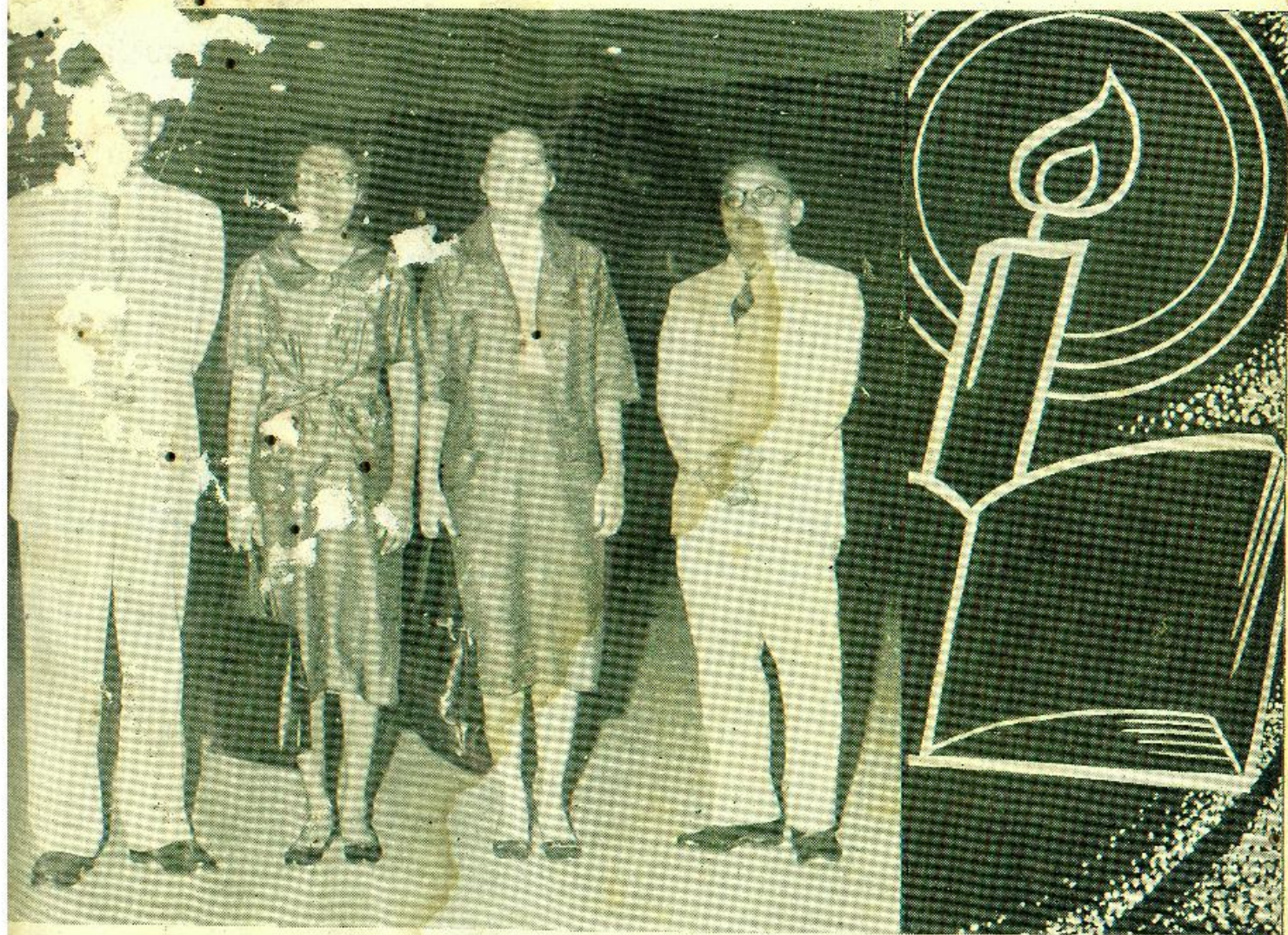

สาร ห่องสมุด T. L. A. BULLETIN

ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - สิงหาคม - กันยายน ๒๕๐๓ ๓/-

นิตยสารรายคาบ

ของ สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

รายชื่อหนังสือที่สมาคมพิมพ์เพื่อจำหน่ายในงาน

๑. เสือตัวแรก. แม่นมาส ขวลิขิต ผู้แต่ง ราคาเล่มละ ๑.๕๐ บาท (สำหรับชั้นประถม)
๒. ปีกสร้างบ้าน แม่นมาส ขวลิขิต ผู้แต่ง ราคาเล่มละ ๑.๐๐ บาท (สำหรับชั้นประถม)
๓. เกียรติร้านเจ้าปัญญา "ศิริมา" รวบรวมและเรียบเรียง ราคาเล่มละ ๐.๕๐ บาท
๔. เป็นอะไรดีหนอ แม่นมาส ขวลิขิต ผู้แต่ง ราคาเล่มละ ๐.๕๐ บาท (สำหรับชั้นประถม)
๕. ขาลูกก้านกล้วย "คารกา" และ บุญเจ้า องค์ประดิษฐ์ ผู้เขียน ราคาเล่มละ ๐.๕๐ บาท (สำหรับชั้นประถม)
๖. เทียวประเทศตะวันออก ฉบับแก้ไขใหม่ พระนิพนธ์ หม่อมเจ้าหญิง สิบพัน-
พรเสนา โสณกุล ปกแข็งราคาเล่มละ ๓๐.๐๐ บาท ปกอ่อน ๘.๐๐ บาท (สำหรับชั้นมัธยมศึกษา)
๗. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระยาปริยัติธรรมธาดา (แพ ตาแดง) ผู้แต่ง ราคา
เล่มละ ๑.๕๐ บาท (สำหรับชั้นมัธยมศึกษา)
๘. สามเณรน้อย เสนาจิตร สุวรรณโพธิ์ศรี ผู้แต่ง ราคาเล่มละ ๓.๐๐ บาท
(สำหรับชั้น ป. ๔ และมัธยม)
๙. โสณน้อยเรือนงาม แม่นมาส ขวลิขิต ผู้แต่ง ราคาเล่มละ ๑.๕๐ บาท (สำหรับ
ชั้นประถมและมัธยมต้น)
๑๐. ถ้าเดินเรื่อยไปย่อมถึงปลายทาง เจ้า สตะเวทิน ผู้แต่ง ราคาเล่มละ ๐.๕๐ บาท
(สำหรับชั้นประถมและมัธยมต้น)
๑๑. คาไลลามะ ปราณี่ พุกภักดี ผู้แต่ง ราคาเล่มละ ๐.๕๐ บาท (สำหรับชั้นประถม
และมัธยมต้น)
๑๒. ส้มทอง ปราณี่ พุกภักดี ผู้แต่ง ราคาเล่มละ ๐.๗๕ บาท (สำหรับชั้นประถม
และมัธยมต้น)
๑๓. แม่-ลูก "แม่อรุณ" และ บุญเจ้า องค์ประดิษฐ์ ผู้แต่ง ราคาเล่มละ ๐.๕๐ บาท
(สำหรับชั้นประถมศึกษา)

วารสารห้องสมุด

T. L. A. BULLETIN

นิตยสารรายคาบ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

เพื่อ

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์ การศึกษา และวัฒนธรรม

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - สิงหาคม - กันยายน ๒๕๐๓

บทบรรณาธิการ

หนังสือในห้องสมุดแห่งชาติ.....	เอมอร เจริญรัก	๑.
การสวดมนต์ในห้องสมุด.....	แมนมาส ขวลิขิต	๘.
เจ้าหญิงหยาดน้ำค้าง.....	แมนมาส ขวลิขิต	๑๒.
จดหมายถึงลูกใจ.....	ถม ชรรค์เพชร	๒๘.
ก้าวหน้าด้วยตนเอง.....	ม.ร.ว. จีระวัฒน์ จักรพันธุ์	๓๔.
ชีวิตและงาน ว.ณ ประมวลมรรค์.....	ละมัย เสวยงคช	๔๑.
รางวัลนิวเบอรี่ และแคลดีคอต.....	ถม ชรรค์เพชร	๔๕.
นิทานสำหรับเด็ก.....	มัทนิมา ถนอมรัตน์	๕๑.
อภิปราย.....		๕๕.
บรรณพิภพ.....		๖๘.
ท่านถาม - เราตอบ.....	แมนมาส ขวลิขิต	๖๗.
ใคร? อะไร? ที่ไหน?.....		๗๐.

ภาพหน้าปก

กรรมการสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเดินทางไปประชุมเรื่อง "พัฒนาการห้องสมุดในภาคใต้ของเอเชีย" ณ กรุงเตลี ประเทศอินเดีย ระหว่างวันที่ ๓-๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๓

รายชื่อคณะกรรมการประจำปี ๒๕๐๓

ของ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

๑. นายก
๒. อุปนายก
๓. เลขานุการ
๔. เหรัญญิก
๕. ประธานแผนกวิเทศสัมพันธ์
๖. " " แผนกพิธีการ
๗. " " ประชาสัมพันธ์
๘. " " จัดทำวารสาร
๙. " " จัดพิมพ์
๑๐. " " หาทุน
๑๑. " " นิเทศห้องสมุด
๑๒. " " บรรณานุกรมแห่งชาติ
๑๓. " " ศูนย์รวมบัตรรายการ
๑๔. บรรณารักษ์
๑๕. ปฏิคม
๑๖. นายทะเบียน
๑๗. กรรมการ
๑๘. " "
๑๙. " "
๒๐. " "
๒๑. " "
๒๒. " "
๒๓. " "
๒๔. " "
๒๕. " "
๒๖. " "
๒๗. " "
๒๘. " "
๒๙. " "

นายฉุน ประภาวิวัฒน์
 นายสุ วังศาลนท์
 ม.ร.ว. จีรวัดน์ จักรพันธ์
 น.ส. กัทลี สมบัติศิริ
 นายฉุน ประภาวิวัฒน์
 นางแม่นันมาส ขวลิขิต
 น.ส. วัณจวน อินทรทิพย์
 นางแม่นันมาส ขวลิขิต
 นายสุ วังศาลนท์
 นายกระจำจ มั่นนิจูติ
 นายบุญจิต ชุทรงเดช
 นายตรี อมาตยกุล
 นายบุญจิต ชุทรงเดช
 นายดรณ พลศิริ
 น.ส. นิลาวรรณ อินทโคทะ
 น.ส. รสา วงศ์ยังอยู่
 นางเอมอร เจริญฤดี
 น.ส. กุลทรัพย์ ชนรังโรจน์
 นางสอางค์ วิงตาล
 นายเอื้อ บุษปะเกศ หงสกุล
 พ.ศ. ประสาร ทองภักดี
 นายเล็ก ไชยวสุ
 นายชุมพล สุขวิบูลย์
 นายพทอย อมาตยกุล
 น.ส. เรืองโรจน์ พูนภักดี
 น.ส. ศรีทอง ศรีหาพงศ์
 ร.ต. ถิ่นจระ เฒ่าวิบูลย์
 น.ส. สหฤทัย อภัยวงศ์
 นายบวร ชีมากร

วารสารห้องสมุด

เจ้าของ

บรรณาธิการ, ผู้จัดการ, ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

สำนักงาน

พิมพ์ที่

ค่าบำรุง

: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

: นายเอื้อ บุษปะเกศ หงสกุล

: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ถนนพญาไท อ. ปทุมวันพระนคร

: โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์ ๑๐๑ ถนนตานี บางลำภู พระนคร

: ๑ ปี ๕ ฉบับ ๑๐ บาท จำหน่ายปลีกฉบับละ ๓ บาท

บทบรรณาธิการ

ท่านผู้อ่านที่รัก

ในระยษณมเรองนายนตทว มผุ้สนใจ
ในกัการของห้องดมคมกชน จะเห็นได้
จาก การอบรม วิชา บรรณารักษศาสตร์ ของ
ดมาคมห้องดมค ๑ มผุ้สนใจขอรับการอบรม
อยู่เป็นนิจ แม้เวลาที่ยังไม่มีการประกาศเปิด
อบรม ก็มผุ้ โทรศัพทมาถามอยู่เด้มว่า
เมื่อไหร่จะเปิดการอบรม ที่ขอจงไว้ดง
หน้าทอนการอบรมกม ในปีนี้ดมาคมได้มีการ
อบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์บ่อยครั้งกว่าปี
ที่แล้ว ๆ มา คือได้รวมงานกับโครงการ
พัฒนาศึกษาภาค ๔ ที่อุดรธานีเมื่อเดือน
กรกฎาคม และในเดือนเดียวกันนี้ได้รวมงาน
กับคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ ทำการอบรมเรื่องการจัดหมู่

หนังสือและทำรายการบัตร ตามโครงการ
ดบัตรของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ ใน
การร่วมมือกับหน่วยราชการทั้งดองดงดว
ก็มผุ้มารับการอบรมเป็นจำนวนมากอย่างน่า
ปลื้มใจ ไซ้แต่เท่านั้นในการอบรมบรรณารักษ
ห้องดมคโรงเรียนในเดือนสิงหาคม ๑๒๒
ดมครับการอบรมมีมาก จนต้องประกาศรับ
ดมค ทั่ว ๆ ไปได้เพิ่มจำนวนจากที่กำหนด
ไว้แล้วดง ๑๒๐ คน

ในเดือนกันยายน ดมาคมได้ร่วมมือกับ
โครงการพัฒนาศึกษาภาค ๒ และหน่วย
ศึกษานิเทศน์กรมวิดามัญศึกษาจัดการอบรม
วิชาบรรณารักษศาสตร์ทงหวัดยะธา มผุ้
รับการอบรม ๔๐ กว่าท่าน ในเดือนตุลาคม

ต้นการอบรมที่จังหวัดราชบุรี และในเดือน
พฤศจิกายน จะมีการอบรมบรรณารักษ์ห้อง
สมุดเฉพาะที่โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย
ตามที่เคยจัดมาทุกปี ดังต่อไปนี้
รับชมการอบรมวิชา บรรณารักษศาสตร์ ไปจาก
คนมากกว่า ๘๐๐ ท่าน

ตัวอย่างที่ ๑ ให้เห็นความสนใจในกิจการ

ห้องสมุดอีกอันหนึ่ง คือ ในการประชุมสัมมนา
ครูโรงเรียนราษฎร์ ทว. พระราช อาณาจักรใน
เดือนสิงหาคม เจ้าหน้าที่ผู้จัดการประชุม
ได้จัดให้มีการบรรยายเกี่ยวกับห้องสมุดด้วย
ท่านผู้อำนวยการและสนใจในกิจการห้อง
สมุด คงจะรู้สึกยินดีด้วยในเรื่องนี้.

บรรณาธิการ

หนังสือในหอสมุดแห่งชาติ

เอมอร เจริญรัก

หนังสือในหอสมุดแห่งชาตินั้น แต่เดิมมาก็ได้มีการจัดหมู่ และมีการใช้สัญลักษณ์บางอย่างแทนหมู่เพื่อให้หยิบได้สะดวก และกันความสับสนขณะนั้นก็จัดและเริ่มเปลี่ยนเป็นการจัดตามแบบระบบทศนิยมของดิวอี้แล้ว แต่หนังสือที่ยังจัดไว้ดังแต่ก่อนก็ยังมียู่มาก จึงขอนำมาเล่าสู่กันฟังดังนี้

หนังสือในหอพระสมุดวชิราวุธ หนังสือที่อยู่ในหอพระสมุดวชิราวุธ แบ่งออกเป็นหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ หนังสือภาษาไทย แบ่งออกเป็นหมวดใหญ่ ๆ

๓ หมวด คือ

๑. หมวดโบราณคดี

๒. หมวดวรรณคดี

๓. หมวดตำรา

หมวดวรรณคดี แบ่งเป็น

๑. กถอนเทศน์

๒. บทละคร

๓. กถอนอ่าน

๔. กถอนลวด

๕. กถอนร้อง

๖. ฉันท

๗. โคตรกลิต

แต่ละหมวดแบ่งย่อยออกไปดังนี้

หมวดโบราณคดี แบ่งเป็น

๑. พงศาวดาร

๒. ตำนาน

๓. ประวัติ

๔. จดหมายเหตุ

หมวดคำกริยา แบ่งเป็น

๑. ภูมิศาสตร์
๒. ยุทธศาสตร์
๓. ดัชนีศาสตร์
๔. เวชศาสตร์
๕. อาณานิคมศาสตร์
๖. ศิลปศาสตร์
๗. นาฏศาสตร์
๘. ชาติศาสตร์
๙. ศาสนาพระราชาธิปไตย
๑๐. ศาสนาเบ็ดเตล็ด
๑๑. โหราศาสตร์
๑๒. ดาราศาสตร์
๑๓. ดนตรี
๑๔. ขรรคมศาสตร์
๑๕. อักษรศาสตร์

หนังสือภาษาบาลีแบ่งเป็น

๑. พระวินัย
๒. พระสูตร
๓. พระปรามิต
๔. สัททวิเสส
๕. คำพยาน

หนังสือภาษาอังกฤษแบ่งเป็น

ภาษาอังกฤษนั้น ใช้ตัวอักษร A.B.C. เป็น
สัญลักษณ์แทนหมู่ดังนี้

- A. Thailand
- B. Indo-China.
- C. Burma
- D. Malaya
- E. Buddhism
- F. Central Asia
- G. India
- H. Indonesia
- I. China
- J. Japan
- K. Near Orient
- L. Oriental Series
- M. Oriental edition
- N. Geography and Voyage
- O. Ethnology
- P. Philology
- Q. Philosophy
- R. Religion
- S. History, Biography
- T. Natural history

หนังสือในหอสมุดแห่งชาติ

U. Useful arts

V. Sociology

W. Literature

X. Fine arts

Y. General

Z. Bibliography

พจนานุกรม Dictionary และ Encyclopædia ไม่มีสัญลักษณ์เฉพาะเหมือนกับหนังสือ
 เหล่านี้จัดไว้ตามโน้ตตามหมู่ใหญ่ คือ A.B. etc แต่ละหมู่เรียงลำดับตามเลขทะเบียน

หนังสือในคลังพิสุจน์ แบ่งหมวดเป็น ๑๔ หมวดใหญ่ และมีเลข ๑, ๒, ๓, ๔ ฯลฯ
 กำกับแทนสัญลักษณ์ แต่ไม่แยกกันเพราะดูไม่พอได้สำหรับแต่ละหมวดต้องเรียงไว้ด้วย
 กัน เขียนป้ายบอกไว้เป็นต่ง ๆ ว่าเป็นหมวดใด เลขใด เรียงปนกันไว้ในตู้เดียวกัน แต่ละ
 หมวดยังแยกตามตัวอักษร ก.ข.ค. ถึง ฮ. ตามชื่อเรียงดังนี้

กฎหมายต่าง ๆ ใช้ เลข ๑ หนังสือกฎหมายที่ชื่อเรื่องขึ้นต้นด้วย ก. ไว้พวก
 หนังสือขึ้นต้นด้วย ข. ค. ง.... ใช้แต่ละพวก และหมู่กฎหมายยังแยกเป็นเลขย่อย ๆ คือ

๑/๑ - คำสอนปรีชาญาณ แบบเรียน กวินพันธ์ เลข ๒

กฎหมาย

๒/๓ - ดุฎาษิต

๑/๒ - พระราชบัญญัติต่าง ๆ

จดหมายเหตุ เลข ๓

๑/๓ - พระราชกฤษฎีกา

ตำนาน—ประวัติต่าง ๆ เลข ๔

๑/๔ - เทศบัญญัติ

ตำรา เลข ๕

๑/๕ - ประมวลรัชฎาภิเษก

๑/๖ - ระเบียบการต่าง ๆ

๕/๑ - ตำราเกษตรศาสตร์

๑/๗ - รัฐธรรมนูญ

๕/๒ - ตำราแพศศาสตร์

๑/๘ - ข้อบังคับวุฒิสภา

๕/๓ - ตำราเครื่องยนต์

๑/๙ - สัญญาต่าง ๆ

๕/๔ - ตำราจิตรศาสตร์

๑/๑๐ - ทนายความ

๕/๕ - ตำราดาราศาสตร์

๑/๑๑ - ขนุนกฎหมายประจำ ศก

๕/๖ - ตำราธรณีวิทยา

ต่าง ๆ

- ๕/๗ - ตำราธนาคาร - การบัญชี
 ๕/๘ - ตำราอุตุนิยมวิทยา
 ๕/๙ - ตำราพยากรณ์ศาสตร์
 ๕/๑๐ - ตำราพาณิชย
 ๕/๑๑ - ตำราเพาะกายศาสตร์
 ๕/๑๒ - ตำราแพทยศาสตร์และเภสัช
 ๕/๑๓ - ภูมิศาสตร์
 ๕/๑๔ - ตำราวาดเขียน
 ๕/๑๕ -
 ๕/๑๖ - ตำราวิทยา
 ๕/๑๗ - ตำราเศรษฐศาสตร์
 ๕/๑๘ - ตำราสถาปัตยกรรม
 ๕/๑๙ - ตำราสังคมศาสตร์
 ๕/๒๐ - ตำราไถยศาสตร์
 ๕/๒๑ - ตำราสหภาพพยานแม่เรือน
 ๕/๒๒ - ตำรายาหาร
 ๕/๒๓ - ตำราอุตสาหกรรม
 ๕/๒๔ - ตำราเบ็ดเตล็ด
 ๕/๒๕ - ตำราพระราชพิธี
 ๕/๒๖ - ตำราวนศาสตร์
 ๕/๒๗ - ตำราประมง

รวมคดีเลข ๖

- ๖/๑ -
 ๖/๒ - บาดิ ไวยากรณ์
 ๖/๓ - พระวินัยบัญญัติ
 ๖/๔ - ขรรณวิภาค
 ๖/๕ - พททประวัติ
 ๖/๖ - กระตุกรรมและเรียงความ
 ๖/๗ - นิบาตชาดก

นิยาย-นวนิยาย เลข ๗

- ๗/๑ - นิทานต่าง ๆ

แบบเรียนเลข ๘

- ๘/๑ - แบบเรียนเกษตรกรรม
 ๘/๒ - แบบเรียนเขียนอักษรไทย
 ๘/๓ -
 ๘/๔ - แบบเรียนความรู้เรื่องเมืองไทย
 ๘/๕ - แบบเรียนคู่มือต่าง ๆ
 ๘/๖ - แบบเรียนคำถาม-คำตอบ
 ๘/๗ -
 ๘/๘ - แบบเรียนคัดลายมือ
 ๘/๙ - แบบเรียนภาษาไทย
 ๘/๑๐ - แบบเรียนสอนอ่านเบื้องต้น
 ๘/๑๑ - แบบเรียนระเบียบกระทรวง
 ๘/๑๒ - แบบเรียนพาณิชย - บัญชี

หนังสือในหอสมุดแห่งชาติ

- ๘/๑๓ - แบบเรียนพืชคณิต
- ๘/๑๔ - แบบเรียนภาษาไทย ไวยากรณ์
- ๘/๑๕ - แบบเรียนภูมิศาสตร์-แผนที่
- ๘/๑๖ - แบบเรียนเรขาคณิต
- ๘/๑๗ - แบบเรียนเขียนเรียงความหรือ

จดหมาย

- ๘/๑๘ - แบบเรียนวิชาดุกเต๋อ
- ๘/๑๙ - แบบเรียนเลขคณิต
- ๘/๒๐ - แบบเรียนกวนพันซ์-วรรณคดี
- ๘/๒๑ - แบบเรียนวาดเขียน
- ๘/๒๒ - แบบเรียนวิชาครู
- ๘/๒๓ - แบบเรียนชุดธรรมชาตวิทยา
- ๘/๒๔ - แบบเรียนวิทยาศาสตร์
- ๘/๒๕ - แบบเรียนธุรกิจศึกษา
- ๘/๒๖ - แบบเรียนหน้าทศธรรม
- ๘/๒๗ - แบบเรียนอนุรักษภาษา
- ๘/๒๘ - แบบเรียนอุตสาหกรรม

แบบเรียนภาษาต่างประเทศ ๘/๑-๘/๑๒

- ๘/๑ - ดิกชันนารี
- ๘/๒ - ดอนอ่านเบื้องต้น
- ๘/๓ - ไวยากรณ์
- ๘/๔ - จดหมาย
- ๘/๕ - เรียงความ - แต่ง
- ๘/๖ - นิทาน-นิยาย

- ๘/๗ - คู่มือคำต่างๆ
- ๘/๘ - ดนทนา
- ๘/๙ - เรียนด้วยตนเอง
- ๘/๑๐ - คำราชาศัพท์ภาษาอังกฤษ
- ๘/๑๑ - ศีลธรรม-หน้าที่พลเมือง
- ๘/๑๒ - วิทยาศาสตร์

พงศาวดาร เลข ๕

สารคดี เลข ๑๐

รายงานต่างๆ เลข ๑๑

เกี่ยวกับข้าราชการทหาร ตำรวจ เลข ๑๒

- ๑๒/๑ - ทหารเรือ
- ๑๒/๒ - ทหารอากาศ
- ๑๒/๓ - ตำรวจ
- ๑๒/๔ - ข้าราชการพลเรือน
- ๑๒/๕ - ทหารบก

กัทธ-ประเพณี เลข ๑๓

- ๑๓/๑ - ตั้งคม
- ๑๓/๒ - วัฒนธรรม
- ๑๓/๓ - รัฐนิยม

อ่านเล่นต่างๆ เลข ๑๔

- ๑๔/๑ - ป. อินทปาดิ
- ๑๔/๒ - ภาษาจีน
- ๑๔/๓ - หลวงวิจิตรวาทการ
- ๑๔/๔ - ดอกไม้สด

วารสารห้องสมุด

ไม่มีเลข - เจาพระยาธรรมศาสตร์, ความดีดยานนบุรี, น.ม.ด. พระองค์วรรณ

วารสาร แบ่งเป็นรายการต่างๆ ไม่มีเลข มีแต่บัญชีรายชื่ออยู่

หนังสือในห้องสมุดดำรงราชานุภาพ แยกประเภทเป็นตู้ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ประวัติศาสตร์	ใช้คำย่อ	ป.	เรียงตามเลขทะเบียน
๒. Foreign Intercourse with Siam	„	S.	
๓. คำสอนภาษาอังกฤษ	„	R.	
คำสอนภาษาไทย	„	ค.	
๔. พุทธศาสนา	„	พ.	
๕. กฎหมาย	„	กฏ	
๖. ตำรา	„	ด.	
๗. กณพนธ์และสถิติ	„	ก.	
๘. บทละครและการเดิน	„	ด.	
๙. ตำรายา	„	ค.ย.	
๑๐. Periodicals I, II	„	P.I, P.II	
๑๑. Archaeology and Arts	„	A.	
๑๒. Fictions and Plays	„	Fi.	
๑๓. Travel and Guides	„	Tr.	
๑๔. Neighbouring Countries	„	N.	
๑๕. เรื่องเมืองจีนภาษาไทย	„	จ.	
เรื่องเมืองจีนภาษาอังกฤษ	„	E.	
๑๖. Biography	„	B.	

หนังสือในหอสมุดแห่งชาติ

๑๗. Text	"	T.	เรียงตามเลขที่ระบุบน
๑๘. Foreign Countries	"	F.	
๑๙. History	"	H.	
๒๐. Periodicals II *	"	PH.	
๒๑. Social Science	"	SS.	
๒๒. เรื่องไทยทต่าง ๆ	"	ท.	
๒๓. ดมดรูป	"	ว.	
๒๔. ภาพภาพอง	"	ภ.	
๒๕. พิเศษ (พระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้า)	"	พ.	

เรียนอย่างหนึ่ง ในการสอนวิชาทฤษฎีด้วยการ
จัดบริการสำหรับเด็ก ในแผนกวิชาบรรณา-
รักษ์ศาสตร์ ไม่ว่าในประเทศไทยหรือสหรัฐ
อเมริกา ได้มีการกล่าวถึงการแต่งหุ่นและ
เป็นที่รับรองกันว่า หุ่นเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจเด็กและ
ได้ผลแน่นอน ในการส่งเสริมการอ่านเปิดยืม
แสดงหรือให้ทัศนคติบางประการ ในเมืองไทย
เราได้มีโรงเรียนบางแห่งจัดการแต่งหุ่น และ
ให้เด็กเป็นผู้จัดแสดงเองโดยมาก เช่นที่โรง-
เรียนวัดชนะสงคราม ครุเคยให้เด็กนักเรียนทำ
ตัวหุ่น เขียนบท และแสดงเอง ที่โรงเรียนวัด
นิมมานนรติกเคยจัดแสดง ขณะนี้ไม่ทราบว่ามี
ยังจะจัดอยู่หรือไม่ ได้ทราบจากบางโรงเรียน

การแสดงหุ่นในห้องสมุด

ว่า ต้องเลิกไป เพราะมีความยุ่งยากอยู่หลายประการ เป็นตนเรื่องเวลา

หุ่นมีหลายชนิด เช่นหุ่นกระบอกซึ่งเป็นหุ่นชักด้วยเชือกแต่ไม่มี marionnett ซึ่งเป็หุ่นชักด้วยเชือก หุ่นละครดงกบเป็นหุ่นดกประเภทหนึ่ง แต่ที่ใดจุดแสดงไปแล้วเป็นหุ่นจำพวก glove puppet คือเป็นคล้ายถุงมือ ใช้นิ้ว เป็น เครื่อง บังคับ การเคลื่อนไหวของตัวหุ่น

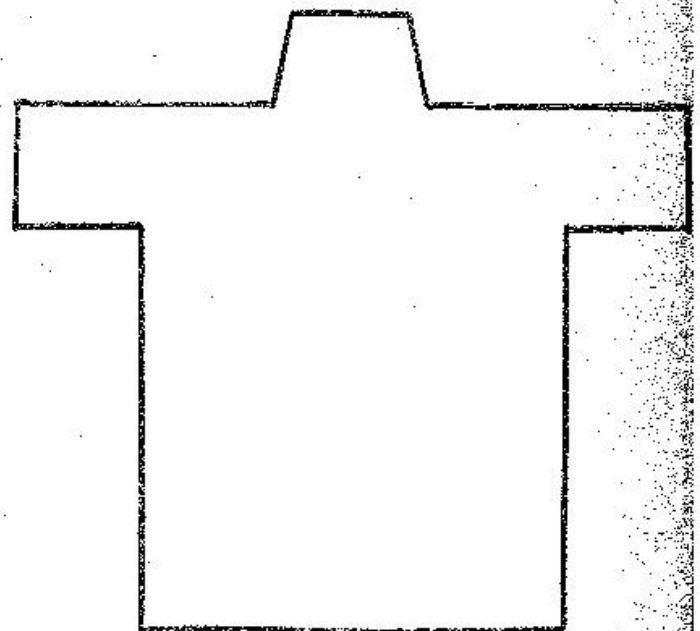
การแสดง หุ่นจะ ต้อง มีเครื่อง ประกอบ ดังนี้ คือ

๑. ตัวหุ่น
๒. ฉาก และโรงหุ่น
๓. ไม้

๑. ตัวหุ่น มีส่วนของหัว คือส่วนของศีรษะ และส่วนของท่อนเครื่องแต่งกาย การทำตัวหุ่นของสมาคมนี้ได้อาศัยอาจารย์ทอ มหระโกษา บรรณารักษ์ ห้องสมุด โรงเรียนสาริศาปทุมวัน เป็นผู้ช่วยทำ และช่วยอธิบายวิธีทำให้แก่นี้จัดในแผนกวิชาบรรณารักษ์ศาสตร์ การทำ

ตัวหุ่น ต้องเริ่มด้วยการ บู๊นแม่พิมพ์ ส่วนศีรษะด้วยดินน้ำมันก้อน แล้วใช้กระดาษติดเป็น

แถวยาว ๆ เด็ก ๆ ขยับเบี่ยงเบี่ยง พอจุดไป ตามแบบทบทวนใจ ทงใจไหนหนึ่ง แล้วผาออก และดินน้ำมันออกแล้ว จึงประกอบเข้าไปใหม่ ใช้กระดาษทาเบี่ยงเบี่ยงปิดตรงตอยผ้าเตี้ยเมื่อศีรษะหุ่นแห้งดีแล้ว จึงระบายสี เป็นรูปตวปาก และลงสีคราม คนต่อไป ก็เป็นการเย็บผ้าเอาไปติดเข้ากับศีรษะของหุ่น แล้วอย่างง่ายที่สุดให้ติดเป็นรูปคล้ายหมวกดังนี้

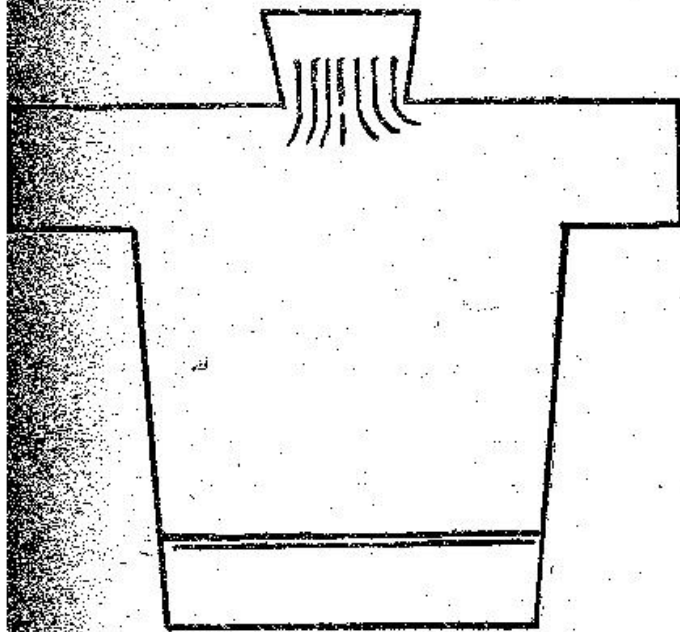

ตัดผ้าเช่นนี้ต้องเผื่อเผื่อเล็กน้อย ความกว้างให้กว้าง พอหมวกจะ สอดเข้าไปได้ สักวง ที่ตรงคอก็ให้กว้างพอจะสวมคอหุ่นได้ คือ

วารสารห้องสมุด

ห้อง กว้าง กว้าง ด้าน หน้าเล็กน้อย

ฝาผนังเรียบตรงคอดังในภาพ

เย็บผนังตรงชนคอดกั้น ยกเว้นตรงด้านคอ

และด้านข้าง

ส่วนที่เป็นมือ ควรใช้ผ้าแข็งหน่อย

ผ้าด้านตรงเป็นรูปคล้ายมือ ดังนี้ :-

ตัดคอดกั้น แล้วเย็บติดกันนำไปต่อ

ตรงปลายแขนเสื้อทั้งสองข้าง เล็ก

หรืออาจเรียบรอย

เดือนจะตกแต่งให้งาม และดูให้คล้าย

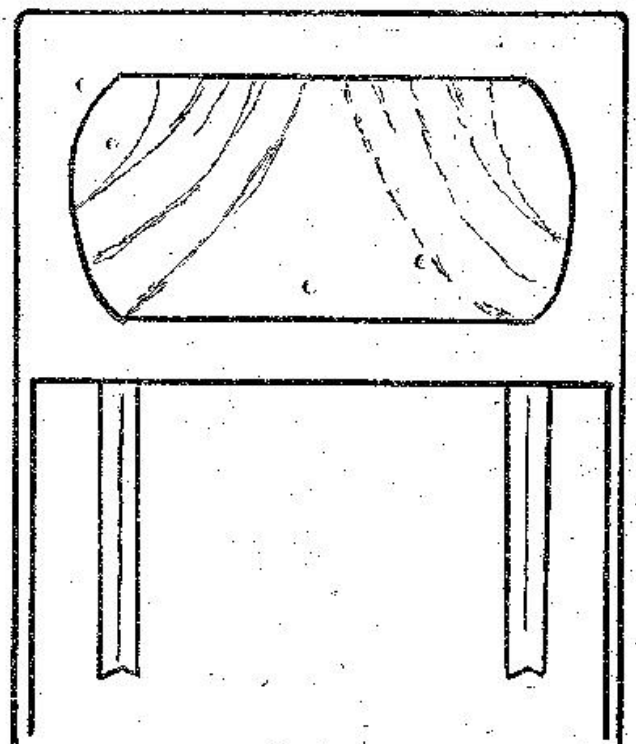
เดือนจริง เช่น มีคอดกั้น มีกระดุม มี
กระเป๋าสีดำติด

คนต่อไปก็ของนำตัวต่อไปต่อกับตัว
ของหน้า ถัดไปก็ของนำตัวต่อไปต่อกับตัว

๒. ฉากและโรงหุ่น โรงหุ่นนี้ทำ

ได้หลายแบบ ที่อาจารย์ทวี มหระโกษา

ได้ออกแบบให้แก่มากม เป็นรูปดังนี้

ส่วนฉาก เขียนลงบนกระดาษวาดเขียน

แผ่นใหญ่เท่ากับโรงหุ่น มีดลงบน กระดาษแข็ง

การแสดงหุ่นในห้องสมุด

ตอนนั้นเชษฐาทำเป็นขอเก็บ เกยไว้มอบ
ซึ่งขงเวท ไร้ออกทพง เรืองทพงจะชักฉลาก
กจัดฉลากไปให้เสร็จ และเรณูรวมกันไว้ม
หมดฉลากได้ใช้ไปแต่ก็ยกออกได้โดยง่าย

๓. บท บทหุ่นนั้นสำคัญมาก เป็น
หัวใจสำคัญของการแสดง บทหุ่นเป็น
เช่นเดียวกับบทละคร แต่ในการเขียนบทหุ่น
เราจะต้องนึกถึงความไม่ชัดเจน บางประการ

๑๑๑
ของหุ่นนั้น เช่นจะให้ตัวละครทำท่าทางๆ
มากนักไม่ได้ ในบางครั้งนั้น ได้นำเอา
บท หุ่นเรื่อง พระราชมณเฑียร ของ อาจารย์
กตอมจิต วิจิตรรังสี มาลงไว้ เพื่อให้ท่าน
สนใจได้ลองอ่านดู ในคราวต่อไปอาจจะนำบท
หุ่นลงใหม่เดิมอีก เพราะรู้สึกว่าจะช่วยผดุง
การจัดบริการหุ่นในห้องสมุด หรือในห้องเรียน
ได้บ้าง

เจ้าหญิงหยาคนาคาง

ดัดแปลงจากเรื่อง Snowwhite and the seven dwarfs

โดย...แม่นมัส ชวติก

ตัวละคร

เจ้าหญิง

เจ้าชาย

แม่เลี้ยง

คนแคระที่ ๑

คนแคระที่ ๒

มหาดเล็ก

นก

ฉาก ๑

ส่วนกลาง

เจ้าหญิง. (ร้องเพลงอยู่คนเดียว) มาดี ดอกดังดีบานเย็นเห็นหรือไม่ว่าฉันได
งานอะไรหนอฉันได้ช่างเหลือใจมาก ก็อะไรเกิดที่ไหนฉันได้เลย อย่าปิดเคยตอบ
คอตชอกถาม น้องจะรักไปเกิดไปกันตาม ให้รวมเหมือนฉันได้เหลือด้วยเฮ
นก เพราะจริง ๆ เพคะ เพลงก็เพราะ คนร้องก็เด่นด้วย
เจ้าหญิง. ฉันจะรักด้วย เจ้าหนอย ไม่จริงหรอก

นก. จริง ๆ เพคะ ไม่เชื่อตามใคร ๆ คุณได้ พระราชันแม่เลี้ยงของเจ้าหญิงรู้สึก
อิจฉาเจ้าหญิงมากนะเพคะ

เจ้าหญิง. แม่เลี้ยงของฉัน (ถอนใจยาว) อย่าพูดถึงเขาดีกว่านะจะบอกให้ พอดีแล้วใจ
นึก ข้างข้างใจรายศอนเหลือเกิน ถ้าแม่ฉันไม่ตายเสีย ฉันคงไม่ต้องเดือดร้อน
อย่างนี้ออก ฉันคิดถึงแม่เหลือเกิน

นก. เจ้าหญิงเพคะ อย่าทรงเศร้าพระทัยไปเลยเพคะ คนเราไม่ควรระหว่ายตลอดไป
ดอกเพคะ ถ้าวันหนึ่งเจ้าหญิงก็จะมีความสุข

เจ้าหญิง. ขอบใจที่ช่วยปลอบใจฉัน นาน้อย แต่ฉันไม่มีความหวังอะไรอีกแล้ว คุณนี่ดี
แม่เลี้ยงของฉันมาแล้ว
(แม่เลี้ยงออก)

แม่เลี้ยง. มาทำอะไรอยู่ทนนะ หยาดน้ำค้าง

เจ้าหญิง. ไม่ได้ทำอะไร เพคะ

แม่เลี้ยง. นูชี่ ข้างกายจรวาดเสียจริง ๆ เล็บของคุณต้องให้เจ็บเสียวหรือยัง

เจ้าหญิง. จวนจะเสียวแล้วเพคะ ลูกรู้สึกแสบตาจึงหยุดพักครู่หนึ่ง

แม่เลี้ยง. ไม่ต้องหยุด รุใหม่ เย็บต่อแทน จะเส็บตาอะไรนักเชียว ไป - ไป เย็บต่อ
ต่อไปเดี๋ยว
(เจ้าหญิงเข้า)

แม่เลี้ยง. เกิดยคนาหนานนี้ แสบตาคงแล้ว ให้ตามนบอดเสียก็ดี อย่ากรอช่วยนัก นกน้อย
นกลน้อย บกกระหน้อยเถอะ เวลานี้ใครด้วยที่สุดในโลก เราใช้ใหม่

นกลน้อย. เมื่อก่อนนี้ ใช้เพคะ

แม่เลี้ยง (โกรธ) เมื่อก่อนนี้หมายความว่าอย่างไรกัน

นกลน้อย. หมายความว่า เมื่อก่อนนี้ พระราชันทรงเป็นสัตว์รังามที่สุดในโลกเพคะ

แม่เลี้ยง (กวาด) แฉกเคยจนตะ

นก. เคยจน เจ้าหญิงหยาดนาคางทรงเป็นสัตว์งามที่สุดในโลกพะคะ

แม่เลี้ยง. ไม่จริง แกโกหก

นก. จะไม่ทรงเชื่อก็ดูแต่พระทัย แต่ความจริง เจ้าหญิงหยาดนาคางสวยที่สุดในโลก

แม่เลี้ยง. ไม่ยอม - ไม่ยอม เราต้องเป็นคนสวยที่สุดในโลก

นกน้อย. แฉกแฉกทรงคิด แต่เจ้าหญิงสวยที่สุดในโลกพะคะ

แม่เลี้ยง. ไป - ไปให้พ้น เคยจวบหักคอเสียดอก
(นกบินไป)

แม่เลี้ยง. แหมเจ็บใจนัก เด็กคนนั้นจะมาช่วยกว่าเราไม่ได้เป็นอนชาต นมหาดเล็ก ใคร
อยู่ข้างนอกนั้นบ้าง เขามานเร็ว

นมหาดเล็ก. ส้มแดงพระราชนิมพระประดังคอนโคหรือพะคะ

แม่เลี้ยง. นี แก แกเคยเข้าไปในป่าลึก ๆ ไหม

นมหาดเล็ก. เคยบ้างพะคะ

แม่เลี้ยง. ดันแฉก แกจับตัวเจ้าหญิงไปในป่า เอาไปในป่าลึกที่สุดแล้วจัดการฆ่าเสีย ข้าจะ
ให้รางวัลแกอย่างมากที่สุด

นมหาดเล็ก. กระหม่อมฉัน - อ้า -

แม่เลี้ยง. ไม่ต้องเถียง แกต้องจับเจ้าหญิงไปโดยฉันทะ ถ้าแกไม่ยอมทำตาม ข้าจะด่า
ให้กลายเป็นแมลงมุมเสียเลย ไป รีบไปเร็ว ๆ เข้า
(นมหาดเล็กรีบออกไป)

เออ นานังคนนั้นเสียได้ โด่งใจไปหน่อย จะได้ไม่มีใครมาแข่งกับเรานัก
(เข้าโรง) คนตรี.....

ฉาก ๒

ในป่า

เจ้าหญิง. มหาเด็ก

เจ้าหญิง. นี่เรามาถึงป่าสักเดอนะ ไหนล่ะ พ่อของฉันอยู่ไหน ฉันอยากรู้ว่าพ่อฉันเป็นอะไรไป

มหาเด็ก. ฉันเจ้พระเจ้าอยู่หัวไม่ได้เสด็จมาในบ้านดอกพระย่ะค่ะ และไม่ได้ถูกหมูป่าขวิดเอาอย่างที่กระหม่อมทอดใจ

เจ้าหญิง. เอ้า แล้วแกหลอกฉันมาทำไมกันล่ะ

มหาเด็ก. พระมารดาเคยรับสั่งให้กระหม่อมตวงเจ้าหญิงมาฆ่าเสียในบ้าน

เจ้าหญิง. ตายจริง

มหาเด็ก. เจ้าหญิงรีบเสด็จหนีไปเสียเถิด กระหม่อมฆ่าเจ้าหญิงไม่ได้ดอกพระย่ะค่ะ

เจ้าหญิง. ขอบใจเธอเหลือเกิน แต่ถ้ามึงไม่ช่วยฉัน แม่เลี้ยงก็คงฆ่าเธอเสียแน่นอน

มหาเด็ก. เรื่องนั้นไม่ต้องทรงเป็นกังวล กระหม่อมจะไปฆ่ากวางสักตัวหนึ่ง เอาหัวใจมันไปถวายพระราชินี พระราชินีก็จะทรงเชื่อว่า กระหม่อมได้ปลงพระชนม์เจ้าหญิงแล้ว

เจ้าหญิง. ขอบใจเธอเหลือเกิน แต่ โอ๊ย ฉันจะอยู่ได้อย่างไรก็ไม่รู้ ในป่าในดงฉันไม่เคยอยู่

(นกร้อง)

นกน้อย. เจ้าหญิงเพคะ ไม่ต้องทรงหวาดหวั่นดอกเพคะ นกน้อยมาอยู่เป็นเพื่อนเจ้าหญิงแล้ว

มหาเด็ก. ค่ะแล้ว เจ้านกน้อย เจ้าอยู่เป็นเพื่อนเจ้าหญิงทหระ เราจะต้องรีบกลับไปแล้ว

เจ้าหญิง. จริงๆด้วย อย่ากลัวเลย. เดี่ยวแม่เลี้ยงของฉันจะโกรธเขา รีบไปเถิด ขอ
รอบใจเธอมากนะ

มหาดเล็ก. กระหม่อมทูลดา
(ออกไป)

เจ้าหญิง. โช้เฮย เควกรรมอะไรยังงี้ไม่รู้ แม่ตายแล้วยังมีคนเถลิงอก ฉันไปทำอะไร
ให้เขาจะหนักน้อย

นก. เจ้าหญิงไม่ได้ทรงทำอะไรเขาคือเพคะ แต่แม่เลี้ยงของเจ้าหญิงเป็นผู้มีใจริษยา
ยิ่งนัก เราไปกันดีกว่าเพคะ ประเดี๋ยวจะมีคนองไม่เห็นทาง

เจ้าหญิง. จะไปที่ไหนดี

นก. หม่อมฉันมีเพื่อนอยู่ในป่าแถวนี้ เราไปหาเขากันเถอะเพคะ
(เข้าโรง) - คนตรี -

ฉาก ๓

บ้านคนแคระ

นก-เจ้าหญิง

นก. ถึงแล้วเพคะ บ้านหลังนี้แหละ

เจ้าหญิง. บ้านนี้คือนิท เจ้าของบ้านเขาไม่อยู่แล้วละ

นก. เขาไปทำงานตอนกลางวัน ถดางคืนเขาก็จะกลับมา เจ้าหญิงเขาไปประทับอยู่
ในนั้นก่อนก็ได้

เจ้าหญิงหยาดน้ำค้าง

เจ้าหญิง: จ๊ะหรือ นกน้อย เจ้าของบ้านเราไม่อยู่

นก: ไม่เป็นไรดอกเพคะ เข้าไปเถิด หม่อมฉันจะต้องทอดตาเดยวันเดว แม่เลี้ยง
เจ้าหญิงเรียกหาหม่อมฉันแล้ว

เจ้าหญิง: โอ้ นกน้อย เธอจะอยู่กับฉันไม่ได้หรือ

นก: ไม่ใช่เพคะ ถ้าแม่เลี้ยงเจ้าหญิงทราบเข้า ทั้งเจ้าหญิงและนกน้อยคงตาย
นกน้อยตาก่อน

(นกเข้าโรง) เจ้าหญิงเหตยว้ายแลดูว้าวแล้วร้องไห้

เจ้าหญิง: โอ้เอ๋ย เราจะอยู่ได้ยังไงหนอ แลดูบ้านใครก็ไม่มี เราจะเข้าไปได้อย่างไร นี่
อยู่ตรงประตูคนดีกว่า -- โอ๊ย หนาวจังเลย

(เสียงชนักร้อง) ฮู - นกตัวจริง (ร้องให้)

คนแคะ - คนตรี

(คนแคะร้องคนเดินร้องเพลงออกมา)

เดิน เดิน เดิน อ้ายยอมน้ำใจชาติไทยต้องเดิน

เดิน เดิน เดิน ถ้าหวังก้าวหน้าเราต้องพากันเดิน

เดิน เดิน เดิน อย่าทอดทิ้งไกลชาติไทยจงเจริญ

คนแคะคนที่ ๑ อ้าว นี่ใครละ มาท้วงร้องให้อยู่ที่นี่

คนแคะคนที่ ๒. คนรี - รือไร ทำไมผมชวนกันละ

คนที่ ๑. คนรี เข้าไปดูซิ เด็กหลงทางมากระมัง (จะเข้าไปอีกคนพูดไว้)

คนที่ ๒. ไม่คั้นะ เดี่ยวเป็นผีส่งนางไม้

คนที่ ๑. นางไม้อะไรกัน เราอยู่บ้านมาตั้ง ๕๐-๖๐ ปีแล้ว ยังไม่เคยเจอนางไม้ที่ไหน

เด็กหลงทางมาเน้อ ๆ

เข้าไปใกล้ ๆ คนที่ ๒ ยังยืนห่าง ๆ

หนู - ร้องให้ทำไมจ๊ะ

เจ้าหญิง. (เงยหน้าตกใจ) ฉนั้น-

คนที่ ๑. นิ่งเฉยแม่หนู นิ่งเฉย ไม่มีใครทำอะไรแม่หนูดอก

เจ้าหญิง. ขอบใจค่ะ

คนที่ ๒. (เข้ามาใกล้) เภาล่ะ เป็นคนหรือ

เจ้าหญิง. เป็นคนดีคะ แม่เคยพาให้มหาเด็กอาณมาฆ่าเสีย แต่มหาเด็กเขาดังตำราฉัน
เคยบอกให้ฉันหนีไป นกน้อยพาฉันมาที่บ้านน่ะ บ้านของลุงหรือคะ

คนที่ ๒. โอ้เอ๋ย น่าสงสาร

คนที่ ๑. ถูกแล้ว บ้านน่ะเป็นของลุงต้องคนนั้นละ แม่หนูอย่ากลัวคนเถื่อนนะ ลุงจะคอย
ดูแลไม่ให้ใครมารังแกได้เลย

เจ้าหญิง. ขอบพระคุณเหลือเกินค่ะ

คนแสร้ง ๑-๒. แม่หนูเอ๋ย ทนหมดเคราะห์ให้หมดได้รักเดียวที่นะ เข้าไปข้างในบ้านกันเถอ
(เข้าโรง) คนตรี -- (เปลี่ยนฉาก)

ฉาก ๔

สวนหลวง

แม่เลี้ยง. แหม ดีใจเหลือเกิน นิ่งเจ้าหญิงถูกเลี้ยงเราตายเสียได้ มหาเด็กคนซอด้
ของเราข้างคตอเราแท้ ๆ เห็นหัวใจนงดกเลี้ยงแถมมีความดีเหลือเกิน ทนเร
จะต้องเป็นคนช่วยที่สุดในโลกละ นกน้อย นกน้อยเอ๋ย

นก. นกน้อยอยู่นเพคะ

แม่เลี้ยง. น้ เจ้านกน้อย บอกข้าหน่อยซิว่า ใครช่วยที่สุดในโลก

นก. แม่ยกอนน -

แม่เลี้ยง. นิ่งหยาดน้ำค้างช่วยที่สุดในโลก แต่ -

นก. มิได้เพคะ เมื่อก่อนนี้ พระราชินี่ด้วยที่สุดในโลก มียวนเจ้าหญิงด้วยที่สุดในโลก

แม่เลี้ยง. ไม่จริง เคยหน ข้าด้วยที่สุดในโลก

นก. มิได้เพคะ เจ้าหญิงด้วยที่สุดในโลก

แม่เลี้ยง. นก โกหก

นก. จริงเพคะ

แม่เลี้ยง. ถ้าเช่นนั้น นงดูเถียงของข้ายังไม่ตาย จริงๆ คอย นงดูเถียงของข้ายังไม่

ตาย ข้าเห็นมันแล้ว อยู่ในกระท่อมกตางป่ากับคนแคระ หนอยแน่ เจ้ามหาด
เด็กควมมาตามข้าได้ ข้าจะมาเสียเดี๋ยวนี้แหละ

นก. แหม ใจร้ายอะไรจริง ใครๆ ไม่รู้ว่า พระราชินี่กตางผละออกเรานี้เอง
นำส่งสารเจ้าหญิงเหตอกัน เราจะไปช่วยอย่างไรดีหนอ (กำลังจะบินออกไป
เสียงร้องเรียก)

แม่เลี้ยง. นงนก อย่าไปไหนนะ เฝ้าบ้านอยู่ทนแหละ ประเดี๋ยวจะแอบไปบอกชาวกันออก
(แม่เลี้ยงออก แปลงเป็นหญิงแก่) เหอ-เหอ-หน นงเจ้าหญิงคนสวยต้องตาย
แน่ นกน้อยอยู่แก่เฒ่าอยู่ทนไม้นนแหละ อย่าไปไหนนะ
ดนตรี — (เปลี่ยนฉาก) —

ฉาก ๕

บ้านคนแคระ

(เจ้าหญิงออก)

เจ้าหญิง. แหม ดูกองคนเจ้าของบ้านนี้ ใจดีที่เราเหตอกัน เราอยู่กับแกมากเป็นสุข
เสียแต่ความคิดถึงพ่อเท่านั้น และในบ้านกตางจะเหงาหงอย

(แม่เลี้ยงออก)

แม่เลี้ยง. ข้อเครื่องแต่งตัวด้วย ๆ ใหม่จะ - อ้อ แม่หนู แหมด้วยจริง ๆ

เจ้าหญิง. อ้อ ยาย ยายมาจากไหนจะ แหม หนูดีใจจริง ได้พบผู้คนเสียบ้าง อยู่บ้าน
คนเดียวเหงาเหลือเกิน

แม่เลี้ยง. อ้อ อยู่คนเดียวหรือจะ แม่หนูคนเดียว ไม่น่าจะอยู่คนเดียวเลย ข้อเครื่องแต่ง
ตัวด้วย ๆ ใหม่จะ ยายมีเยอะแยะ เข้มกุดน้อย ด้วยสร้อยเอว หวีประดับ
เพชรเต็มยศด้วยนะแม่หนู แหมด้วย ๆ อย่างแม่หนู ได้ประดับด้วย ๆ อย่างนค
จะงามที่สุดในโลกเสียจะ

เจ้าหญิง. แหม ด้วยจริง ๆ นะคะ หวีเต็ม แต่ - ยายเอากลับไปเถอะคะ ฉันเป็นคน
ยากจนไม่มีเงินซื้อหาวประดับเพชรอย่างนคออกคะ

แม่เลี้ยง. ไม่มีเงินไม่เป็นไรจะหนู ยายส่งตำหนักให้เธอเกิน ยายยกให้หนูเปล่า ๆ จะ

เจ้าหญิง. โอ - ไม่ได้ดอกคะยาย ฉันรับของยายไม่ได้ดอกคะ ขอขอบคุณยายมากคะ

แม่เลี้ยง. เอาไว้เถอะ แม่หนู เอาไว้เป็นพระตักถ้ายาย มาวันจะ ยายจะได้ยบผมให้ (เอา
หัวไปเดี่ยบผม)

เจ้าหญิง. โอ้ย - โอ้ย เจ็บเหลือเกิน ยายเอาออกเถอะคะ

แม่เลี้ยง. เอาออก ไม่มีวันเดี่ยบะ นังหยาดน้ำค้าง ฮะ - ฮะ - เจ้าหนูใหม่ ๆ ซาคือใคร
หลานเหลนคอกแม่เลี้ยงของแกละ

เจ้าหญิง. โอ้ย - โอ้ย อย่าทำฉันเลยคะ โอ้ย -
(ล้มลง)

แม่เลี้ยง. ลมหนาว ๆ ทนคงตายแน่ ทนละ เราจะได้เป็นคนด้วยที่สุดในโลก ลมหนาว ๆ
ฮะ ฮะ

(เข้าโรง) แม่เลี้ยงเข้าโรง

เจ้าหญิงหยาดน้ำค้าง

๒๑

(คนกระซอก) -- รังเพลิง เดิน --

เดิน เดิน เดิน --

คนที่ ๑. -- เอ๊ะ นี่ใครมานอนอยู่หน้าบ้าน

คนที่ ๒. -- ก็จะมีใคร ค้าฟัดไปได้ แม่หนูหลานเวลานี้

คนที่ ๓. -- ค่ายจริง เป็นอะไรไปละ -- โท่เอ๋ย

(วิ่งเข้าไปดู - อัมเจ้าหญิงขึ้น)

คนที่ ๒. ค่ายเสียแล้วกระมัง หนูเอ๋ย นวดังตำรวจ อ้อ -- อ้อ --

คนที่ ๓. เคยบอกน อัยย่าเพิ่งร้องไห้ ทำใจดี ๆ ไว้ ขอพังกหัวใจรักกัน

ยังไม่ตายนี้ห่า หัวใจยังเต้นอยู่ ดองดูซิว่าเป็นอะไรไป

คนที่ ๒. -- รี ยังไม่ตายรี แหมคใจจริง

คนที่ ๓. อะไรมาทำร้ายแม่หนูนะ จะว่างหรือดีดวอน ๆ ดีดวอนกับแม่หนู
หงอน ต้องมีคนร้ายแปลงปลอมมาจากท่อนแนนอน

คนที่ ๒. เอ๊ะ นี่อะไร บนผมของแม่หนู แว่ว ๆ วาว ๆ ต้องดึงออกมาดูซิ

คนที่ ๓. หัว -- ประดับเพชรด้วยจริง

(เจ้าหญิงค่อย ๆ ลุกขึ้น) -- โอ๊ย -- อย่าทำฉันเลย

คนที่ ๒. อ้าว พนแถว แม่หนูพนแถว

คนที่ ๓. ใครทำอะไรแม่หนู

เจ้าหญิง. แม่เตียงของหลานเองละ ดุง เขาตามมาทำหลาน

คนที่ ๓. คงจะใช้หัวเดมนเป็นอาวุธ

เจ้าหญิง. ใช่ละ แหม มันทำเจ็บปวดอึ้นกระ

คนที่ ๒. ขวางทางเสียเถอะหัวเดมน

คนที่ ๓. เขาบ้านคึกก่าหลาน ดันเคราะห์เสียที วันหลังหลานอย่าเปิดประตูรับคนแปลก
หน้าอีกนะ

= คนตรี -- เขาโรงหมด

ฉาก ๒

สวนหลวง

— แม่เลี้ยงนกออกมา

แม่เลี้ยง. บาน นิงหยาดนาค่างกลายเป็นศพแข็งทื่อไปแล้ว คีใจเหือดเกิน ทนเราจะได้
เป็นคนช่วยที่สุด ในโลกตะ นกน้อยเฮีย นกน้อย

นก. เพคะ

แม่เลี้ยง. นกน้อย บอกข้าว่า ใครช่วยที่สุดในโลก

นก. เมื่อก่อนน พระราชินีช่วยที่สุดในโลก แต่เดี๋ยวนี้เจ้าหญิงหยาดนาค่างช่วยที่สุด
ในโลก

แม่เลี้ยง. ไม่จริง ไม่จริง

นก. จริงเพคะ เจ้าหญิงช่วยที่สุดในโลก

แม่เลี้ยง. ถ้าย่างนั้น นิงตูกเตยงของฉันทักยังไม่ตาย จริงๆ ด้วย ฉันทเห็นมันแล้ว มี
พินชนมา ได้แล้ว แหมเจ็บใจนัก

นก. พระราชินีเพคะ พระราชินีแก้แล้ว ดั่งตำเจ้าหญิงเล็กๆ บ้างเกิดเพคะ

แม่เลี้ยง. ดั่งตำ นกน้อยดั่งตำ ไม่มีวันเสียตะ ไหน เจ้าว่าไงนะ ข้าหนี แก่ น
นกปากกดำ ตายเสียเถอะ (ฟาดนก) สมนานา ปากมันร้ายนัก เราจะ
ไปหาทางหยาดนาค่างอีก ไม่ได้ ไม่ได้ จะให้มันมีชีวิตอยู่ไม่ได้

— ดนตรี — เข้าโรง

ฉาก ๗

บ้านคนแคระ

เจ้าหญิงออก — แม่เลี้ยงปลอม

เจ้าหญิง. เย็นเราจะทำอะไรไว้ให้จู่รับประทานดีหนอ เนื้อสัตว์ก็รับประทานไม่ได้
ดาร์มัน

แม่เลี้ยงปลอม. ผลไม้จ๋า มะม่วง กุ้ง ละคร น้อยหน้าหอมหวาน นำรับประทาน
ทงหน

เจ้าหญิง. เอ๊ะ เดี๋ยวใครมาร้องขายผลไม้ แหม่ดีจริง จะได้ซื้อไว้ให้ลุงต๋องคนข้าง ไม่
ค่อยมีผลไม้กินหลายวันแล้ว แม่ค้าจ๋า มานะ

แม่เลี้ยง. เปิดประตูสิคะ คุณหนู

เจ้าหญิง. — ไม่ได้จะ เปิดไม่ได้ ดั่งของฉันตั้งไว้ เอาผลไม้มาทหน้าตานะ

แม่เลี้ยง. จะซื้ออะไรบ้างล่ะคะ กุ้งก้ามกราม ชมพวง

เจ้าหญิง. ชมพวงกินจริง หวานไหมจ๊ะ

แม่เลี้ยง. หวานเจี๊ยบเชียวล่ะ ทงหวานทงกรอบ ชิมสิคะ

เจ้าหญิง. แหม่ หวานดีจริงคะ — เอ๊ะ โอ๊ยฉันเวียนศีรษะเหลือเกิน

แม่เลี้ยง. เวียนศีรษะหรือ — ดมหน้าหน้า ฮะฮะ เจ็บแถวไมจ๋า ดายเดี่ยวเออะ

เจ้าหญิง. โอ๊ย — โอ๊ย (ล้มลง)

แม่เลี้ยง. ทนจะต้องตายแน่ เจ้าคนแคระไม่มีทางแก้พิษยาของข้าได้ดอก ฮะฮะ ทนแหละ
ข้าจะได้เป็นคนสวยที่สุดในโลก (เข้าโรง)

— คนแคระออก

คนแคระคนที่ ๑. เอ๊ะ บ้านเจี๊ยบจริง แม่หนูเคยออกมารับทุกวัน วันไหนหายไปไหน แม่หนู
แม่หนู

- แม่หนู แม่หนู นอนหลับไปละ
๑. หัดบอโรบ้านนตะ คงจะเป็นอะไรไปอีกแล้ว ประตูบ้านก็ปิดอยู่ ดองตุทางหน้า
ต่างซี
๒. - โอย - โอย - แม่แล้ว
๓. อะไรกัน อะไรกัน
๒. แม่หนูนะซี เป็นอะไรไปไม่รู้อีกแล้วละ รีบเข้าไปดูเถอะ
(เข้าไป อุ้มเจ้าหญิงออกมา)
๑. วางตรงนตะ แหมตายเนนเฉยบตเดียว
๒. จะตายเฉยแฉกไมรู ฮือ ฮือ
๑. อยา อยาเพงร้องไห้ แค แหม นากดัวแย หัวใจเด่นออนเหตอเกิน มอก
เยนเฉยบ ฮือ-แม่หนูเอ๋ย คราวนคงจะแยแล้ว เราจะทำอย่างไรดีละ
-เจ้าชายออก-
- เจ้าชาย. เอะ เดียงไกรร้องไห้ เดียงไกดๆ นี่เอง
- คนแคะ. ๑-๒ ฮือ-ฮือ
- เจ้าชาย. ดุง - ดุง ร้องไห้ทำไม อ้าวหน้ใคร เป็นอะไรไปละ
๑. แม่หนูนะซี นากดัวจะตายเฉยแล้ว
- เจ้าชาย. ไหนธอชิดุง แหม ตัวเย็นจัง คงจะถูกยาพิษ
- คนแคะ. ๑-๒ คงจะตายแน่แล้ว ฮือ - ฮือ
- เจ้าชาย. ไม่ตอกร้องไห้ดอกดุง ดันมียาแก้ ไปเอาหน้าเย็นมาให้หน่อย
(คนแคะคนที่ ๑ เข้าโรง แล้วออกมาใหม่)
- เจ้าชาย. ยานแก้ยาพิษทกชนิด เอากรอกได้ปากชิดุง (๓ คนมองดู)
- คนแคะ. ๑-๒ ฟันแฉก ฟันแฉก แหมยาจึกษจริง
- เจ้าหญิง. ดุง ดุงจา

เจ้าหญิงหยาดน้ำค้าง

๒๕

คนแคว้นที่ ๑. หนูเอ๋ย พี่แล้ว แม่หนูเอ๋ย หัวใจตึงเหมือนจะขาด นึกว่าตายเสียแล้ว

คนแคว้นที่ ๒. ถ้าพ่อคนนั้นไม่ช่วย แม่หนูของตึงแก็กคงต้องตายไปแล้ว

เจ้าหญิง. ฉันขอขอบคุณเธอเหลือเกิน ถ้าเธอไม่ช่วยไว้ ฉันคงต้องตายไปแล้ว

คนแคว้นที่ ๑-๒. หนัด ดีเหลือเกินนะพ่อคุณ

เจ้าชาย. ไม่ต้องขอบใจฉันดอกเธอ ไม่ต้องชมฉันนักดอกตึง คนเราเมื่อเห็นผู้ทรมทุกข์
ต้องช่วยเหลือกันเป็นธรรมดา

คนที่ ๑. แม่หนูเอ๋ย ใครมาทำอะไรแม่หนูเข้าล่ะ

เจ้าหญิง. แม่เลี้ยงของฉันชคะ ตึง เขาตามมารวังแค้นนัก

คนที่ ๒. ความมาอีก ช่างใจร้ายเสียจริง ๆ เราจะตามฆ่าแม่หนูไปทำไมกันนะ

เจ้าหญิง. เขาเกลียดฉันชคะ ตึง นึกว่าเขาว่าฉันยังไม่ตาย เขาคงตามมาอีก

เจ้าชาย. แม่เลี้ยงของเธอเป็นใคร

เจ้าหญิง. เป็นพระราชินีน้องชายป้าโน่นแหละ

เจ้าชาย. ถ้าเช่นนั้น เธอคือเจ้าหญิงหยาดน้ำค้างผู้ทรงโฉม ความงามของเธอเป็นเหตุ
ดีไปทั่วทุกดินแดน ขอให้ฉันไปส่งเธอเถิด

เจ้าหญิง. ไม่ได้ดอกคะ ฉันกลับไปไม่ได้ แม่เลี้ยงฉันต้องฆ่าฉันเสียแน่นอน

เจ้าชาย. เขามาเธอไม่ได้ดอก ฉันรู้จักนางผด้อยกษัตริย์ปดอมเป็นพระราชินแม่เลี้ยงเธอ
อย่างดี แดะกำลังจะไปจับตัวมันอยู่แล้ว มันทำความเดือดร้อนให้คุณมากนัก

คนแคว้นที่ ๑. ผู้ที่จะฆ่านางผด้อยกษัตริย์จะต้องเป็นเก่งอย่างยิง ถ้าเช่นนั้นพระองค์คงจะเป็น
เจ้าชายทรงฤทธิ์

เจ้าชาย. ถูกแล้ว เรายับไปกันเถิด

คนแคว้นที่ ๑-๒. ดีจริง ทนนางผด้อยกษัตริย์จะได้ตายเสียที ไม่ได้อยู่ทำความเดือดร้อนให้กัน
อีกต่อไป ไชโย -

ฉาก ๘

สวนหลวง

แม่เลี้ยง. เอ๊ะ ทำไมใจคอของเราจึงหงุดหงิดกันนะ วันไหนเราควรจะได้ใจ เพราะนางหยาด
 นาค่างก็ตายไปแล้วอย่างแน่นอน มีดวงเทวตาที่หนักไม่หนักทางแก้พิษยาของ
 เราได้เลย นางนกน้อยปากกตาทเคยพูดจาถกจนใจก็ตายเสียแล้ว ทนแหละเราจะ
 เป็นคนด้วยที่สุดในโลก แหม น้าป้อมใจจริง — อะ อะ

เจ้าชาย. ซ้ำก่อน ซ้ำก่อน อย่าเพิ่งหัวเราะไป นางยักษ์ใจร้าย

แม่เลี้ยง. เดียงโครนะ ช่วงนี้มนวดน้าพั่ง แต่ก็นักตัวจริง ๆ

เจ้าชาย. เดียงของเราเอง เจ้ารู้จักเราไม่ใช่หรือ

แม่เลี้ยง. อู๋ เจ้าชายทรงฤทธิ์ ตายแล้ว

เจ้าชาย. ถูกแล้ว เจ้าควรตายเสียทีนะ นางยักษ์ เจ้ามัวดอยูกไ้ประโยชน์ ดีแต่จะ
 ทำร้ายคนอ่อนเท่านั้น

แม่เลี้ยง. เจ้าชายเพคะ ขออย่างทรงฆ่าหม่อมฉันเลยเพคะ หม่อมฉันสัญญาว่าจะไม่คิ
 ร้ายอีก

เจ้าชาย. แน่نون ค่อยไปเจ้าจะไม่มีโอกาสทำร้ายใครอีกดอก และเจ้าจะต้องได้รับโทษใ
 ล้มกับททาคิด

แม่เลี้ยง. ไ้ เจ้าชายเพคะ

เจ้าชาย. อย่าวิ่งวอนอีกเลย เราจะไม่ฆ่าเจ้าดอก แต่เราจะขอสาปเจ้ากลายเป็นคนส
 ร้างควมควมร่าเริงภาพผิตของเจ้าตลอดชาติ

แม่เลี้ยง. ไ้ — — —

เจ้าหญิงหยกเตนาค้าง

๒๓

คนแคระ ๑-๒ และเจ้าหญิง ต้มหน้าหมา ดีแล้ว ให้รีบวิ่งควมคว้างไปตลอดชาติเถอะ
ผู้คนที่หลงหายจะได้เป็นสุขคราวนี้ ไชโย

เจ้าหญิง. เจ้าชายเพคะ หม่อมฉันไม่ทราบว่าจะขอบพระคุณอย่างไรลูก

เจ้าชาย. ไม่ต้องขอบใจฉันคชกหญิง ค่อยไปน่ะเธอก็จะเป็นสุขแล้ว ขอเชิญเสด็จไปเฝ้าพระ
บิดาเถิด

ผู้บรรยาย. ในที่สุด เรืองนฤจบบดงด้วยความผาสุก คนที่ไม่ตกต้องถูกทำลายไปในที่สุด คนที่
ยอมมีผู้ช่วยเห็ดดอยเด่นอ สวรรค์.

(ทุกคนตัวละครทุกคนตัวออกมาคำนับผู้ดู)

จดหมายถึงลูกแก้ว

(ฉบับที่ ๒)

เขียนที่โรงเรียนฝึกหัดครู ของรัฐบาลอินเดียที่ สหรัฐอเมริกา

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

ลูกแก้วของพ่อ

จดหมายลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๒
พ่อเขียนมาถึงลูก เต้าเรื่องห้องสมุดประ-
ชาชนในสหรัฐอเมริกาให้ลูกฟังน่ะ ลูกคงพอ
ใจมาก และในตอนท้ายของจดหมายของพ่อ
ฉบับนั้น พ่อสัญญาไว้ว่าจะเต้าเรื่องห้องสมุด
ในโรงเรียนที่พ่อไปฝึกหัดสอนมาให้ลูกฟังอีก
อันนั้นพ่อนึกขึ้นมาได้ จึงรีบเขียนมาเต้าให้ลูก
ฟังต่อไปอีก.

โรงเรียนที่พ่อไปฝึกหัดสอนนั้นเป็นโรง
เรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ฐานะของโรง
เรียนก็เหมือนกับโรงเรียนสาธิตทั้งหลายที่มีอยู่
ในเมืองไทยแต่เราเรียกกันว่า "แลบซอกูล"
ซึ่งย่อมาจากคำว่า Laboratory School โรงเรียน

เรียนนั้นตั้งอยู่ไม่ห่างจากห้องสมุดประชาชนที่
พ่อเต้าให้ฟังแล้วเท่าไรนัก ประมาณ๕เดินเค็ช
ตั้งอยู่ริมถนนเซนต์ทวดรัดแยกพอดี ชั้นเรียน
ที่โรงเรียนนั้นมีตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ จนถึงชั้นปีที่ ๑๒
นักเรียนที่เรียนจบชั้นปีที่ ๑๒ แล้วก็จะเข้าเรียนต่อ
ในมหาวิทยาลัยได้ทีเดียว

นักเรียนทั้งหมดในโรงเรียนนี้มีประมาณ
สี่พันเค็ช อาคารเรียนเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
กว้างยาวด้านละ ๒๕เดินเค็ช มีชั้นใต้ดินหนึ่งชั้น
ชั้นบนดินสี่ชั้น ชั้นใต้ดินมีสระว่ายน้ำอยู่
ตรงกลาง ด้านหนึ่งเป็นห้องพลศึกษา อีก
ด้านหนึ่งเป็นห้องประชุม ซึ่งตามปกติจัดเป็น
ห้องรับประทานอาหาร ชั้นที่หนึ่งซึ่งอยู่ถัดมา

จดหมายถึงลูกแก้ว

๒๘

กบระตบคินนจนคเป็นห้องเรียนสำหรับนักเรียน
ชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๓ ห้องสมุดของชั้นปีที่ ๑
เขาจัดไว้ในห้องเรียน มุมใดมุมหนึ่ง นักเรียน
แต่ละห้อง ผัดเปลี่ยนเวรกัน เป็นบรรณารักษ์
เดือนละห้าคน โดยมีครูประจำชั้นเป็นผู้คอย
แนะนำให้รู้จักหาทบรรณารักษ์ หน้าที่พิเศษ
อย่างหนึ่งคือต้องเป็นผู้แทนนักเรียนในชั้นขึ้นไป
เลือก หนังสือ จากห้องสมุดกลาง ซึ่งอยู่บนตึก
ชั้นสอง จำนวนหนังสือที่จะเลือกเอามาไว้
ประจำห้องของตนนั้น มากเท่ากับจำนวนนัก
เรียนในห้องของตนคนหนึ่งๆ หมายความว่า
ว่า เด็กคนหนึ่งจะได้ยืมหนังสือเดือนละห้าเล่ม
เมื่อครบเดือนหนึ่ง แล้ว ก็เอาขึ้นไป เปลี่ยนเอา
ชุดใหม่ลงมาไว้ในห้องของตนอีก ผัดเปลี่ยน
กันจนครบรอบปี

โรงเรียนนี้ไม่รับเด็กที่อายุยังไม่ครบหกปี
บริบูรณ์ เพราะฉะนั้นนักเรียนชั้นปีที่ ๑ จึงมี
อายุอย่างเข้าปีที่เจ็ดทุกคน ลูกแก้วเคยสังเกต
เด็กในประเทศอังกฤษบ้างหรือเปล่า พ่อเขา
ใจว่าลูกสาวและลูกชายของ มิสเคอร์โรแลนด์
ชาวอังกฤษที่ถูกเจ้าพ่อขูดกับเขานั้น คนใด
คนหนึ่ง คงจะมี อายุ ประมาณ หกขวบ เป็นแน่

รูปร่างของเด็กอเมริกัน กับเด็กอังกฤษคงจะ
สูงใหญ่ได้เช่นกัน ฉะนั้น ลูกแก้วคงจะทราบ
ถึงความมันได้สักเท่าไหน มีเด็กชั้นปีที่ ๑ ที่
หลายคนที่พอตของอู่มันนุ พ้ออู่มันนุไม่ไหว
ตัวมันใหญ่ไม่ใช่เล่น แต่อย่างไรก็ดีเด็กนก
เรียนชั้นปีที่ ๑ นี้ ครูประจำชั้นของพาชนบปีได้
ไปเลือกหนังสือในห้องสมุดกลาง ของโรงเรียน
เมื่อเลือกหนังสือได้พอกับความต้องการ ของ
ชั้นของตนแล้ว ครูบรรณารักษ์ซึ่งประจำอยู่
อยู่ในห้องสมุดกลางตลอดเวลา จะช่วยเอา
หนังสือเหล่านั้นมาตั้งให้ในชั้นเรียน และรับเอา
เอาหนังสือชุดเก่ากลับไป ดับเปลี่ยนกันเช่น
เดือนละครึ่งจนตลอดปีการศึกษา

มีเรื่อง ตลกขบขัน อยู่เรื่องหนึ่ง ที่ พ่อได้
เห็นกับตาของพ่อเอง คอยาวถวนอายุหกขวบ
เศษๆ นักเรียนชั้นปีที่หนึ่ง แกชอบอ่านหนังสือ
ดีมาก หนังสือชุดเก่าบางเล่มที่เอามาไว้ใน
ห้องเรียนครบหนึ่งเดือนแล้ว บรรณารักษ์จะ
เอากลับคืนไป แกไม่ยอมคืนให้ อ่อนจน
แกทำอะไรๆ ก็ไม่ยอม ในที่สุดต้องถึงกับเกิด
ข้อแย้งกันจนอย่างสุดมด ยายอ้วนแก่เอา
หนังสือเล่มนั้นไปเป็นรางวัลของกันตัว ใครเขา

มาเกิดแก่โชติหนังสือฟาดคะไม่ได้ออกหน้าหนังสือเล่มเดียวเล่มหนึ่งไม่ดำแก่ใจ แก่นวยได้เล่มต้น ๆ ออกวางใครต่อใครวิ่งไปหมด หนังสือกระจายเต็มห้อง เมื่อแก่เหนื่อยจนสุดกำลังของแกแล้ว เรื่องก็ยุติลง ด้วยความพวยแพแล้วกรอให้ เพื่อน ๆ ก็ช่วยกันเก็บรวบรวมหนังสือทั้งหมดมอบให้ครูบรรณารักษ์ไปจัดเก็บไว้ได้

เรื่องนั้นเกิดขึ้นในโรงเรียนเมืองไทย พอคิดว่าหนังสือคงจะต้องแห้งกระเหี้ยนไปหลายเล่มทีเดียว เพราะในตอนแรก ๆ แรงของยายอ่อนแก่มากไม่ใช่เล่น ขวางหนังสือออกไปได้ไกล ๆ เมื่อเรื่องสงบลงแล้ว พอได้ไปหยิบหนังสือเหล่านั้นมาพิจารณา ดูเห็นว่าหนังสือเหล่านั้นเขาเย็บไว้นานหนาแข็งแรงทนทาน ดูเหมือนว่าคนเย็บหนังสือสำหรับเด็ก ๆ คงจะรู้ล่วงหน้าอยู่แล้ว ว่าเหตุการณ์อย่างนี้จะเกิดขึ้น เขาจึงเตรียมป้องกันไว้เสียก่อน โดยทำหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ๆ ให้แน่นหนาถาวรเป็นพิเศษ ขนาดขอยแย้งกระซากกันไปกระซากกันมากยังไม่ขาด แต่หน้าเขาใช้กระดาษหนาและเหนียวมากมีรูปภาพระบายด้วยสีงดงามทุกเล่ม เด็กเห็นเขาแล้วคงจะ

อ่านไม่ออกก็อยากดูรูปภาพด้วย ๆ

เรื่องแย่งหนังสือกันอ่านนั้นบ่อย ๆ และเป็นเรื่องตลกมากแต่กมณะเพราะนักเรียนชั้นปีที่หนึ่งเท่านั้น ชั้นปีที่สองและชั้นปีที่สามไม่ค่อยยังชวนกันน้อย ห้องเรียนของพวกนักเรียนชั้นต่ำ ๆ นั้น เราจัดด้วยวงมวก ตัดแค่ความลำบากของครูประจำชั้น พอถึงแก่เหตุเห็นว่านักเรียนดื้อนมากชอบอยู่แต่ในห้องเรียนตลอดเวลา ไม่เห็นออกมาเที่ยวเล่นพ่นพ้านเหมือนเด็กนักเรียนบ้านเรา ทั้งนี้เพราะเด็ก ๆ คนมีความพอใจ และ คิดอกคิดใจ ห้องเรียน ของคนมาก ถึงของเครื่องใช้และอุปกรณ์การสอนทุกอย่าง มีประจำ อยู่ใน ห้องเรียน อย่างบริบูรณ์ โต๊ะและม้านั่งขนาดเล็กพอเหมาะแก่ นักเรียนทุกคน หอนาห้องด้อมกมอยู่ในห้องเรียนห้องใครห้องมันไม่ปะปนกัน รอบห้องมีกระดานดำสำหรับเขียนด้วยชอล์ก ติดอยู่กับฝาผนังท่งดีดาน เราไม่เรียกว่ากระดานดำเพราะนอกจากสีดำแล้วยังมีสีต่าง ๆ เช่น สีเขียว สีน้ำเงินและสีไข่ไก่ ส่วนชอล์กนั้นเราก็มีสีต่าง ๆ เช่นเดียวกัน เราทำไว้ให้เด็กเขียนบ้าง คุรเขียนบ้าง บางแผ่นก็ถอดออกได้แล้วเอาไปเขียนที่ตักตักแทน การจัดบ้านเช่นนี้เราทำ

จดหมายถึงลูกแก้ว

๓๑

ให้นักเรียนช่วยกันจัด และเปลี่ยนแปลงทุก
สัปดาห์จนตลอดปี

พอเล่าเรื่อง นักเรียน ชนตา มา นานแล้ว
ต่อไป พ่อจะเล่าเรื่อง นักเรียน ชนตึงให้ลูกแก้ว
ฟังบ้าง

ชนอน ๆ นอกจากชนบทหนึ่งแล้ว ต่างก็
พากันไปใช้ห้องสมุดกลางซึ่งอยู่บนตึกชนบทสอง
ในห้องสมุดกลางที่ใหญ่โตมาก เขาแบ่งออกเป็น
ส่วน ๆ กันฝาไว้อย่าง ๆ ห้องอ่านหนังสือ
ขนาดใหญ่สองห้อง และมีห้องใต้ตึกชั้นศึกษา
อีกห้องหนึ่งต่างหาก เนื่องจากโรงเรียนนี้มี
นักเรียนมากถึงสี่พันเศษ ห้องใหญ่ ๆ จึงคู้
คับแคบไปหมด ใน ห้องสมุด มีโต๊ะ สำหรับอ่าน
หนังสือมากมาย * ดแต่อดยัดเยียดกันมาก
นักเรียนมาโรงเรียนแต่เขาก็เขาไปนั่งอ่านหนังสือ
กันแน่นอยู่ในห้องสมุด จนกระทั่งถึงเวลา
เขาห้องเรียน บางชนก็ยังคงเรียนอยู่ในห้อง
สมุดต่อไป เพราะเป็นชั่วโมงคนควาเพื่อเอา
เรื่องราวไปรายงานหน้าชนในชั่วโมงต่อไป

พ่อไม่เคยเห็นนักเรียนโรงเรียนนี้ออกไป
วิ่งเล่นตามลำพัง เพราะอากาศข้างนอกมัน
หนาวมาก * เพราะเขาไม่มีสนาม สำหรับให้
เด็กออกไปวิ่งเล่น ห้องพดศึกษาเขามีอยู่ชน

ใต้ดินและมีทางระบายอากาศบริสุทธิ์ * ห้อง
พดศึกษาของโรงเรียนนี้ จนได้ถึงห้าพันคน
เขาจัดเป็นชั้นๆ การแข่งขันกีฬา ประจำ
สัปดาห์ เมื่อถึงชั่วโมงพดศึกษานักเรียนจึงจะ
ไปห้องพดศึกษา ซึ่งมีครูประจำอยู่ในห้องพด
ศึกษามากกว่า ๒๐ คน มีนักเรียนครพดศึกษา
อีกประมาณร้อยคน นักเรียนที่สนใจในวิชา
พดศึกษาได้มีโอกาสเรียนอยู่ในห้องพดศึกษา
มากกว่าคนอื่นเป็นพิเศษ เพราะไม่ต้องเรียน
วิชาเลือกอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามพวกเหล่านั้นก็
ไม่ทิ้งห้องสมุด เขาจะพากันไปหาหนังสือวิชา
พดศึกษาซึ่งมีอยู่มากมายในห้องสมุด และ
นั่งอ่าน หนังสือ ที่เขาชอบอยู่ในห้องสมุด เป็น
เวลานานเหมือนกัน

ในระหว่างเวลาเรียนเขามีชั่วโมงใช้ห้อง
สมุดและเข้าห้องใต้ตึกชั้นศึกษา สลับกันไป
ตลอดวัน เพราะฉะนั้นห้องสมุดโรงเรียนนี้จึง
มีนักเรียนมานั่งอ่าน หนังสือไม่ขาดสายตลอด
ทั้งวัน ครบบรรณารักษ์มี ๑๒ คนและมีนักเรียน
ช่วยอีก ๓๐ คนเศษ ต้องทำงานอยู่ในห้อง
สมุดตลอดวัน ไม่เห็นมีเวลาว่าง

ถ้าลูกแก้วจะถามพ่อว่าห้องสมุดโรงเรียน
นี้มีหนังสือประมาณสักกี่เล่ม พ่อต้องตอบว่า

ไม่ถนัด และไม่น่าเชื่อว่าจะมีหนังสือถึง
 แสนกว่าเล่ม ทั้งนี้เพราะไม่มีใครถามและไม่
 มีใครเอาใจใส่ในเรื่องนี้ ครั้นตอนแต่ละคนมี
 รายชื่อหนังสือของตนแนะนำให้นักเรียนไปหาอ่าน
 ได้ในห้องสมุด และก็ปรากฏว่าไม่มีนักเรียน
 ใดไปหาหนังสืออ่านในห้องสมุดไม่ได้ ทั้งนี้
 เพราะความร่วมมือระหว่างผู้จัดงบประมาณ
 ห้องสมุด บรรณารักษ์และครูทุกคนเป็นไป
 โดยเรียบร้อยอย่างหาที่ติไม่ได้ หนังสือเก่า ๆ
 ที่ถูกปรักหม้มแม้มกไม่มี เพราะครูทุกคนจะ
 แนะนำบรรณารักษ์ให้ซื้อหนังสือใหม่ทุก ๆ ปี
 งบประมาณหนังสือเก่าที่จะต้องใช้ข้ามปี บรรณารักษ์
 จะต้องเอามาตรวจซ่อมเย็บปกใหม่และห่อปก
 ใหม่ทุกเล่ม เขาจะทำงานในระหว่างโรงเรียน
 ปิดภาคฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือน
 สิงหาคม หนังสือทุกเล่มเขาห่อปกด้วยพลาสติก
 ใสได้แจ่ม ก่อนจบจดหมายฉบับนี้พอจะเล่า
 ถึงเครื่องใช้ต่าง ๆ ในห้องสมุดแห่งนี้ให้ถูก
 ใจฟังสักหน่อย เพราะมีบางอย่างที่เขามิ
 คิดถึงความเห็นแปลก ๆ เช่น ชั้นเก็บหนังสือ
 จะรวมไว้ห้องหนึ่ง คางหาก อยู่ติดกับห้อง
 อ่านหนังสือ ชั้นเก็บหนังสือสำหรับนักเรียน

โต ๆ นั้นสูงประมาณ ๑ ฟุต ชั้นเก็บหนังสือ
 สำหรับนักเรียนเล็ก ๆ นั้นสูงประมาณ ๕ ฟุต
 แบ่งเป็นช่องเล็กบ้างใหญ่บ้าง ตามขนาดของ
 หนังสือ ทำด้วยไม้หนาประมาณ ๓ นิ้วทาสี
 ขนหนังสือยาวประมาณ ๓ ฟุต ชั้นเหล่านี้มี
 มากมาย ถ้าเป็นชั้นสำหรับเก็บหนังสือเล่ม
 ใหญ่ ๆ ชั้นก็สูงถึงมาก ประมาณ ๓๒ ถึง
 ๓๔ นิ้ว ถ้าเป็นชั้นเก็บหนังสือธรรมดาทุก
 ประมาณ ๘ ถึง ๑๐ นิ้ว ชั้นหนังสือเหล่านี้
 เขาตั้งใจไม่เป็นที่ ดัดเต้านักเรียนจะมาช่วยจัด
 แต่ไม่ยอมตั้งให้ชิดกับฝาห้องเป็นอันขาดเพราะ
 เขาไม่ต้องการให้หนังสือประทับฝาห้องอย่าง
 ที่ถูกแจ๊คเคยเห็นห้องสมุดในเมืองไทย เขา
 ต้องการ อดความ สะอาด และ ความสวยงาม
 ของฝาห้องด้วย และเขาต้องการให้นักเรียน
 เดินหาหนังสืออ่านได้รอบ ๆ ค้าง ชั้นเก็บ
 หนังสือเหล่านี้วางรวมกันไว้เป็นกลุ่ม ๆ กลุ่ม
 หนึ่งอย่างน้อยมี ๔ ถึง ๖ ชั้น ใช้เหล็กพยุง
 คัดกันไม่ให้ไถงงน นักเรียนต้องผลัดเปลี่ยน
 กันมาจัดหนังสือบนชั้นเสมอเขาเรียกว่า อ่าน
 ชั้นหนังสือ (Read the shelves) ทั้งนี้เพื่อ
 ความสะดวกหนังสือ และอ่านดูให้หนังสือที่

จดหมายถึงลูกแก้ว

๓๓

เดิมอยู่ตามหมวดหมอนติดของ นักเรียน
หนึ่งห้องออกจากชนมาตามแถว เขาห้าม
เขาถลบนเขาด้วยตนเอง เขาบังคับให้
หนังสือไวบนโต๊ะอ่านหนังสือ เพราะเขาไม่
ผลดเปลี่ยนกันบนหนังสือเขาชน เวรของ
รับผิดชอบไม่ให้หนังสือประบนกัน ดัดเบ็ดข
จนไม่ได้ติดบดอักษรรักไม่ได้

โต๊ะอ่านหนังสือสำหรับนักเรียนเขาจัดไว้
เป็นพวกเล็กพวกใหญ่ ซึ่งมีขนาดตั้งค่าตาม
ขนาดของนักเรียน แยกออกเป็น ๓ พวกดังนี้
ก) ขนาดโต๊ะตั้ง ๓๐ นิ้วไซกบเกาตั้ง ๓๘ นิ้ว
ขนาดโต๊ะตั้ง ๒๘ นิ้วไซกบเกาตั้ง ๓๖ นิ้ว และ
ขนาดโต๊ะตั้ง ๒๖ นิ้วไซกบเกาตั้ง ๓๔ นิ้ว

ความกว้างและความยาวของโต๊ะเขาใช้ขนาด
มาตรฐานเท่ากันหมดคือกว้าง ๓ ฟุต ยาว ๕
ฟุต หนึ่งโต๊ะโต๊ะละ ๒ คน ถึง ๘ คน

เผื่อว่าเด็กจะคิดจะสร้างโต๊ะเก้าอี้และชน
หนังสือในบ้านเราบางพ่อจึงเขาเพิ่มเติมมาให้
ฟัง และวันหนึ่งเขย่นนามากแถวพอขยติไวเพียง
แกนก่อน ในวันหน้าถ้าเขาจะวางพ้อจะเขย่น
เรื่องห้องสมุดในมหาวิทยาลัยทพอกำดังศึกษา
อยู่มาให้ดูกับเขย่นกันต่อไปอีก.

ด้วยความรักและคิดถึงมาก

จากพ่อ

ณ ชรรคเพ็ชร

ก้าวหน้าด้วยตนเอง

ม.ร.ว. จีรวัดน์ จักรพันธุ์

การศึกษาหาความรู้ย่อมทำได้หลาย
ทาง เป็นต้นว่าจากประสบการณ์ตรง ที่ได้
ศึกษาได้เคยเห็นมาเอง หรือประสบการณ์รอง
จากการได้ยินคนเขาบอกเล่ากันมาเป็นต้น ใน
สมัยที่โลกยังไม่เจริญ มนุษย์ยังไม่มียาน
พาหนะที่จะเป็นเครื่องแสดงความคิด และ
เป็นเครื่องทำความเข้าใจระหว่างกัน ใน
สมัยนั้นมนุษย์จะรู้อะไรได้เฉพาะในสิ่งที่ตนมี
โอกาสประสบพบเห็นมาเอง หรือเท่าที่จะได้
รับฟังจากปู่ย่าตายายเล่าให้ฟังเท่านั้น ความ
เข้าใจของมนุษย์เราก็คงอยู่ในวงแคบ แต่
เมื่อมนุษย์รู้จักประดิษฐ์ภาษาเขียนของตนขึ้น
แล้ว นับจากนั้นมนุษย์เราก็ดำเนินโอกาสศึกษา
หาความรู้เพิ่มขึ้นโดยกว้างขวาง คือ การอ่าน
ทุกคนย่อมจะต้องได้อ่านอะไรต่อมิอะไร
มาพอสมควร ทั้งตำราเรียนและหนังสือถึง
พิมพ์ประเภทอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามเคยถาม
กันเองบ้างหรือไม่ว่า เราเป็นนักอ่านที่ดีนัก

เพียงไหน เราสามารถจะอ่านได้รวดเร็ว
เพียงไร เราอ่านหนังสือมาแต่เด็กได้กี่
เล่ม หรือเคยอ่านแต่ในตำรา กับตำราเรียน
เท่านั้น ถึงแม้ว่าท่านสามารถจะตอบรับ
ถามเหล่านั้นได้หมดทุกข้อ ท่านก็ยังจำเป็น
ต้องหาทางให้อ่านได้ดีขึ้นอีก ยิ่งถ้าท่านศ
ตอบ ปฏิเสธ คำถาม ทั้งหมด หรือบาง ข้อแ
การฝึกฝน การอ่าน ยิ่งจะช่วย ท่านได้ อีกม
อย่างไรก็ดีเราไม่ควรท้อใจว่า เราจะเป็น
อ่านไม่ได้ เพราะทุกคนย่อมสามารถ
จะปรับปรุงการอ่านของตนให้ดีขึ้นได้ ถ
ความตั้งใจจริง การอ่านก็จะเปรียบก
กับการหัดเดินกพา คือต้องรู้เทคนิคศ
และต้องหมั่นฝึกซ้อม ในโลกปัจจุบันนี้
เราจะต้องหัดตัวให้เป็นนักอ่านที่ดีให้ได้ เพ
การอ่านจะช่วยให้ท่านฉลาดขึ้น และจะ
นำความสำเร็งในชีวิตมาให้

ก้าวหน้าด้วยตนเอง

๓๕

การอ่านหนังสือมีประโยชน์อย่างไร

การอ่านย่อมมีประโยชน์ให้อ่าน ได้นานับประการ การอ่านจะช่วยให้การดำเนินชีวิตดีขึ้น คนที่อ่านมากจะเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง สำหรับนักอ่านที่ดี ก็จะมีโอกาสหาความรู้ได้มากกว่าคนอื่น ๆ เพราะนักอ่านย่อมมีเวลาพอที่จะอ่านหนังสือหลายประเภท เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือรายวันรายสัปดาห์ วารสาร นวนิยาย ตำราคดี ในขณะที่เดียวกันคนที่ไม่ใช่รักอ่านอาจอ่านเพียงตำราพิช หรือหนังสือพิมพ์เท่านั้น นักอ่านจึงเป็นคนพบาคบเพราะมีความรู้รอบคอบอย่างกว้างขวาง จะพูดจะคุยกับใครก็ถนัดพูดกับเขาได้แทบทุกเรื่อง

การอ่าน ยังอาจช่วยให้เราเข้าใจตัวเองได้ชัดเจน เมื่อเราอ่านหนังสือจิตวิทยาเราก็จะเข้าใจอารมณ์ของเราเอง และของผู้อื่นได้ดี ทำให้เราเข้าใจได้ว่า ทำไมเราจึงประพฤติอย่างนั้น ทำไมคนอื่นจึงประพฤติอย่างนั้น นอกจากนั้นการอ่านยังดำรงรักษาเรา ให้เที่ยวไปในสถานที่อันไกลแสนไกล และอาจนำเราไปพูดคุยกับนักปราชญ์ ที่เราไม่มีโอกาสพบได้ในชีวิตจริง หนังสือยังอาจพาเรากลับไปอยู่ใน

โลกของชีวิตในประวัติศาสตร์ หรืออาจนำเราท่องอวกาศประจักษ์อยู่ในโลกอนาคตก็ได้

เป็นที่น่าเสียดายที่หาผู้อ่านเป็นจำนวนมากที่ยังอ่านหนังสือไม่เป็น ที่ว่าอ่านไม่เป็นนั้น ความหมายแตกต่างกับอ่านหนังสือไม่ออก คือหมายความว่าท่านยังไม่เป็นนักอ่านที่ดี ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น เมื่อตอบคำถามนี้

ขอให้เราหันมาพิจารณาว่านักอ่านที่ด้นนั้น คุณสมบัติอย่างไร ความจริงการให้คำจำกัดความของนักอ่านที่ดีให้ตายตัวคงย่อมทำไม่ได้ หรือทำได้ยาก ในทางจริงขอแนะนำลักษณะบางประการของนักอ่านที่ดีไว้เท่านั้น เช่นนักอ่านที่ดีย่อมพยายามจับใจความสำคัญของประโยค คือพยายามทำความเข้าใจข้อความรวมทั้งประโยคไม่ใช่ทำความเข้าใจเป็นคำ ๆ ไข ตัวอย่างในเรื่องนี้จะเห็นได้ชัดเมื่ออ่านหนังสือภาษาอังกฤษ ซึ่งท่านคงจะเคยประสบมาด้วยตนเองบ่อยครั้งว่าบางทีเราอ่านศัพท์ทุกคำที่ให้อยู่ในประโยค แต่เราก็ไม่สามารถเข้าใจข้อความประโยคนั้นได้ นักอ่านที่ดีย่อมอ่านหนังสือ บทความด้วยอัตราเร็วต่างกันไปตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงสิ่งพิมพ์และความมุ่งหมายใน

การอ่าน เช่นใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านเล่นน้อยกว่าเวลาที่ใช้อ่านบทความทางวิทยาศาสตร์บทความยาวเท่ากัน นักอ่านที่ดีจะชอบอ่าน เราจะไม่มีความรู้สึกเบื่อหน่ายในการที่จะอ่านหนังสือบทความทุกชนิดในทุกโอกาสที่จะอ่านช่วยให้ ตรงกันข้าม เราจะรู้สึกสนุกในการอ่านน้อยอย่างย่งทมกจะพูดกันว่าอ่านแล้ววางไม่ลง ที่เป็นเช่นนั้นเพราะนักอ่านจะมีความสนใจในเรื่องที่เขาอ่าน และทรงมีความสามารถที่จะเข้าใจเรื่องที่เขาอ่านได้ นักอ่านที่ดียอมไม่ปล่อยจิตใจของตนไปตามเรื่องในขณะที่อ่าน แต่เขาจะยอมคิดพิจารณาและวิจารณ์หนังสือที่เขาถนัดอ่านนั้นไม่พร้อมกัน ด้วยว่า ข้อความนั้นเป็นไปได้เป็นไปไม่ได้ถูกต้องหรือไม่ตรงความจริง หรือเป็นหนังสือดีเดวเป็นประการใด นักอ่านที่ดียอมต้องตั้งมาตรฐานในการอ่านดังนั้นจึงต้องหาที่อันสงบเงียบในขณะที่อ่าน เขายอมไม่ชอบอ่านในสถานที่อันมีเสียงดังหรือที่รบกวน ข้อสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญไม่แพ้ประการอื่น ๆ นั้นก็คือ นักอ่านจะต้องสนใจในสภาพของดวงตาของตนด้วย เช่นจะต้องอ่านในที่ที่มีแสงสว่างพอสมควรและยอมต้องรักษาคูณ

ภาพในการเห็นของตาให้อยู่ในสภาพชัดเจน ถ้าเป็นคนที่สายตาดีจะต้องหาแว่นได้

คุณสมบัติของนักอ่านที่ดียังมีอยู่อีกเป็นอันมากยอมอธิบายให้หมดสิ้นไม่ได้ อนึ่งความมุ่งหมายของบทความนี้มิใช่จะพยายามชี้แจงลักษณะของนักอ่านที่ดี หากแต่ต้องการให้ท่านได้ฝึกฝนตนเองให้เป็นนักอ่านที่ดียิ่งขึ้นมากกว่า การรู้ลักษณะของนักอ่านที่ดีอย่างเดียวยอมไม่สามารทำให้ท่านเป็นนักอ่านขึ้นมาได้ เพราะเหตุนี้จึงจะขอพูดถึงปัญหาในการอ่านที่ผู้สนใจถามกันมากเท่านั้น (๑) ทำอย่างไรจึงจะอ่านได้รวดเร็วและเข้าใจดี (๒) ทำอย่างไรจึงจะจดจำเรื่องที่อ่านได้แม่นยำ

ทำอย่างไรจึงจะอ่านหนังสือได้เร็วและเข้าใจดี การที่จะอ่านหนังสือให้เข้าใจได้ขึ้นอยู่กับวิธีการอ่านอย่างช้าๆ อ่านทุกประโยคทุกคำเสมอไป การอ่านให้เข้าใจยอมไม่เกี่ยวกับการจดจำ ข้อความที่อ่านว่า จำได้มากน้อยเพียงใด แต่การอ่านที่ดีจะช่วยให้อ่านเข้าใจได้ดีด้วยนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเทคนิคศึกษาในการอ่าน นักอ่านที่ดีจะต้องรู้และ

ก้าวหน้าด้วยตนเอง

เทคนิคการอ่าน กับทางจะต้องหมั่นฝึกฝน
เทคนิคการอ่านด้วยตนเอง การอ่านถ้าจะ
เทียบก็เหมือนกับการเล่นกีฬา คือจะต้องเรียน
ถึงเทคนิค และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเล่น
นั้นเสียก่อน ถัดจากนั้นก็จะค่อยพยายามฝึก
ซ้อมอยู่เรื่อย ๆ จนกระทั่งสามารถใช้เทคนิค
นั้นได้อย่างคล่องแคล่วไม่ผิดพลาด ตามปรกติ
แล้วเทคนิคในการอ่านย่อมขึ้นอยู่กับ ชนิดของ
หนังสือที่อ่านอยู่มาก ในการอ่านหนังสือ
วรรณคดีประเภทบทกวีตอน ก็ต้องอ่านอย่าง
หนึ่ง การอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ก็อ่านอีกอย่าง
หนึ่ง ในหนังสือจะต้องจำกัถลงไปว่าละมั่งถึง
เทคนิคในการอ่านหนังสือประเภทสารคดี และ
สำหรับตำรา ซึ่งนักศึกษาจะต้องอ่านอยู่มาก
ตลอดเวลาที่กำลังศึกษาอยู่ และก็จะต้องอ่าน
ถี่มาก เพื่อประกอบความรู้อย่างเข้าใจใน
เมื่อจบการศึกษาก็ออกไปประกอบอาชีพแล้ว

ก่อนที่จะได้พบกับถึงเทคนิคของการอ่าน
เรื่อง ๆ ใครจะขออธิบายถึงความหมายของ
บางคำที่จะเกี่ยวข้องของเสียก่อน นักเรียนจะ
ได้พบคำว่า "อ่านอย่างละเอียด" และคำ
ว่า "อ่านรวบยอด" คำที่ต้องคำนึงความ

แตกต่างกัน การอ่านรวบยอดคือ การอ่าน
ผ่าน ๆ ไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้รู้วาหน่งดี
หรือบทความอันนั้น มีเรื่องที่เราต้องการอ่าน
หรือไม่ ในการอ่านรวบยอดนี้เราพยายาม
ข้ามข้อความที่เราไม่สนใจ และจำต่อนั้น
ข้อความที่ตองการเอาไว้อ่านละเอียด อีกครั้ง
หนึ่ง ส่วนการอ่านอย่างละเอียด คือการอ่าน
เพื่อทำความเข้าใจในเรื่อง ที่เราต้องการทราบ
หลังจากที่ได้อ่านอย่างรวบยอดไว้แล้ว การ
อ่านอย่างละเอียดนั้นอาจจะให้ได้อาจอ่านเป็นสาม
ระยะคือ ตอนแรกอ่านโดยตลอดไปก่อน ตอน
ที่สองอ่านเพื่อจับรายละเอียด และตอน
ที่สามเมื่อจับรายละเอียดไว้ได้แล้ว ก็ควรจด
เนื้อหา ความ ที่อ่าน พบไว้คนควาใน โอกาส หลัง
อีกด้วย

การที่จะอ่านหนังสือเข้าใจดีนั้น จะต้อง
ประกอบด้วย การอ่านอย่างรวบยอด และการ
อ่านละเอียด เมื่อเริ่มอ่านควรคิดที่ตำราบัญญัติ
ก่อน เพราะตำราบัญญัติให้ความเข้าใจอย่าง
หยาบ ๆ ว่าหนังสือนั้นพูดถึงเรื่องอะไร หลังจาก
จากอ่านตำราบัญญัติแล้ว เราควรจะคิดสิ่งใจได้
จะควรอ่านหนังสือตอนไหน หรืออ่านเป็นบาง

หรือไม่อ่านเลย เมื่อเรลคกตงใจว่าจะอ่านบทใดบทหนึ่งแล้ว ในชั้นต้นควรอ่านรวมตลอดทั้งเรื่องก่อน โดยพยายามจับใจความสำคัญ และความสัมพันธ์ของหัวข้อให้ได้ว่า แล้วจึงอ่านบทนั้นซ้ำอีกครั้งหนึ่งหรือสองครั้งเพื่อเก็บรายละเอียด ในขณะที่อ่านถ้าพบศัพท์ที่ไม่เข้าใจ เช่น แหล่งเดือน กรม ดชน หรือสัญลักษณ์ใด เป็นต้น ก็ควรไปทำการ ศึกษาหา ความเข้าใจในศัพท์ต่างๆ เหล่านั้นเสียก่อนด้วย เพื่อที่จะได้เข้าใจได้ถูกต้องว่าผู้แต่งหมายถึงอะไรกันแน่ ในการอ่านอย่างละเอียด ต้องพยายาม พิจารณา ข้อเท็จจริงที่อ่านพบด้วย พิจารณาว่าความคิดเห็นของผู้แต่งถูกต้องหรือไม่ตามความคิดเห็นของเรา ถ้าเรื่องที่อ่านยากเกินกว่าความสามารถที่เราจะคิดค้นได้ ก็ควรจะได้ไถ่ถามผู้รู้ หรืออ่านหนังสือเล่มอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นอีกด้วย

ทำอย่างไรจึงจะจดจำข้อความที่อ่านได้ดี เรื่องราวที่เราแต่ละคนอ่านมีอยู่มากด้วยกันจนเกินความสามารถที่จะจำไว้ได้ ฉะนั้นถ้าเราไม่มีวิธีการช่วยความจำ ความรู้ ที่ได้นั้น

จากที่อ่านส่วนมากก็จะสูญหายกลับคืนไปหนังสือเดียว เป็นจำนวนมากผู้อ่านแทบจำอะไรไว้ไม่ได้เลย

คนบางคนอาจมีความจำดีกว่าคนอื่น แต่ถึงอย่างไรในความทรงจำของพวกเขาก็ยังมีข้อจำกัด แม้แต่บุคคลคนเดียวก็จำเรื่องราวต่างได้ไม่เท่ากัน นายอุทัยจำข่าวมรณได้แม่นยิ่ง แต่จำข่าววิทยุเรื่องดินฟ้าอากาศไม่ได้ ทบไปเช่นนี้ก็เพราะนายอุทัยมีความสนใจในกีฬาพอแต่ไม่สนใจในเรื่องดินฟ้าอากาศ ฉะนั้นขอทั้งข่าวมรณนายอุทัยจึงคงออกตงใจฟังซงตรกันข้าม เวลาฟังข่าวอากาศเขา ถอดบ่มง นึกแต่ความวณัดต่อไปนั้นใครควรจะชนะ นอจากนั้น นายอุทัยอาจไปพนันขันต่อกับใครก็ได้ เพราะฉะนั้นเวลาทววิทยุประกาศข่าวมรณายอุทัยอาจจดผลการชกไว้ด้วย การจดเป็นผลให้เขาจำผลการชกมรณได้แม่นยำยิ่งรวมความว่า ถ้าเรามีความสนใจ ใน เรื่องใด มักจำเรื่องนั้นได้ดี และยังถามภาารจดเพื่อชความจำด้วยก็จะทำให้มีความจำดีขึ้น

การจด คือ การเก็บ ข้อความที่เราต้องการทราบไว้ใช้ค้นคว้า ในภายหลัง หรือเพื่อช่วยเตือนความจำ การจดเรื่องที่อ่าน

ก้าวหน้าด้วยตนเอง

๓๕

ประโยชน์มากจึงควรที่ นักข่าวจะได้ทราบวิธีการไว้ เหตุเกณฑ์ในการจัดเรื่องมีโดยย่อ ดังนี้

๑. ควรจัดเรื่องหนึ่งๆ ไว้ในกระดาษคนละแผ่น

๒. ควรเขียนหัวเรื่องให้ชัดเจน เพื่อคนง่าย

๓. ควรจัดเฉพาะข้อความ ที่จำเป็นเท่านั้น

เหตุผลของข้อหนึ่งนัก เพื่อ ให้เป็นการง่ายแก่การรวบรวม และ การค้นหา เมื่อต้องการจะใช้กระดาษที่ใส่นั่น บางคน ก็ใช้ บัตรขนาด ๔x๖ นิ้วหรือโตกว่าเล็กน้อย แต่บางคนก็ชอบใช้กระดาษพิมพ์แผ่นครึ่ง การใช้บัตรกับการใช้กระดาษพิมพ์มีข้อดีข้อเสียอยู่ด้วยกัน บัตรนั้นเรียงง่าย ค้นหาสะดวก แต่กินที่ ส่วนกระดาษพิมพ์นั้นบางทีเก็บน้อยแต่การเรียงและค้นหาทำค่อนข้างยาก

สำหรับข้อสองนั้นเราทำเพื่อความสะดวกในการค้นหาในภายหลัง หัวเรื่องคือคำที่เรานึกถึงเมื่อต้องการค้นหาเรื่องราวที่ต้องการทราบ เช่น การบริหารโรงเรียน การวัดผล หลักสูตร ชีวิตวิทยา จิตวิทยา เป็นต้น ขอให้

สังเกตว่า เกี่ยวกับการเรื่อง ๆ เดียวกับ ข้างที่ แต่คนก็อาจนึกถึงหัวเรื่องคำคนละคำก็ได้ เช่น เมื่อต้องการอ่านเรื่องการบริหารโรงเรียน ก็อาจไปนึกถึงคำว่า การจัดโรงเรียน การปกครองโรงเรียน หรือคำว่าโรงเรียนเฉย ๆ ก็ได้ และเมื่อไปนึกเอาคำอื่นที่ไม่ได้เขียนไว้บนหัวกระดาษแต่เดิมก็เป็นเหตุให้คนเรื่องที่จัดไว้แล้วนั้นไม่พบ เพราะฉะนั้นทางที่ดีเมื่อใช้หัวเรื่องใดไปแล้ว ก็ควรจัดไว้เป็นหลักฐานด้วย และเมื่อได้อ่านพบและจะจัดในวิชาเดียวกันนอกภายหลังก็จะได้ใช้หัวเรื่องเดียวกันนั้น ทำให้ได้รับความสะดวกทั้งการเก็บและการค้นหาภายหลัง

สำหรับ ข้อ ความ ที่ควรจัด นั้น มีอยู่ในหลายรูปด้วยกัน ซึ่งย่อมแตกต่างกันไปแต่ความประสงค์ของผู้จัดว่าจะใช้ข้อความที่จัดไว้ในรูปใด เช่น ในการอ่านโคลง กลอน วรรณคดี บางคนชอบ ข้อความ บางตอน ที่ตนเห็นว่ามีความไพเราะ เช่น "เรียนรำนานนครทวณ ถึงพรหม" หรือเป็นคติเช่น "รู้อะไรก็ไม่วินาศ รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี" เป็นต้น ก็มักคัดลอกข้อความนั้นไว้ทั้งหมดโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงคัดลอก การจัดอีกแบบหนึ่งคือ

การยืมข้อความที่อ่านแล้ว ในการยืมข้อความ
 นี้จะต้องเรียงข้อความตามที่ผู้แต่งเขียนไว้
 ไม่ควรมีการจัดแบบใหม่ที่มีประโยชน์สำหรับ
 การอ่านเตรียมล้นบ หรือจัดเพื่อศึกษาใน
 เรื่องนั้นอย่างละเอียด นอกจากนั้นยังมีแบบที่
 จัดความคิดความเข้าใจของตนเอง การจัด
 แบบนี้เป็นประโยชน์มากสำหรับนักเรียน นัก-
 ศึกษาที่กำลังทำวิทยานิพนธ์ ข้อความที่จัดใน
 แบบนี้ จะไม่มีการลอกข้อความในหนังสือ
 เดิมเลย และจะไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับ
 ข้อความให้เหมือน กับที่ผู้แต่งเขียนไว้ด้วย
 ที่ส่วนนี้ใช้กันเป็นด้านหนึ่งของจุดเองทั้งหมด
 การจัดคือแบบหนึ่งคือ การทำคำอธิบายย่อ
 ของหนังสือบทความ เช่นทราบจำนวน
 หนังสือ หรือบรรณารักษะหา เพื่อให้ผู้อ่าน
 ทราบว่าหนังสือเล่มนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง
 เขียนให้ใครอ่าน เรื่องราวที่เขียนนี้ควรเขียนอย่าง
 ไร ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

๑ การอ่าน—วิธีส่งเสริม

๒ กล่าวถึงวิธีการที่จะส่งเสริมให้นัก-
 เรียนเป็นนักอ่านได้อย่างไร วิธีที่ดีคือ ตั้ง
 ชมรมอ่านหนังสือขึ้นในโรงเรียน อธิบายถึง
 การจัดตั้ง การดำเนินงาน ของชมรมอ่าน

หนังสือไว้อย่างละเอียด จาก ดร. กอ
 สวัสดิพาณิชย์-สมาคมอ่านหนังสือ ใน
 เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๕

แบบฟอร์มตัวอย่างข้างบนนี้ เป็นขอ
 ความทนทานที่จัดตั้งไว้บนบัตรหรือกระดาษ
 พิมพ์ดีด จากที่ได้อ่านหนังสือหรือบทความ
 แล้ว ๑. คือหัวเรื่อง ๒. คือข้อความที่คัด
 การจัด ๓. คือที่มาของข้อความ

สรุป การอ่านนำประโยชน์อันยิ่งใหญ่ให้แก่
 ชีวิตของนักอ่านทุกคน แต่เป็นทนายตาย
 ที่ว่า พวกเรา จำนวนมาก ยังไม่ เป็น นักอ่านที่ดี
 โดยเห็นได้จากการ ที่มคนนิยมอ่าน หนังสือกัน
 น้อย ชอบดูภาพยนตร์หรือโทรทัศน์มากกว่า
 ไม่สามารถจับใจความสำคัญของบทความที่
 อ่านได้เป็นต้น เพราะฉะนั้นผู้รักความก้าวหน้า
 ทุกคนจึงควรปรับปรุงตนเองให้เป็นนัก
 อ่านที่ดียิ่งขึ้น

การเป็นนักอ่านที่ดีของบุคคลใดการ
 อ่าน จะต้องอ่านได้รวดเร็ว เข้าใจข้อความ
 ที่อ่านตลอดจนมีการจดบันทึกข้อความที่อ่าน
 แล้วเก็บรวบรวมไว้ด้วยความจำ เพื่อค้นคว้า
 ในภายหลังต่อไปด้วย.

ผู้ วิ ก เ ล ก ะ ง าน

ว. ณ ประมวลumarค

ละ มั ย เ ล ก ะ ง าน

ว.ณ ประมวลumarค เป็นนามปากกา
ของ ม.ร. หญิง วิภาวดี รังสิต เป็นพระธิดา
ของพระวรวงศ์เรอดกรมหมื่นพิทยาดังกรณ์
หรือเจ้าของนามปากกา น.ม.ด. เพราะฉะนั้น
จึงไม่น่าสงสัยเลยว่า ว.ณ ประมวลumarคจะ
ไม่ทรงถ่ายถอดด้วยเจตนาแห่งการเป็นนัก
เขียนจากพระบิดา

ว.ณ ประมวลumarค เริ่มงานประพันธ์
ของท่านเป็นครั้งแรกเมื่ออายุได้ ๑๔ ปี ให้
ชื่อเรื่องว่า เรื่องของวิลเลียมเด็กจอมแก่น
ลงในหนังสือพิมพ์ รายสัปดาห์ ประมวลumarค
ก่อนสงคราม เป็นการเขียนเรื่องของคุณ
เขียนอังกฤษออกเป็นภาษาไทย

ต่อมาถึงเรื่องปริศนา งานชิ้นแรก
ทำเมื่อสำเร็จการศึกษาใหม่ๆ อายุยังไม่
เกิน ๓๐ ปี ขณะนั้นเป็นเวลาสงคราม ว.ณ
ประมวลumarคได้ออกจากโรงเรียนมาอยู่กับ
บ้านประกอบกับ ว.ณ ประมวลumarค เป็น
ผู้ที่ไม่ชอบยุ่ง ๆ จึงได้สมัครเข้าเป็นเดา
การของพระบิดา เขียนตามคำบอกลงในหน้า
๕ หนังสือพิมพ์ประมวลวันทุกวัน ประมวลumarค
ดำรงอาชีพนี้ถึง ๕ ปี และคอยตรวจรับฟั
พระองค์ท่านเมื่อมีเวลาว่าง ว.ณ ประมวลumarค
จึงเริ่มเขียนเรื่องปริศนา ซึ่งเป็นเรื่อง
ยาวเล่มแรกขึ้นใช้เวลาเขียนถึง ๓ ปี จึงจบ

ปัจจุบันท่านยังมีชีวิตอยู่ และไม่ชอบ
ให้การสัมภาษณ์แก่ผู้ใด

งานของ ว.ณ ประมวญมารค

๑. ว.ณ ประมวญมารค เริ่มเขียนหนังสือเมื่ออายุ ๓๔ ปี ดังได้กล่าวมาแล้วให้ชื่อเรื่องว่า เรื่องของวัดเลี่ยมเด็กแก่น เป็นหนังสือแนวมานจากหนังสือของนักเขียนอังกฤษเขียนออกมาเป็นตอนๆ บางตอนได้เคยนำลงในหนังสือพิมพ์ รายดัลปะห์ ประมวญมารคได้รวบรวมก่อนสงครามแล้ว

บริษัทแพร่พิทยา จึงได้รวบรวมงานที่ว.ณ ประมวญมารคได้แปลจากเรื่องของวัดเลี่ยมเด็กจอมแก่น ขึ้นเป็นเล่มใน พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ชื่อใหม่ว่า "เด็กจอมแก่น" มีทั้งหมด ๓๔ บทด้วยกัน ขนาดเล่มกระทัดรัดปกแข็งราคาเล่มละ ๒๓ บาท

๒. พระราชินาถ วิคตอเรีย เป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ เป็นหนังสือที่ว.ณ ประมวญมารคแปลขึ้นมาจากพงศาวดาร มิได้แต่งเติมใหม่เลย มีทั้งหมด ๓๕ บทด้วยกันรวม ๓๐๒๐ หน้า สำนักพิมพ์คดงวิทยาพระนคร เป็นผู้จัดพิมพ์ขึ้น รูปเล่มค่อนข้างหนาไปแต่เย็บเล่มแข็งแรง กระดาษดีตัวพิมพ์ชัดเจน ราคาเล่มละ ๓๕ บาท

วารสารห้องสมุด

๓. ปรีศนา เป็นนวนิยายนำอ่านเรื่อง

หนังสือ ว.ณ ประมวญมารคใช้เวลาเขียนเรื่องถึง ๓ ปี จึงจบ เจ้าของโรงพิมพ์ประมวญมารครับได้เพื่อลงในหนังสือพิมพ์รายดัลปะห์ชื่อ ประมวญสาร แต่เป็นที่น่าเสียใจอย่างยิ่ง ที่ยังไม่ทันจะได้พิมพ์ โรงพิมพ์ประมวญมารค ก็ถูกเพลิงไหม้หมด ว.ณ ประมวญมารค ได้วิ่งฝ่าไฟเข้าไปในออฟฟิศของโรงพิมพ์ซึ่งกำลังไฟลุกอยู่ เพื่อเอาต้นฉบับเรื่องปรีศนาออกมาได้ ต่อมาวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๔๙๔ จึงได้ให้ส่งพิมพ์หนังสือพิมพ์เคดิเมตวันจันทร์ ที่ละตอนเป็นครั้งแรก ภายหลังบริษัท โอเดียนส์ได้จำกัด ได้เป็นผู้รวบรวมจัดพิมพ์ขึ้น ๒ เล่มเป็นหนังสือปกแข็ง มีรูปภาพประกอบเป็นเล่มที่หนึ่ง มีทั้งหมด ๗๗๔ หน้า เล่มที่สองมีทั้งหมด ๗๕๖ หน้า มีคำนำทางผู้แต่งและรวบรวมไม่มีคำบรรยายเรื่อง ท้ายเล่มมีความแทรก

๔. เจ้าสาวของอานนท์

ว.ณ ประมวญมารค เขียนเรื่องนำต่อจากปรีศนา เป็น นวนิยาย ขนาดยาว เล่มเดียว

ชีวิตและงาน ว. ณ ประมวญมารค

๔๓

แบ่งเป็นบท ๆ ด้วยกัน มีทั้งหมด ๓๒ บท ใช้
กระดาษพิมพ์ ๘๘๒ หน้า ตอนต้นเรื่องมี
บทนำไม่มีคำบรรยายเรื่อง ท้ายเล่มก็มีความ
จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์คุ้งวิจิตร พ.ศ. ๒๔๘๘
ราคาเล่มละ ๓๕ บาท

๕. รัตนาวดี หนังสือเล่มนี้รวมด้วย
กัน ๓ เรื่องคือ

๑. รัตนาวดี หน้า ๓-๓๗๗ ว.ณ
ประมวญมารค เขียนเป็นแบบนวนิยายอิง
ประวัติศาสตร์ ทำนองจดหมายเหตุเรื่องชีวิต
ความเป็นอยู่ และบรรยายภาพที่ผ่านจาก
ต่างประเทศมา มีรูปภาพประกอบด้วย

๒. อภินิหารคัมภีร์ หน้า ๓๗๗-
๔๘๔ ว.ณ ประมวญมารค เขียนเป็นแบบ
บรรยาย เป็นนิยายอิงประวัติศาสตร์สมัยยุค
กลางในยุโรป

๓. พระเจ้าเฮนรี่ ๘ และ ราชนี
องค์สุดท้าย หน้า ๔๘๔-๕๙๒ เป็นนิยาย
เรื่องสั้น ๆ

หนังสือเล่มนี้จัดพิมพ์โดยบริษัทแพรวพทยา
จำกัด ราคาเล่มละ ๓๐ บาท

นับว่าหนังสือ ๓ เล่มนี้ เป็นแต่งตัว

ต้องนามปากกา "ว.ณ ประมวญมารค"
ให้คนเห็นชัดในโลกหนังสือได้ทีเดียว

๖. มอกเรื่องหนังสือ "นหรือชีวิต"
มีแต่คนวางเท่านั้น ผู้แต่งยังไม่ได้จัดพิมพ์
จึงไม่ตำราจะนำมาวิจารณ์ได้

เนื้อเรื่องย่อและคำวิจารณ์

๑. เด็กจอมแก่น เรื่องนี้แบ่งออก
เป็น ๓๔ ตอน บางตอนก็นำลงในหนังสือพิมพ์
รายสัปดาห์ ประมวญมารค ก่อนสงครามโดย
ตั้งชื่อว่า เรื่องของวิลเลียมเด็กจอมแก่น แต่
มีได้นำมาจัดคั่นกัน เหตุที่ ว.ณ ประมวญมารค
เขียนเรื่องวิลเลียม นักเขียนของอังกฤษ
ออกเป็นภาษาไทย เพราะว่าอ่านแล้ว
เกิดชอบเห็นสนุก ก็อยากจะให้คนอื่นอ่าน
บ้าง และภายหลังบริษัทแพรวพทยา จึงได้
รวมพิมพ์เรื่องทั้งหมดเข้าไว้เป็นเล่ม

เด็กจอมแก่น เป็นเรื่องของเด็กชนคน
หนังสือวิลเลียม ชอบการผจญภัยมาก ตาม
นิสัยของเด็กชายทั่ว ๆ ไป เรื่องของเด็ก
จอมแก่นนี้ จัดได้ว่าเป็นหนังสือที่เขียนเล่ม
หนึ่ง และเหมาะสำหรับเด็กชายทุกวัย โดย

เพราะเด็กวัยรุ่นชอบมาก เพราะเป็นเรื่อง
เกี่ยวกับการผจญภัย การท่องเที่ยวตาม
สถานที่ต่าง ๆ และการทำสิ่งแปลก ๆ เป็นที่ไม
ถูกอารมณ์ของผู้ใหญ่ ถ้าเด็กได้อ่านแล้ว
จะเกิดความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน
ความตื่นเต้น พร้อมกันกับภาพตนเอง
โดยอยากเป็นอย่างวิเศษเต็มบ้าง เช่นอยาก
จะเป็นนักสืบ ช่วยสืบหาตัวมูราย ทั้ง ๆ ที่ไม
รู้ว่ ความเป็นนักสืบนั้นยากกว่าที่คิด
หรือตอนที่เข้าไปในบ้านร้าง เพื่อจะทำการ
ขุดทอง เป็นการแทรกความเป็นอยู่ของชาติ
ในสมัยนั้นด้วยว่าเป็นสมัยที่ทำการขุดค้นทอง
กันเด็กก็เกิดความคิดที่จะขุดทองบ้าง หรือ
ตอนที่วิเศษเต็มทำการขุดพบผู้ใหญ่ก็เช่นกัน ทำ
ไปโดยไม่คิดถึงผลที่จะได้รับว่า เป็นอย่างไร
ดังนี้เป็นต้น

เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ ว.ณ

ประมวญมารคแปลมาจากนักเขียนของอัง
กฤษดิงโคกถาวมาแล้ว ฉะนั้น อาจมีข้อความ
บางตอนที่เด็กอ่านแล้วไม่เข้าใจความหมายได้
เช่นมีคำคมสั้น ๆ นินทาชาติซึ่งเป็นคำคมที่ดัง
ตอนคนมให้บรรพชาพัน แก่งแย่งชิงกันและ
กัน หรือมีคำคมเมตตาคัดตัว เมืองไทยยังไม่

เคยมีเลย จึงยากที่จะเข้าใจได้ ดังนั้นเป็นค
แต่อย่างไรก็ตาม หนังสือเล่มนี้เหมาะที่จะ
และผู้ปกครองจะแนะนำให้เด็กอ่าน เด็ก
ชายคนใดที่อายุ เกือบตัว ถ้าได้อ่านจะให้
ประโยชน์แก่เด็กได้เหมือนกัน เพราะอาจ
สร้าง ความ รู้จัก อยาก จะเป็น คน เก่ง อย่าง
วิเศษเต็มบ้าง คำพูดที่ใช้ก็ตรงไปตรงมา
ภาษาง่ายดีควรแก่การอ่าน

๒. พระราชินีนาถ วิคตอเรีย

เป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่ ว.ณ
ประมวญมารคเขียนตามพงศาวดาร มิได้แต่ง
ขึ้นใหม่เลย พระนางวิกตอเรียนาถ เป็นพระ
ราชินีของอังกฤษ และเจ้าหญิงเชอร์
มันพระองค์หนึ่ง ซึ่งประสูติเมื่อ ค.ศ. ๑๘๑๙
ภายหลังได้เสกสมรสกับเจ้าชายอัลเบิร์ต มี
พระโอรสและ พระธิดารวมทั้งหมด ๘ องค์
ด้วยกัน

ว.ณ. ประมวญมารค เขียนตั้งแต่สมัย
ที่วิกตอเรีย ยังมีได้ครองราชย์ ขณะนั้นยัง
ทรงเป็นเจ้าหญิง ผู้มีพระชนมายุเพียง ๑๘ ปี
ก็พาทให้สวนแคปตันที่พุดมัยโบราณ เหนือ
ดมกับบรรพชาภาศในสมัยนั้น

ชีวิตและงาน ว.ณ ประมวญมารค

๔๔

หนังสือเรื่องนั้น แม้จะเป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ก็ตาม แต่ก็ให้ความบันเทิงเพลิดเพลิน และความสนุกสนานอย่างดีเยี่ยม ผู้อ่านจะรู้สึกซาบซึ้งในคำบรรยายของ ว.ณ. ประมวญมารค แสดงให้เห็นพระนิสัยของพระบรมราชินีนาถ แม้จะเป็นพระมหากษัตริย์ก็ตาม อารมณ์เหมือนผู้หญิงทั่วไป คือมีทิฐิมาหะ ความเอาใจตนเอง มีความรักอย่างลึกซึ้งต่อพระสวามีและพระโอรส ธิดา ได้ทรงปกครองประเทศมาเป็นเวลาช้านาน จนกระทั่งพระชนมายุได้ ๖๐ พรรษา จึงได้จลาจลวรรคต ผู้อ่านจะได้รับความรู้หลายทางเช่นความเป็นไปในพระราชสำนัก การติดต่อกับต่างประเทศ และพระราชอำนาจ เป็นต้น

๓. ปรีศนา ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ว.ณ. ประมวญมารค เริ่มเขียนเรื่องนวนิยายนี้เมื่ออายุไม่เกิน ๒๐ ปี ได้รับความช่วยเหลือจากพระบิดาซึ่งให้ความช่วยเหลือในการตั้งชื่อโรงเรียน ที่ปรีศนาไปสอน หรือพรรณานุกรมของผู้อ่าน นอกจากนั้นเพื่อนนักเรียนรุ่นเดียวกัน เป็นผู้คอยช่วยเหลืออีกด้วย

ปรีศนา เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตามความนึก

ฝันของ ว.ณ. ประมวญมารค ซึ่งขณะนั้นเพิ่งเรียนจบมาจากโรงเรียนใหม่ ๆ มีความคิดอ่านที่โดดเด่น จึงวาดภาพปรีศนาไว้อย่างหรูหรา มาก ปรีศนาเป็นคนฉลาด สุขุม ชอบเชื่อกความดีของตนเอง ไม่ชอบโอ้อวด ชอบการกีฬา และชอบโดดเด่นต่างๆ ตรงกับหลักความเจริญเติบโตของเด็กวัยนี้ คือชอบให้เป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป ประกอบกับการที่ได้ถูกเลี้ยงดูมาจากเมืองนอก ทำให้ปรีศนาเด่นกว่า ประวิษ หรือ นพ ปรีศนา มักจะเป็นผู้นำเสมอ และมีความสามารถอีกหลายทาง แม้กระทั่งการอ่านหนังสือลึกลับก็ไม่ช้าแบบใครและเด็กกรรดด้วย แม้ว่า ว.ณ. ประมวญมารค จะวาดปรีศนาไปจากความจริงบ้าง แต่ท่านก็ได้บอกไว้แล้วว่า ท่านเริ่มเขียนเรื่องนวนิยายนี้เมื่ออายุไม่เกิน ๒๐ ปี ฉะนั้นความคิดก็อาจจะโดดเด่นไปหน่อย อย่างไรก็ตามอ่านแล้วไม่ผิดตอนใด ที่น่าตำหนิ หรือขาด ตกบกพร่องเลย

๔. เจ้าสาวของอาณนที ว.ณ. ประมวญมารค เริ่มต้นหนังสือนี้ด้วยการให้นายอาณนที ตัวเอก ของเรื่อง เขียนบทนำแทน

จะมี การเล่า ประวัติ ของ เขา ด้วยว่า เป็นมา
อย่างไร พร้อมกับบอกความจริงที่เขาจะได้
ในงานหลายครั้งแล้ว แต่เขายังไม่ตกลงใจ
ว่าจะเลือกใครดี ผลสุดท้ายจึงยังเป็นได้ด้อย
ทั้งหมด ๓๒ บทด้วยกัน

นับว่าหนังสือเรื่องนี้เป็น นวนิยายที่ให้อรรถ
ความบันเทิง ความเพลิดเพลินและความรู้
การเล่าถึงการเดินทางที่น่าสนใจมาก ว.ณ.
ประมวณารค เขียนงานชิ้นนี้ใช้เวลานาน
ๆ มีคำพูดโต้ตอบกันอย่างตรงไปตรงมา
ดึงดูดนิสัยของอาณนท ที่เหมือนกับผู้ชายทั่วไป
ชอบผู้หญิงด้วย แต่ทว่าเป็นคนเลือกคนที่จะ
เป็นคู่ครองอย่างพิถีพิถัน อาณนทพบกับ
เคย์บิงเอิญ และไม่รู้ว่าเป็นผู้หญิง ทั้งคู่
การติดต่อกันเป็นเวลานานจึงเกิดความรักและ
ความเข้าใจกันขึ้น นับว่า ว.ณ. ประมวณารค
วางแนวในการเขียน แบบแปลกไม่ซ้ำกับใคร
เลย

๕. รัตนาวดี เป็นนวนิยายที่ให้อรรถ
ความบันเทิง และความรู้ เขียนเป็นทำนอง
จดหมายและเล่าเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ และ
บรรยายภาพได้ผ่านมาจากต่างประเทศ ผู้
อ่านจะเพลิดเพลินทำนองบทกวีและเค้าเรื่อง

ของบุคคลในเรื่อง และได้รับความรู้จากสถานที่
ที่ต่าง ๆ ในต่างประเทศ เป็นเรื่องจริงที่ผู้
ประพันธ์ ได้นำมาประกอบเรื่องให้อ่าน
พร้อมด้วยภาพสถานที่นั้น มาเด่นอย่าง
ละเอียด นอกจากนั้นก็แทรกภาพประกอบ
ไว้อีกด้วย

เนื้อเรื่องย่อมีว่า หม่อมเจ้าหญิงรัตนาวดี
จะเสด็จไปลอนดอน โดยมี ม.จ. ดนัย วัฒนา
เพื่อนของเจ้าฟ คือ ม.จ. พจนปรีชา เป็นผู้นำ
รับ แต่บังเอิญไม่พบ ภายหลังรัตนาวดีได้พบ
กับท่านคณบดีวัฒนา กำลังทำงานอยู่เข้าใจ
ว่าเป็นนายเด็กคนรับใช้ของ ม.จ. ดนัยวัฒนา
และได้นายเด็กเป็นผู้พาไปเที่ยว

การเดินทางของรัตนาวดี นางเอกของ
เรื่องเริ่มจากกรุงเทพไปลอนดอน ได้แวะชม
สถานที่สำคัญ ๆ เช่นพิพิธภัณฑสถานต่าง ๆ
ที่สำคัญและบ้านเกิดของเชกส์เปียร์ เป็นต้น

จากลอนดอนไปปารีส ชมปราสาท
แชมบอร์ด์ แห่งเมืองตอร์ ปราสาท Tour
เป็นปราสาทอนุสาวรีย์ ซึ่งงดงามที่สุดแห่ง
หนึ่งของฝรั่งเศส และปราสาท Segur-le
Chateau ซึ่งตั้งอยู่บนยอดเขา

จากปารีสถึงเจนีวา วัลส์เซอร์แดนดิ ซี

ชีวิตและงาน ว. ณ ประมวณมารค

มีตึกนาซีตึกตึกมาก มีเมืองโดซานน์ เป็น
ศูนย์กลางการท่องเที่ยว

จากลือลือเซอร์แดนคักเขาเยอรมัน

การ เขียน เป็นแบบ จดหมายเล่า ถึงการ
เดินทาง มีถึงสถานที่หนึ่งก็เขียนจดหมาย
บรรยายความรู้สึกที่ได้อ่านไปยังสถานที่ต่างๆ
และเล่าเหตุการณ์ที่ประสบมาให้ฟัง พร้อม
กันนั้น การแต่ง ความในใจของ ทงรัตนาวดี
และ ม.จ. คนยวฒนาด้วย

ผู้อ่านจะได้เห็นภาพจากการบรรยายของ
ว. ณ ประมวณ มารคที่มีต่อตัวละคร แต่ละตัว
และจะเกิดความรู้สึกว่าตน ก็คือตัวละครในนั้น
เกิดความสนใจและอยากจะทำตามว่าตอนท้าย
รัตนาวดีจะทำหรือไม่ว่านายเด็กนั้นคือ ม.จ.
คนยวฒนา

หนังสือเรื่องรัตนาวดีให้ความรู้ ทางด้าน
สังคมนานาพิตรให้ ความรู้ทางด้าน
ประวัติศาสตร์ เป็นนวนิยายท่องเที่ยวของ
ว. ณ ประมวณมารค อ่านแล้วเกิดความรู้สึก
ว่าได้ไปชมสถานที่ต่าง ๆ ตามไปด้วย นอก
จากแผนกของประเทศ ทรัตนาวดี ได้อ่านไป
และผูกเคยไปยุโรปมาแล้ว เมื่ออ่านเรื่อง

๕๓

รัตนาวดี คงจะเข้าใจได้ยิ่งขึ้น

อภินิหารคมคาย เป็นนิยาย

อิงประวัติศาสตร์สมัยยุคกลางในยุโรป ว. ณ
ประมวณมารคเอามาจาก บทประพันธ์ของ
ไฮน์ริช ฟอนไคตส์ ซึ่งเป็นภาษาเยอรมันและ
หลวงศุภยพงษ์แปลเป็นภาษาอังกฤษ

มีประวัติศาสตร์ ของยุโรปสมัยยุคกลาง
ราชอาณาจักรโรมัน และมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับ
ราชวงศ์เยอรมันในปลายศตวรรษที่ ๑๔

นิยายอิง ประวัติศาสตร์ เรื่องนี้ อ่านแล้ว
เกิดความสนใจ คำพูดที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน
นอกจากนี้ได้รับความรู้ทางด้านประวัติ
ศาสตร์ของราชวงศ์เยอรมัน ทำให้เห็นการ
ชิงดี และความโหดร้ายทารุณของพระองค์ เพื่อ
จะทำการแย่งชิงราชสมบัติกัน ดังท้ายกนิ

คดีสอนใจแง่อยู่ ทว่าทาดได้ ทาซวได้

พระเจ้าเฮนรียี่ ๘ และราชินีองค์
สุดท้าย เป็นเรื่องต้นกระจุ้มกระจุ้มระหว่าง
พระเจ้าเฮนรียี่ ๘ กับพระนางแคทเธอรีนพาร์
มเหยงส์สุดท้ายของพระองค์ อ่านแล้วจะได้
ทราบถึงนิสัยของพระเจ้าเฮนรียี่ ๘ ว่า เป็น
กษัตริย์ที่ไม่ยอมแพ้ใคร พระองค์ต้องชนะ

ได้มอ ดั่งเช่น พระองค์ทรงถกเถียงกับพระ
นางถึงเรื่องมาของอเล็กซานเดอร์ว่า มาด้
ขาวหรือดำ และต่างก็ทรงถกเถียงกันไม่
ยอมแพต่อกันจนเป็นต้น

ผู้อ่าน อาจเกิดความ ตื่นเต้นตามไปด้วย
เช่นตอนที่พระเจ้าเฮนรี่ตั้งให้หน้าตัวพระราชินีไป
ประหาร ผู้อ่านก็จะนึกถึงภัยเหตุการณ์ว่า
จะมีการประหารพระนางจริงหรือไม่

เหมาะสำหรับผู้ที่ชอบ นวนิยาย ทาง
ประวัติศาสตร์ นอกจากจะได้ความรู้ทางการ
เรียงลำดับราชวงศ์ ทศตวรรษ และยังได้ ความรู้
ทางความเพ็ดเพ็ดอีกด้วย

เรื่องทอดยาวมาแต่ทั้งหมดนี้ แต่คงให้เห็น
ถึงความสามารถของ จอน ประมวญมารค
ในด้านการเขียนบทนิพนธ์ติดต่อผู้อ่านเป็นอย่างดี
มาก แม้ว่างานของท่านจะไม่มากนักก็ตาม
ผลงานที่ปรากฏออกมาใน สายตาของ ผู้อ่าน

ย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ดีเด่นเพียงใด

ในเรื่อง วัดเดิมเด็กจอมแก่น จอน
ประมวญมารคเริ่มเขียนเมื่ออายุเพียง ๑๔ ปี
เรื่องปริศนากเขียนเมื่ออายุไม่เกิน ๒๐ ปีเท่า
นั้น แต่งานที่ท่านเขียนออกมาผู้อ่านไม่ว่าเด็ก
หรือผู้ใหญ่ ต่างพากันพอใจเป็นอย่างมาก แม้
จนกระทั่งทุกวันนี้ ชื่อเสียงของปริศนากียัง
เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย

หนังสือจบจะทุกเรื่องของ จอน
ประมวญมารค ที่นอกจากจะให้ความ
เพลิดเพลินบันเทิงใจแล้ว ยังแฝงคติสอนใจ
ความขบขันความรู้และความตื่นเต้น ตลอดจน
การใช้คำพูดเป็นแบบตรงไปตรงมา อ่าน
เข้าใจง่าย จะเห็นได้ว่า ผลงานของ จอน
ประมวญมารค ที่ปรากฏอยู่นั้น ทำให้ชื่อ
เสียงของท่านเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย
ในวงการประพันธ์และผู้อ่านทั่วไปอย่างไร

รางวัลนิวเบอริ์ และแคลดคอต

กม. ชรรค์เพ็ชร

การประกวดบทประพันธ์สำหรับเด็กในสหรัฐอเมริกา เริ่มมี
การประกวดครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๑ บทประพันธ์เหล่านี้เรียกว่า
วรรณคดีสำหรับเด็ก (Children's Literature)

เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๒๑
ท่านบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์
(Publishers' Weekly) ผู้มีชื่อเสียงคนหนึ่งชื่อ
นายเฟรดเดอริก จี. เมลเชอร์ (Frederic G.
Melcher) ท่านผู้นี้เป็นสมาชิกและกรรมการ
ของสมาคมห้องสมุดสหรัฐอเมริกา (A.L.A.)
และเป็นผู้วางเกณฑ์ให้มีการประกวดหนังสือ
สำหรับเด็ก C.L.A. คือคณะกรรมการ
และห้องสมุดสำหรับเด็กซึ่งเป็นสาขาที่สำคัญ
ที่สุดของ A.L.A. ครั้งนั้นเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๑ ใน
สมัยนั้นตั้งอยู่ที่เมือง สวามเพ็ท สังกอทใน รัฐ
แมสซาชูเซต (Swampscott, Massachusetts)

นายเฟรดเดอริก เมลเชอร์เกิดที่เมือง
แมดเคน (Malden) ในรัฐแมสซาชูเซต เกิด

เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ค.ศ. ๑๘๗๘ ท่านผู้นี้
มีชื่อประวัติที่น่าสนใจ ซึ่งสมควรจะเล่าต่อกัน
ฟังดังต่อไปนี้

บิดาของนายเฟรดเดอริก เมลเชอร์ ชื่อ
นายเอ็ดวินฟอร์เรสต์ (Edwin Forrest) มารดา
ชื่อ นางเฮลิชบาร์ตเล็ต (Alice Bartlett) เมื่อ
นายเฟรดเดอริก เมลเชอร์อายุได้สี่ขวบ บิดา
มารดา ก็ย้ายถิ่น ตำนามาอยู่ที่ เมือง นิวตัน
(Newton) ใกล้ๆ กับเมืองบอสตัน (Boston)
นายเฟรดเดอริก เมลเชอร์ ชอบชวนเพื่อนไป
ตกปลาใน ฤดูร้อน และชอบเล่น สะเก็ดใน ฤดู
หนาว เมื่อเขาได้พอเข้าโรงเรียนได้ชอบหมก
มุ่นในการอ่านหนังสือตลอดเวลา และชอบ
เดินร่ำเพื่อเป็นการพักผ่อน ในสมัยนั้นยังไม่มี

ห้องสมุดสำหรับเด็ก เด็ก ๆ ต้องอ่านหนังสือ
ในห้องสมุดรวมกับผู้ใหญ่ นายเฟรดเคอริค
เมดเชอร์ฯ ไปอ่านหนังสือในห้องสมุดเล่มอ ๆ
จนเขารู้สึกว่า เขาควรจะมีห้องสมุดส่วนตัว
และให้ห้องสมุดนี้เฉพาะพวกเด็ก ๆ วันรา
วคราวเดียวกันกับเขา จึงได้นำเอาความกตัญ
นึ้นเสนอท่านบิดา เพื่อขออนุญาตให้ห้องโถงใน
บ้านของเขาจัดเป็นห้องสมุดสำหรับเด็ก ๆ
เพื่อนของเขา ท่านบิดาเห็นบุตรมีนิสัยรักพยา
ยยามส่งเสริม อนุญาตให้ใช้ห้องใหญ่ที่สุดใน
บ้านของเขาจัดเป็นห้องสมุดสำหรับเด็ก อาจ
กล่าวได้ว่า นายเฟรดเคอริคเมดเชอร์เป็นคน
แรกที่เริ่มจัดห้องสมุดสำหรับเด็กชนใน สหรัฐ
อเมริกา ต่อมาเขาก็ชักชวนพวกเพื่อนให้ช่วย
กันหาหนังสือมาใส่ห้องสมุด และชักชวนให้มา
ใช้ห้องสมุดบ่อย ๆ จนเด็ก ๆ เหล่านั้นนิยม
การอ่านหนังสือมากขึ้น ในวันคริสต์มาสและ
ในวันเกิดของพวกเขา ๆ บิดามารดาญาติพี่
น้องพากันซื้อหนังสือใหม่ ๆ ให้พวกเขาเหล่า
นั้นเป็นของขวัญแทนของเล่นอย่างอื่น ห้อง
สมุดสำหรับเด็กแห่งแรกนั้นจึงมีหนังสือมากขึ้น
ทุก ๆ ปี

นายเฟรดเคอริคเมดเชอร์ เรียน จบหลัก
ศตรมัธยมศึกษาเมื่ออายุสิบหกปี เขาชอบ
ทำงานเกี่ยวกับหนังสือมากที่สุด ดังนั้นเขา
จึงไปรับจ้างทำงานใน ร้านขายหนังสือ ทมซอ
เลียงแห่งหนึ่งในเมืองบอสตัน มีหน้าที่คอย
ปัดฝุ่นที่จับอยู่บนหนังสือ คอยแก้หนังสือ
ที่ส่งมาทางไปรษณีย์ และเนื่องจากนาย
เฟรดเคอริคเมดเชอร์เคยจัดห้องสมุด เข้าใจ
การ แยกหมวดหมู่หนังสือต่าง ๆ มาตั้งแต่
เด็ก ๆ เขาจึงสามารถแยกหมวดหมู่หนังสือที่
ส่งมาทางไปรษณีย์ ได้รวดเร็วจนเจ้าของร้าน
ขายหนังสือแห่งนั้นไว้วางใจ คงให้เขาเป็น
เจ้าพนักงาน แยก หมวดหมู่หนังสือที่พิมพ์ ชน
ใหม่ เขาทำงานในแผนกนั้นอยู่เป็นเวลาสิบแปด
ปี ในปี ค.ศ. ๑๙๑๒ ได้รับเลือกตั้งให้เป็น
นายกสันนิบาตผู้ขายหนังสือในเมืองบอสตัน
(Boston Book-sellers' League)

นายเฟรดเคอริคเมดเชอร์ แต่งงาน กับ
นางสาวมาเกอริทเฟลโลว์ (Marguerite
Fellows) เมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๐ มีบุตรชายคน
หัวปี ชื่อดาเนียล (Daniel) และในเดือน
มีนาคม ค.ศ. ๑๙๓๓ เขาได้ย้ายตำแหน่ง

รางวัลโนเบลและแคลคูลัส

๕๑

เป็นผู้จัดการร้านขายหนังสือของสจวต (W.K. Stewart's Bookstore) ซึ่งตั้งอยู่ที่นครอินเดียนาโปลิส นครหลวงของรัฐอินเดียนา เขาทำงานอยู่ที่นี่ มีบุตรหญิงคนของชื่อแนนซี (Nancy) ในที่สุดเขาก็ได้แต่งงานกับภรรยาของเขาเองที่เมืองมอนต์แคลร์ ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ (Montclair, New Jersey) เขาได้เป็นบรรณกร (Bookman) แห่งหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ Publishers' Weekly ซึ่งตั้งอยู่ที่เมืองนิวยอร์กในปัจจุบัน เขาชอบอ่านอยู่ตลอดเวลา และมีบุตรชายอีกคนหนึ่งชื่อชาร์ล (Charity) คงพักฐานอยู่ที่เมืองมอนต์แคลร์ตลอดมาจนปัจจุบัน

ในนิวยอร์กนายเฟรดเดอริกเมลเชอร์ได้รับตำแหน่งเลขาธิการสมาคมผู้ขายหนังสือของสหรัฐอเมริกา (American Book-sellers Association) และได้ร่วมมือกับบรรณกรแห่งสำนักพิมพ์แมคมิลแลน สำนักพิมพ์ดับเบิลเดย์และสำนักพิมพ์เพจ พิมพ์หนังสือสำหรับเด็กมากมาย นอกจากนี้นายเฟรดเดอริกเมลเชอร์ยังได้ร่วมมือกับนายแฟรงกลินแมทธิวส์ (Franklin K. Mathews) นายกรรมการจัดการตุ๊กเต้ แห่งสหรัฐ

อเมริกาจัดตั้ง "สัปดาห์แห่งหนังสือสำหรับเด็ก" (Children's Book Week) ขึ้นในเดือนพฤศจิกายนทุกปี นายเฟรดเดอริกเมลเชอร์มีความสามารถพิเศษในการประสานงานระหว่างบุคคลต่างหมู่ ต่างคณะ ให้รวมแรงร่วมใจทำงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ปัจจุบันเขาพยายามชักชวนบรรณกรทั้งหลาย ให้ร่วมมือร่วมแรงและร่วมใจกับบรรณารักษ์แผนกห้องสมุดสำหรับเด็ก จัดหนังสืออ่านสำหรับเด็ก และจัดการประกวดวรรณคดีสำหรับเด็กให้เจริญงอกงามทั้งปริมาณและคุณภาพ สมาคมห้องสมุดสหรัฐอเมริกาได้เชิญชวนให้นักเขียนทั้งหลายหันมาสนใจหาข้อเขียนในทางเขียน บทประพันธ์สำหรับเด็ก คือแทนที่จะเขียนหนังสือดกปรก ออกวางขายในท้องตลาด ถึงแม้ว่าหนังสือดกปรกเหล่านั้นจะขายได้คงต้องทำเงินได้เล็กน้อย ขอให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยอมเสียสละรายได้บางส่วนโดยเจตนาของเขา หันมาเขียนหนังสือสำหรับเด็ก ในทางที่ชอบสมควรเสียบ้าง ส่วนรางวัลนั้น นอกจากเงินแล้ว นายเฟรดเดอริกเมลเชอร์ ยังได้เป็นต้นคิดเสนอให้สมาคมห้องสมุดสหรัฐอเมริกา จัดสร้าง

เหรียญรางวัลทองแดง (Bronze) เรียกว่า จอห์นนิวเบอรี (John Newbery Medal) เหรียญแคลดีคอต อีกอันหนึ่ง

เหรียญจอห์นนิวเบอรี (John Newbery Medal) แจกให้เป็นรางวัลแก่ผู้เขียนหนังสือสำหรับเด็กได้ดีที่สุดในรอบปีทุก ๆ ปี ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๒๒ เป็นต้นมาจนถึง ค.ศ. ๑๙๖๐ มีจำนวน ๓๙ อันแล้ว

เหรียญแคลดีคอต (The Caldecott Medal) แจกให้เป็นรางวัลแก่ผู้เขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กได้ดีที่สุดในรอบปีทุก ๆ ปี ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๓๘ เป็นต้นมาจนถึง ค.ศ. ๑๙๖๐ มีจำนวน ๒๓ อันแล้ว

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ นายเฟรดเดอริกเมดเชอร์ ได้ทำพิธีฉลองครบรอบห้าสิบปี นับตั้งแต่เขา เข้าทำงานในร้านขายหนังสือในเมืองบอสตัน เมื่ออายุสิบหกปีเป็นคนมา เพื่อเป็นตระกรุดในงานวรรณกร (Bookmen) เจ้าของสำนักพิมพ์เจ้าของร้านขายหนังสือ และบรรณารักษ์ มาชุมนุมกันกว่า ๗๐๐ คน พรอมทั้งของตระกรุดมากมาย คณะบรรณารักษ์ห้องสมุดสหรัฐอเมริกา ได้มอบของตระกรุดให้แก่

วารสารห้องสมุด

เฟรดเดอริกเมดเชอร์คือนักเขียนเด็กเอก เดิม ซึ่งนายจอห์นนิวเบอรีเป็นผู้เรียบเรียง เดิม หนังสือเรื่อง "กล้องโทรทรรศน์ของทอม" (Tom's

Telescope) เป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็ก เมื่อ ค.ศ. ๑๗๖๓ อีกเล่มหนึ่งเรื่อง "โคลงสำหรับเด็กสูงหกฟุต" (Pretty Poems for Children Six Feet High) เรียบเรียงเมื่อ ค.ศ. ๑๗๕๕

นอกจากหนังสือสองเล่มนี้แล้ว ยังมีภาพเขียนซึ่งเป็นฝีมือของนายแรนคอล์ฟแคลดีคอต หนังสือชุดสิบหกเล่มรวมบรรจุในหีบสี่เล่มให้ใจเป็นพระลึก คณะบรรณกร ได้ช่วยกันรวบรวมประวัติ ประพันธ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิต และการทำงานของนายเฟรดเดอริกเมดเชอร์ได้ทำมาแล้ว

ศตวรรษเรียกชื่อว่า "หนังสือมิตรภาพรัก" (Friendly Reminiscence) บรรยายถึงคุณ

งามความดีของนายเฟรดเดอริกเมดเชอร์ คนเหตุทนายเฟรดเดอริกเมดเชอร์ จะชื่อเหรียญรางวัลวรรณคดีสำหรับเด็ก เหรียญจอห์นนิวเบอรี หนังสือเนื่องมาจากการ นายเฟรดเดอริกเมดเชอร์ คนพบว่า มีชาวอังกฤษคนหนึ่งชื่อนายจอห์นนิวเบอรี เกิดเมื่อ ค.ศ. ๑๗๖๓ ที่เมืองเบอร์คไชร์ ในประเทศ อังกฤษ

รางวัลนิวเบอรีและแคลคคอต

๕๓

(Berkshire, England) นิวเบอรีเป็นบุตรชาวนา แต่มีอาชีพพิเศษในการดองร้านขายหนังสือ เขาได้แต่งงานกับเจ้าของสำนักพิมพ์ซึ่งเป็นหญิงหม้ายชื่อคาร์แนน (Carnah) เขาได้ย้ายสำนักพิมพ์ของเขาเข้ามาอยู่ในลอนดอน และเริ่มจัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กขึ้นในประเทศอังกฤษเมื่อปี ค.ศ. ๑๗๔๔ หนังสือเล่มแรกของเขาคือ A Little Pretty Pocket Book สำนักพิมพ์แห่งนี้ ตกทอดมาถึงลูกหลานเหตุนั้น มีชื่อว่าสำนักพิมพ์แฟรงซิสนิวเบอรี (Francis Newbery & Son Ltd.) ตั้งอยู่ที่ตำบลเซนต์ปอล (St. Paul's Churchyard) ประมาณ ๑๒๕ ปี ปัจจุบันขยายมาตั้งอยู่ที่จัตุรัสชาร์เตอร์เฮาส์ (Charterhouse Square) เหตุนั้นของนายจอห์นนิวเบอรีคนหนึ่ง ชื่อนายเฟนตันนิวเบอรี (Fenton Newbery) ได้เดินทางมายังเมืองแอตแลนติกซิตีในสหรัฐอเมริกาเมื่อ ค.ศ. ๑๘๒๖ เพื่อเข้าร่วมประชุมในสมาคมห้องสมุดสหรัฐอเมริกา นายเฟนตันนิวเบอรีได้ทราบดีว่าการตั้งชื่อเหรียญรางวัล หนังสือชุดที่ดีสำหรับเด็กตามชื่อของบุคคลของเขา

นายจอห์นนิวเบอรี ได้พยายามรวบรวมบทประพันธ์สำหรับเด็กในประเทศอังกฤษพิมพ์ขึ้นเป็นเล่มเล็ก ๆ มากมายและขายในราคาถูก เขาทำงานน้อยยี่สิบสามปีถึงแก่กรรม นายจอห์นนิวเบอรีถึงแก่กรรมเมื่อปี ค.ศ. ๑๗๖๘ อายุห้าสิบสี่ปี บุตรหลานและเหตุนั้นของเขาได้รับการงานนทาตั้งต่อกันมาเหรียญรางวัลจอห์นนิวเบอรีที่สมาคมห้องสมุดสหรัฐอเมริกาให้รางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดวรรณคดีสำหรับเด็ก ทุก ๆ ปีนั้นเป็นอนุสรณ์แก่นายจอห์นนิวเบอรี ผู้ล่วงลับไปแล้ว แต่มรดกงานนี้ได้ตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน

ยังมีเหรียญแคลคคอต (The Caldecott Medal) อีกอันหนึ่งซึ่งสมาคมห้องสมุดสหรัฐอเมริกาให้รางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดภาพในหนังสือสำหรับเด็กทุก ๆ ปี มีประวัติมาดังนี้ คือ

ภายหลังจากที่นายจอห์นนิวเบอรี จัดทำหนังสืออ่านสำหรับเด็กแล้ว ประมาณร้อยปีเศษ มีนักวาดเขียนชาวบ้านนอกในประเทศอังกฤษคนหนึ่งชื่อนายแรนดอล์ฟ แคลคคอต (Randolph Caldecott) เกิดเมื่อวันที่

เดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๘๔๖ ที่เมืองเชสเตอร์
ในประเทศอังกฤษ (Chester, England)
เขามีนิสัยชอบขีดเขียนรูปต่างๆ มาตั้งแต่
เด็กๆ พออายุได้สิบห้าก็เข้าฝึกงานเป็นเด็ก
รับใช้ในธนาคาร ต่อมาได้เป็นเสมียนใน
ธนาคารชื่อวิทเชิร์ช (Whitchurch) ธนาคาร
ชรอปไชร์ (Shropshire) และธนาคารในเมือง
แมนเชสเตอร์ งานวาดเขียนเป็นงานอดิเรก
ของเขา เขาชอบขีดเขียนภาพต่างๆ ไว้บน
กระดาษขี้บ่างเศษกระดาษบ้าง อย่างที่เรา
เห็นกันมาเสมออยู่ไม่ได้ หรือมีบ่อน
เขาได้เข้าเป็นสมาชิกของสมาคมนักวาดเขียน
ในเมืองแมนเชสเตอร์ ไม่ช้าก็ได้รับความ
ชมเชยยกย่องว่าเป็นนักวาดเขียนฝีมือเอก
หนึ่งในประเทศอังกฤษ

นายแรนคอล์ฟ แคลดค็อก ได้เปลี่ยน
อาชีพเป็นนักวาดเขียน และย้ายภูมิลำเนา
มาตั้งสำนักงานศิลป์ขึ้นในกรุงลอนดอน
นักวาดเขียนรุ่นเดียวกับเขามีชื่อนายวอลเตอร์-
กราน (Walter Crane) และนายเอ็ดมันด์แวนซ์
(Edmund Evans) เขาได้ช่วยกันเขียนภาพลง
หนังสือสำหรับเด็ก ทำหนังสือภาพออก

จำหน่ายจนร่ำรวย ตัวอย่างเช่นภาพในหนังสือ
เรื่อง *The House That Jack Built* และ
เรื่อง *John Gilpin's Ride* ซึ่งออกวาง
ตลาดเมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๕ นอกจากนี้ยังมีหนังสือ
ภาพอื่นๆ อีกหลายเล่ม เช่นเรื่องเด็กชาวนา
(*The Farmer's Boy*) เรื่องชาวนาขี่ม้าสีเทา
(*A Farmer Went Trotting upon His
Grey Mare*) และเรื่องสามพรานเจ้าสำราญ
(*Three Jovial Huntsmen*) หนังสือเหล่านี้
เต็มไปด้วยภาพถนนหนทาง บ้านเมือง แม่น้ำ
ถ้ำธาร ไร่ นา บ้าง เขา คนแต่ละตัวใน
ประเทศอังกฤษระบายสีงดงาม โดยมากเป็น
ชีวิตประวัติของนายแรนคอล์ฟ แคลดค็อก
เมื่อครั้งเขายังเป็นเด็กนั่นเอง เป็นภาพที่
สามารถบรรยายเรื่องราวอดีตอันไกลไปได้ตลอด
เรื่องน่าเสียดายที่นายแรนคอล์ฟแคลดค็อก มี
อายุเพียงสี่สิบปี ก็ป่วยเป็นวัณโรคถึงแก่
กรรมเมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๖ เขาถึงแก่กรรมที่เมือง
เซนต์ออกัสติน (St. Augustine) ในรัฐ
ฟลอริดา สหรัฐอเมริกา เขาไปทวนเพื่อเขียน
ภาพแต่งพระอาทิตย์ อันเกี่ยวด้วยการค้นคว้า
ทางด้านวิทยาศาสตร์ของเขา

รางวัลนิวเบอรัและแคลคิcott

๕๕

นายแคลคิcott ตายไปแล้วหกสิบปี หรือร้อย
ปีนับตั้งแต่วันเกิดของเขาเป็นต้นมา ถนน
สำคัญหนึ่งซึ่งได้เกิดขึ้นใน สหรัฐอเมริ
กา นั้นคือเหรียญรางวัลซึ่งทำด้วยทองสัมฤทธิ์
(Bronze) ซึ่งสมาคมห้องสมุดสหรัฐอเมริกา
แจกให้แก่ผู้ชนะ การประกวดภาพ ในหนังสือ
สำหรับเด็กทุก ๆ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๓๘

เป็นต้นมา และใน ค.ศ. ๑๘๔๖ ซึ่งครบรอบ
ร้อยปีตั้งกล่าวแล้ว ได้มีการฉลองและพิมพ์
ภาพทแคลคิcott เขียนไว้ใน หนังสือสำหรับเด็ก
ครึ่งหนึ่ง เพื่อเป็นหนังสือสำหรับเด็กในโลก
ต่อไป สมาคมห้องสมุดสหรัฐอเมริกาได้จัด
การ พิมพ์ใหม่ทุก ๆ ปี ทั้ การแจก รางวัล
เหรียญแคลคิcott

(ยังมีต่อ)

เจ้าเหตุท หมา กับ แมว ไม่ถูกกัน

(มัชฌิมา กนอมรัตน์)

ยายแก่กับตาแก่คนหนึ่ง มีสวนวงหนึ่ง
ที่อาศัยของคำ แหวงวงน่ายอดจนเป็นเงา
แล้ว สามารถปั้นดาอาหารให้ตามความ
ต้องการเสมอ ต้องคนตาขายจึงยกย่องว่า
เป็นแหวนวิเศษ

เป็นกิจวัตรประจำวัน ทยายแก่เป็นผู้
ตัดแหวนวงนี้ แล้ววางไว้บนโต๊ะ ทันใดนั้น
อาหารก็จะมีเต็มโต๊ะไปหมด

ในบ้านนั้น นอกจากจะมียายแก่กับตาแก่
แล้วยังมี หมา แมว หนู และนกอีกอย่าง
คือ ตั๊ก หลังจากตาแก่และยายแก่รับ
ประทานอาหารอิ่มแล้ว อาหารที่เหลือก็จะ
ตกไปถึงแมวกับหมา และเมื่อเหลือจากแมว
กับหมาแล้ว หนูและนกก็ได้อีกจนถือเป็นคู่สุดท้าย

ความเป็นอยู่อันสุขสบายเช่นนั้น หมั่นเวียน
เป็นประจําตลอดมา จนกระทั่งถึงเช้าวันหนึ่ง
ปรากฏว่าแหวนวิเศษหายไป ยายแก่กับตาแก่
ไม่มีอาหารกินตามปกติ แมว หมา หนู
ก็พลอยอดไปด้วย ยายแก่ก็ตั้งใจมา
ถึงกับรำพันว่า จะทำอย่างไรจึงจะได้แหวน
วิเศษนั้นคืน ตาแก่ก็เป็นทุกข์ใจไม่ขอ
พยายามชักชวนหมาและแมว เทยวค้นหาคา
ไต่เต้ ไต่เก้อ จนทวบ้านก็ไม่พบ ถ้า
ปรึกษากันว่าจะออกไปเทยวค้นหานอกบ้าน

นกซึ่งอาศัยอยู่บนต้นไม้ จึงร้องเรีย
ให้หมาหยุดและพูดว่า ฉันรู้ว่าแหวนอยู่ที่ไหน
มันอยู่ในหมอบานเก่าๆ หลังห้อง ซึ่งคงจะ
ห่างไกลจากทนมามาก แมวกับหมาคงจะเข้าไป

สาเหตุที่หมากับแมวไม่ถูกกัน

๕๗

หยิบจากหีบนั้นไม่ได้ด้วย เหน้มแต่หนุเท่านั้น
ที่จะเป็นผู้นำแหวนมาได้ เพราะหนุจะต้องแตะ
หีบ จนกว่าตัวจะสอดเข้าไปคาบแหวนออกมา
หมาจึงให้แมวไปชวนหนุ หนุรับรองแข็งแรง
เพราะถ้าไม่แหวนแล้วหนุจะเดือดร้อน หนุก็พดอยออก
อาหารไปด้วย ตกตลงแมวให้หนุเกาะหลังแมว
ไป และตะคองออกเดินทาง โดยนกรับอาสา
เป็นผู้นำ

ระหว่างทาง นกซึ่งบินอยู่เบื้องสูง จึง
สามารถเห็นทางข้างหน้าได้ไกล นกร้องถาม
ว่าอีกไม่ช้าจะถึงแม่น้ำใหญ่แล้ว ท่านทั้งสอง
จะเดินข้ามไปได้ได้อย่างไร

พอเดินทางถึงริมฝั่งแม่น้ำ หมาเห็นตัว
นกกว้างมาก ทั้งรู้ว่าแมวว่ายน้ำไม่เป็น หมา
จึงบอกให้แมวและหนุเกาะหลังไป เพราะหมา
ว่ายน้ำได้เก่ง และเมื่อกำลังพอที่จะพาแมวและ
หนุข้ามฟากพ้นได้ ทั้ง ๆ ที่หนุและแมวกดัว
แค้นกตัญญู แต่จำใจเกาะหลังหมาฝ่ากระแสน้ำ
คลั่งไปจนถึงออกฟากหนึ่ง

นกบินไปคอยอยู่ก่อนแล้ว นกชาน
ซึ่งมีหีบอยู่ในนั้นเห็น เมื่อเห็นผู้ทางเรียบรอย
แล้ว แมวเป็นผู้นำออกคำสั่งให้หนุไปแตะหีบ หนุ
ก็ปฏิบัติตามตามทแมวดัง และคาบแหวนออกมา

ได้ แมวบังคับให้หนุตั้งแหวนให้แมว แต่หนุ
ค้านว่า หนุเป็นผู้นำแหวนมาได้ หนุก็ควร
เป็นผู้ออแหวนจึงจะถูกต้อง แมวขัดขืนเห็นว่า
ถ้าหนุไม่ให้แมวกอแหวน แมวจะกัดหนุเสีย
หนุกลัวแมวเป็นที่สุด จึงรีบส่งแหวนให้แมว
และทั้งไม่ยอมร่วมเดินทางกลับด้วย หนุจึง
ตัดสินใจเปิดเบิ่งหายเข้าไปในรันทันที

หมา แมว และนก พากันเดินทางกลับ
ตอนข้ามแม่น้ำใหญ่ แมวกเกาะหลังหมาอย่าง
เข้าไป แต่พอถึงฝั่งแล้ว แมวออกความเห็น
ว่า ทางเก่าที่เดินกันมานั้นไกลมาก แมวเป็น
ผู้ทางตัดที่จะให้ลงบ้านเร็วเข้า หมาหลงเชื่อ
ตามแมว ทางใหม่ทแมวพามาน มีกำแพง
ขวางกั้นระหว่างทางหลายต่อหลายแห่ง แมว
ปีนกำแพงได้ แต่หมาปีนกำแพงอย่างแมวไม่
ได้ ระยะทางที่แมวเห็นว่าใกล้นั้น สำหรับ
หมาแล้วหมาว่าทางตัดของแมว ช่างไกลแสน
ไกลเสียจริง ที่ตัดแมวก็นำไปถึงบ้านก่อนหมา
แต่แมวยังเดินช้ากว่ามาก เพราะปรากฏ
ว่าเมื่อแมวมาถึงแมวเห็นนกเกาะ อยู่บนต้นไม้
คอยอยู่ก่อนแล้ว ขณะนั้นนกเห็นแมวก็นำเข้ามา
นกรับรองบอกขยายแกว่า แมวได้แหวนมา
แล้ว ยายแกว่าภรรยากระต๊อกระต๊อบออกมาจาก

บ้านโดยเร็ว ยายแก่เห็นแมวดาบแหวนมา
ตกใจ ยายแก่ชมแมวดียกใหญ่และถามถึง
หมาว่าทำไมจึงยังไม่มา แมวได้รายงานว่าหมา
เถลไถล และเดินนำอยู่กลางทาง ยายแก่
เข้าใจว่าจริง จึงคิดเขียนหมาว่าเหวอเหวอมาก
ไม่ห่วงใยอะไรเลย ไม่นึกถึงว่ายายรออยู่ด้วย
ความกระวนกระวาย หมามาถึงเมื่อไรจะได้
หมาไปให้พ้น ไม่ให้อยู่ในบ้านต่อไป ล้วน
แมวจะพยายามเลี้ยงดูให้ดี จะให้อยู่ใกล้ ๆ จะ
หาหน้ให้แมวกิน ความที่แมวดูต้องการ

ทันใดนั้น เสียงนกตะโกนว่าหมามาแล้ว
ตาแก่จึงรีบวิ่งออกมาดักพบหมาและดูเสียงตน
ว่า ทำไมไม่ช่วยแมวดาบแหวน เถลไถลหยุด
เดินนำกลางทาง เต็มที่จริง ๆ หมาตกใจมาก
ไม่คิดเลยว่าแมวจะได้ร้ายถึงเพียงนี้ ล้วนนก
เอกรวนทนไม่ได้ จึงช่วยหมาเล่าเหตุการณ์ตรง
แต่ออกเดินทางจนกตัญญูให้ตาแก่ฟัง ตาแก่จึง
รู้สึกเจตนาร้ายของแมว ตาแก่จึงชวนหมา

และนกเข้าไปในบ้านเพื่อหาอาหารดี ๆ กินด้วย
กัน พร้อมทั้งเล่าพฤติกรรมของแมวซึ่ง
แต่คนจนจบให้ยายแก่ฟัง แมวได้ยินเข้าจึงนั่ง
นิ่งไม่พูดจาอะไรเลย ยายแก่จึงขุดคุ้ยแหวน
แล้วอาหารก็มีมาเต็มโต๊ะเช่นเคย ยายแก่จึง
พูดกับแมวดาบ เจ้าแมว เจ้าจกินอาหารได้
อย่างเดิม แต่ฉันไม่ให้เจานางทรวงเตาไฟอีก
แล้ว เจ้ากินแล้วเจ้าจึงไปอยู่ข้างนอกบ้าน
แมวรู้สึกอับอายมาก จึงวิ่งออกจากประตูไป
หมากระโจนไล่ตามกัดแมวทันที แมวกลัว
หมาและตกใจมาก จึงวิ่งหนีให้เร็วที่สุดที่จะ
เร็วได้ หมาติดตามไปโดยกระชั้นชิด แมวมี
มีคนไม่ใหญ่อยู่คนหนึ่ง แมวตัดสินใจรีบหนี
ขึ้นต้นไม้ทันที จึงปลอดภัย

เรื่องนี้เป็นเรื่องเล่าตลก ๆ กันมานานแล้ว
ถ้าเห็นมันมาดังนี้ แมวกับหมาจึงไม่ถกกัน
เลย หมาเห็นแมวที่ไร หมาเป็นใต้แมว และ
เห็นแมวเป็นศัตรูตลอดมา

หมายเหตุ นิทานเรื่องนี้เรียบเรียงจากนิทานในหนังสือ "It happened one day" เหมาะ
สำหรับชนประเภทที่ ๓-๔

อภิปราย

เรื่อง การอ่านของภาคใต้

วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๐๓ เวลา ๑๕.๑๕-๒๐.๕๕ น.

ณ ศูนย์มมนาการ ภาคศึกษา ๒ ยะลา เนื่องในการอบรมครูบรรณารักษ์

ผู้ร่วมอภิปราย

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ภาคศึกษา ๒

อาจารย์สกล นิลวรรณ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูยะลา

คุณสนิท บุญฤทธิ์ ผู้แทนภาค ๒

คุณประสิทธิ์ มัทวกาญจน์ ผู้แทนภาค ๓

คุณชอบ ยาทิพย์ ผู้แทนภาค ๔

ผู้ดำเนินการอภิปราย อาจารย์ บุญจิตต์ ชูทรงเดช

คุณสนิท บุญฤทธิ์ ผู้แทนภาค ๒ กล่าว
ว่าหนังสือที่เยาวชนชอบอ่านส่วนมากเป็นประ
เภทนิทาน นิยาย การ์ตูน และนวนิยายที่ไม่
ดีมีสาระมากนัก และสิ่งๆนี้ทำให้เกิดปัญหาใน
การอ่านคือ มีคนที่ยังไม่รู้อ่านหนังสือเป็น
จำนวนไม่น้อย เนื่องจากยังมีโรงเรียนที่ไม่
เพียงพอ และครูผู้ทำการสอนยังขาดความรัก

และความสนใจต่อการสอนอยู่บ้าง

คุณประสิทธิ์ มัทวกาญจน์ ผู้แทนภาค

๓ กล่าวว่ามีผลถึงความเจริญก้าวหน้าของ
โรงเรียน ย่อมขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งด้วย เช่น
โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนที่เจริญก็มักจะ
ก้าวหน้าไปเร็ว เพราะทางโรงเรียนไม่สู้ประ

ด้วยปัญหาในการจัดหาอุปกรณ์ ความไม่เข้าใจ และไม่สนใจในเรื่องการศึกษาของบุคลากร เหมือนกับโรงเรียนที่คงอยู่ไกลหรืออยู่ในท่าเลที่ประชาชนส่วนมากสนใจแก่การอาชีพทำสวนทำนาแต่อย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงการศึกษาของบุตรหลานของตนเอง

คุณชอบ ยาทิพย์ ผู้แทนภาค ๔ ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการอ่านของภักดีว่า เด็กอ่านหนังสือไม่ออกจนมน้อย แต่ที่อ่านไม่ชดชนมมาก เนื่องจากพูดภาษาพื้นเมืองเป็นประจำ จึงออกเสียงตัว ร, ด, และอักษรวิดาทอง ๆ ไม่ชัดเจน แต่ทางโรงเรียนก็พยายามแก้ไขเพื่อให้ออกเสียงได้ถูกต้อง เท่าที่ใดถึงเกิดตัวเด็กได้ไปอยู่กรุงเทพฯ มักจะพูดออกเสียงได้ชัดเจน อาจจะเป็นเพราะสิ่งแวดล้อมที่ใคร่บทใหม่ก็เป็นได้

สำหรับหนังสือที่เด็กเด็กชอบอ่าน ส่วนมากเป็นหนังสือการ์ตูน ซึ่งถ้าหากมีหนังสือการ์ตูนดี ๆ มีประโยชน์มาก ก็คงจะช่วยเด็ก ๆ ในเรื่องการอ่าน การใช้ภาษาอื่นอีกมากทีเดียว

สำหรับเด็กวัยรุ่นชอบนวนิยายกันโดยมาก ห้องสมุดทั่วไปจึงมักจะตามใจผู้อ่าน

ด้วยการจัดหานวนิยายไว้เป็นจำนวนมาก

การแก้ปัญหาในเรื่องการอ่านให้ชัดเจน ผู้แทนภาค ๔ กล่าวว่า อาจทำได้โดยให้ประชาชนพูดภาษากลางเหมือนกันหมด และถ้าจะสนใจเด็กให้ชอบอ่านหนังสือก็ควรให้มีห้องสมุดที่ดำเนินการให้บริการ และจัดกิจกรรมที่ชักจูงใจในการอ่านให้มากขึ้น

ท่านภาคศึกษา ๒ กล่าวว่า ถ้าเหตุผลปัญหาในการอ่านเกิดขึ้นเช่นนี้เนื่องจาก ๗๐% ของเด็กไทยติดตามพูดภาษามลายูเมื่ออยู่บ้าน ซึ่งแตกต่างกับภาษาไทยที่เรียนอยู่ในโรงเรียนมาก เช่น

๑. ภาษาไทยมีเสียงคนตรี ซึ่งภาษามลายูไม่มี

๒. ภาษาไทยยากแม้ในการพูด ยิ่งการเขียนยิ่งยากขึ้น เพราะทั้งพยัญชนะ และสระมีจำนวนมาก และในบางคำยังมีการตัดรูปสระออก เช่น คำ "นก" เป็นต้น

จึงเด็กอาจจะอ่านภาษาไทยได้แต่ไม่สู้จะรู้เรื่อง

วิธีซึ่งอาจจะได้ผล คือ ควรหัดเด็กให้พูดภาษาไทยเสียก่อน อาจใช้เวลา ๖ ถึง ๘ เดือน ในปีที่ต้องจึงเริ่มสอนอ่าน ซึ่งการที่จะ

อภิปราย เรื่อง การอ่านของภาคใต้

๖๑

จะทำให้เห็นได้ จำต้องเปลี่ยนประมวลการ
สอนก่อน และในการทำเช่นนั้นจำต้องเสนอขอ
อนุมัติกระทรวงจึงจะทำได้

สำหรับวิธีแก้ไขภาค ๒ ให้ทำไปบ้าง
แล้วก็คือ จัดทำหนังสืออ่านเบื้องต้นออกให้
ในโรงเรียน โดยนำคำที่ใช้กันอยู่มาผูก
เป็นประโยคสั้น

อาจารย์ถนัด นิดวรรณ มีความเห็น
ว่า ปัญหาการอ่านเป็นเรื่องเกี่ยวพันกับภาษา
ก่อนที่จะอ่านควรมีการพูด การฟัง ซึ่งจะ
ช่วยให้เกิดประสบการณ์ และเคยชินต่อภาษา
ชั้นต่อไปจึงอ่านแล้วเขียน มีคำกล่าวที่ว่า ใน
การเรียนภาษานั้น ถ้าใครรู้ภาษาของตนดีก็
ซึ่งเป็นอย่างดีแล้ว ย่อมเรียนภาษาอื่น ๆ ได้
ทั้งสิ้น

เอกตำรวจวิชัยของกรมวิชาการฉบับหนึ่ง
กล่าวไว้ว่า ได้มีการทดสอบค้นคว้าในเรื่อง
การเรียนภาษาของเด็กไทยอิสลาม และเด็ก
ไทยพุทธมีความถนัดในภาษาเท่า ๆ กัน แต่
สำหรับทางภาคใต้ของเด็กไทยพุทธรู้ภาษาไทย
ดีกว่าเด็กไทยอิสลาม

ทงนอาจเป็นเพราะว่า การจะเรียนภาษา
ให้เด็กมีความสนใจนั้นขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม

ล้อม และประสบการณ์ เช่น ได้พบเห็น ได้
ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับภาษานั้น ๆ นอกจาก
นั้นการคมนาคมก็มีส่วนช่วยในการเรียนภาษา
เหมือนกัน คือถนนย่อมนำภาษาไปสู่ประ
ชาชนภาคใดมีคนน้อย ถนนหนทางที่จะนำ
ภาษาไทยไปสู่ประชาชนจึงมีน้อย แม้แต่วิทยุ
กระจายเสียง ถ้าจะเปิดฟังสถานีวิทยุจาก
กรุงเทพฯ ก็ไม่สะดวก แต่ถาเปิดฟังทาง
สถานีบ้าง มลายู ก็ฟังได้ชัด นอกจากนี้
ปัญหาอย่างอื่นก็มี ในเรื่องผู้ปกครองไม่
สนับสนุน บางทีถึงกับไม่ให้หนังสือไทย
ไปที่บ้าน

ฉะนั้นวิธีแก้ไขจึงควรสร้างถนนให้มาก
ขึ้น คงสถานวิทยุภาษาไทยให้อยู่ในระยะ
ที่ฟังได้ชัดเจน หาทางเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
ของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนภาษา

สำหรับทางวิทยาลัยครู นั้นได้พยายามที่
จะอบรมนักเรียนครูให้มีความรักในการสอน
รักเด็ก และมีจิตใจเป็นครู และขณะนี้มี
การทดลอง วิธีสอนภาษาไทยแก่ผู้ที่ไม่พูด
ภาษาไทยอีกด้วย

ผู้ดำเนินการ อภิปรายได้ถามถึง ความ
สนใจในการอ่านของภาคใต้แต่ละภาค อีก

ซึ่งผู้แทนแต่ละภาคได้ให้ความเห็นในเรื่องว่า

สำหรับภาค ๒ นั้นรู้สึกว่าเป็นเรื่องดี โดยทั่วไปประชาชนชอบอ่านนิยายดาร์และหนังสือพิมพ์เป็นอันมาก รองลงไปคือนวนิยาย หนังสือดาร์ก็ค่อนข้างอ่านกันน้อยมาก

ผู้แทนภาค ๓ ให้ความเห็นว่า ความเจริญของจังหวัดนนทบุรี อำเภอเมืองและอำเภอหาดใหญ่ และผู้ที่อยู่ในย่านตลาดสดนั้นมากเป็นพวกจีน ซึ่งสนใจในการทำมาหากินหาเงินทองมากกว่าหาความรู้ จึงมีคนอ่านหนังสือน้อย แต่สำหรับเด็กทั่วไปนั้นชอบอ่านนิยายสั้น ๆ

สำหรับภาค ๔ นั้น ผู้แทนของภาคนี้กล่าวว่า เนื่องจากในภาคนี้ห้องสมุดเพียง ๔ แห่ง ซึ่งนับว่าน้อยมากไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ประชาชนจึงหันไปสนใจในการใช้เงินว่างในทางอื่น เช่น การไปเที่ยวหย่อนใจ การดูหนังฟังเพลง จึงใคร่เสนอให้มีการปรับปรุงกิจการห้องสมุดประชาชนให้ก้าวหน้าขึ้น และมีมากแห่งขึ้นด้วยให้ประมาณสองห้องต่อให้เพียงพอ และยกฐานะของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนขึ้นด้วย

เพื่อเป็นการส่งเสริมกำลังน้ำใจในการทำงาน

สำหรับนอกเมืองภาคนี้ ตั้งแต่เกิดจนจบอ่านเหมือนกัน ซึ่งส่วนมากเป็นหนังสือพิมพ์ แต่ที่อ่านไม่ดูจะแพร่หลายนัก เนื้อหาจากประชาชนไม่ค่อยจะชอบอ่าน ฉะนั้นการสร้างห้องสมุดให้มากขึ้น เชื่อว่าการอ่านจะแพร่หลายกว้างขวางกว่านี้

ผู้ดำเนินการอภิปรายกล่าวว่า ห้องสมุดเปรียบเสมือนแหล่งที่ให้โอกาสในทางการศึกษาแก่ประชาชนจนตลอดชีวิต ซึ่งผู้ตั้งหนังสือรักการอ่านให้เกิดขึ้น จึงสมควรที่จะช่วยกันส่งเสริมกิจการห้องสมุดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ท่านภาคศึกษา ๒ ได้ชี้แจงว่า ในด้านการส่งเสริมกิจการห้องสมุดนั้น ทางครุสภาได้ทำไปบ้างแล้ว ด้วยการตั้งศูนย์สมุดเคลื่อนมาให้ตามภาคเพื่อแจกจ่ายออกไปตามที่ต้องการ ทางด้านการศึกษาผู้ใหญ่ ก็ได้มีการประชุมเพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้โดยรัดกุมยิ่งขึ้น ด้วยการจัดหนังสือไปตามที่ต่าง แต่สำหรับทางภาคนี้ชาวบ้านไม่นิยมการอ่านหนังสือเท่าไรนักเรื่องค่าเล่าเรียนน้อยด้วย

ขณะนั้นทางศูนย์ภาคศึกษา ๒ กำลังดำรง

อภิปราย เรื่อง การอ่านของภาคใต้

๖๓

จะคิดแปลหนังสือ ซึ่งกรมพระนครสวรรค์ได้
ทรงแปลมาจากเรื่องอิเหนาของมลายู ให้
เป็นหนังสืออ่านที่พอเหมาะสมควรกับผู้อ่านในภาค
นี้ ซึ่งถ้าหาเสร็จแล้วก็จะได้นำไปแจกไปตาม
ชาวบ้าน สำหรับทานเองนมนึกความสนใจ
และขอหนังสือมาตลอดเวลา เริ่มตั้งแต่
นางแก้วหน้าม้า พระไชยสุริยา ไปจนถึง
เด็กดก ความพยายาม ฯลฯ และอ่านได้
ทุกอย่าง เพราะได้น้องเห็นว่าประโยชน์ได้
รับจากการอ่านหนังสือของตะวันตกซึ่งยังนัก

อาจารย์ศักดิ์ นิลวรรณ ได้เล่าถึงเรื่อง
การอ่านของนักเรียนฝึกหัด ครุฑยะดาว่า ชอบ
อ่านทุกอย่าง แต่ดูเหมือนจะชอบอ่านนวนิยาย
และสารคดีท่องเที่ยวมากกว่าอย่างอื่น แต่
เป็นที่น่าเสียดายว่า ห้องสมุดของวิทยาลัยครู
ยะตาน้อยมีเล็กน้อย หนังสือยังมีน้อย แม้
ว่าจะได้พยายามจัดหาเพิ่มเติม อยู่เต็มอกยังไม่
เพียงพอ แต่ทว่า เมื่อใดอาคารห้องสมุด
ใหม่เมื่อไรจะได้จัดห้องสมุดให้เป็นประโยชน์
ไม่แต่เพียงกับครูและนักเรียนเท่านั้น แต่จะ
จัดให้เป็นประโยชน์กว้างขวางไปถึงบรรดาชาว
บ้านที่อยู่ใกล้เคียงด้วย

ผู้ดำเนิน การอภิปรายได้ กล่าว สรุป ว่า

จากการอภิปรายนี้พอจะสรุปได้ว่า ปัญหา
ในการอ่านของภาคนี้เนื่องมาจาก

๑. มีผู้ที่ยังไม่ รู้หนังสือไทย อยู่ เป็นจำ
นวนมาก

๒. การพูดภาษามลายู หรือภาษาพื้น
เมืองกันเป็นประจำอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้
การออกเสียงตัว ร, ด, และอักษรกลาต่าง ๆ
ในภาษาไทยไม่ได้ชัดเท่าที่ควร

๓. หนังสือภาษาไทยที่พอ เหมาะสมกับ
ความรู้ประสบการณ์ ดังแวดล้อมและความ
สนใจของผู้อ่านท้องถิ่น และผู้ใหญ่ยังมี
จำนวนน้อยมาก

๔. ข้อของการที่จะนำภาษาไปสู่ประชา
ชนหรือ ชาวบ้านตาม ชุมชนต่าง ๆ เช่น ถนน
หนทาง สถานวิทยภาษาไทยเป็นต้น ยังมี
น้อยและไม่ทั่วถึง หนทางที่จะนำภาษาออก
ไปให้ถึงประชาชนจึงมีน้อยมาก

๕. ห้องสมุดอันเป็นแหล่งส่งเสริมการ
อ่านยังมีน้อยแห่ง ประชาชนจึงไม่มีโอกาสที่
จะสนใจ หรือฝึกฝนตนในเรื่องการอ่านเท่าที่
ควร

ฉะนั้น วิชาการ แก่ไข ปัญญาการ อ่านใน
ภาคใต้ นี้ จึงควรได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น □

บ. ร. ร. ณ พ. ก. พ.

วันจันทร์แรกของเดือนตุลาคม เป็นวัน
ที่บรรดาผู้ใหญ่ต่าง ด้งความปรารถนาดีเป็น
พิเศษ สำหรับเด็กเด็กและเยาวชนของท่าน
สำหรับตุลาคม ๒๕๐๓ นี้ ขรอยจะเป็นนิมิตร
ดีสำหรับอนาคตทางปัญญาอันแจ่มใสสำหรับ
เยาวชนไทย จึงปรากฏว่า ได้มีคณะบุคคลและ
องค์การ ต่มาคม ได้จัดผลิตหนังสือสำหรับ
เด็กออกจำหน่ายในเดือนนี้ เป็นจำนวนที่แม้จะ
ยังไม่เพียงพอ แต่มากพอค เมื่อเปรียบเทียบกับ
ระยะเวลาที่ผ่านมาแล้ว สำหรับบรรณพิภพ
ของเยาวชนไทย

ด้วยความปรารถนาดี ต่อเยาวชนของ
ท่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
จึงได้มอบให้บุคคลที่สนใจในเรื่องนี้ คณะหนึ่ง
เรียกว่า “คณะผู้จัดทำหนังสือสัปดาห์วันเด็ก
๒๕๐๓” พิจารณาแต่งและคัดเลือกหนังสือที่
เห็นว่าเหมาะสม จะเป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็ก
แล้วมอบให้องค์การคำ ของคุรุสภาจัดพิมพ์

จำหน่ายในราคาถูกเยา ปรากฏว่า
จัดทำหนังสือสัปดาห์วันเด็ก ๒๕๐๓ ตาม
ผลิตหนังสืออ่านสำหรับเด็กขึ้นมาได้๑๔
แบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภท

ประเภทที่ ๑. เป็นหนังสืออ่านเพื่อ
พัฒนาใจสำหรับเด็กในชั้นประถม มีรูป
ประกอบขนาดเล็ก เหมาะสมกับวัยของผู้
และถ้อยคำที่ร่ายกรองง่าย ๆ ฟังไพเราะ
แก่เรื่อง

กระต่ายน้อย ของ รัชนี ศรีไพรวรร
เป็ดน้อยพจญภัย ของ นิคม หิรัญ
คุบยอดหมา ของ เกทหลง พานิช
ป๊องลูกเจ้าหมักกิด ของ เสนาะจิต
สุวรรณไพ
ของขวัญวันเด็ก ของ ประสพสุ
นวลวิรัต

ประเภทที่ ๒. เป็นหนังสืออ่านประ
ความรู้ เพื่อขยายความรู้ที่ ได้เรียนจ

บรรณพิภพ

ในชั้นและเพื่อเป็นความรอบตัวของเยาวชนผู้อ่านเอง ได้แก่เรื่อง

อนุสรณ์ดอนเจดีย์ ของ ศรีนาถ สุริยะ
ถ้องแก่งแม่ปิง ของ เกทหลง พานิช
สัตว์ทมิฬของเรา ของ สำราญ ปกป้อง
พืชทมิฬของเรา ของ สำราญ ปกป้อง

ประเภทที่ ๓. ได้แก่ชุดนิทานไทย เช่น
เรื่องพระสมุทโฆษ, พระสุชน เป็นต้น นิทาน
แต่ดอออกจะเป็นนิทานที่ค่อนข้างเข้าใจยากสัก
หน่อยสำหรับเด็กในระดับประถม ทั้งนี้ เนื่องจาก
จากศัพท์ด้านวรรณคดีและวิธีเรียบเรียงนวนิยายอย่างหนึ่ง
อีกอย่างหนึ่งก็คือ ขาดภาพประกอบที่จะช่วย
ชวนให้คิดใจ แต่ถ้าครูบรรณารักษ์หรือครู
ภาษาไทยจะได้ช่วย แนะนำชี้แจงในการอ่านก็
คงจะเป็นประโยชน์ จึ่งไปถึงเรื่องของ
วรรณคดีไทยได้อีกส่วนหนึ่งด้วย.

อีกแห่งหนึ่ง ที่กำลังพยายามอย่างเข้ม
แข็งในอันที่จะผลิตหนังสือสำหรับเด็กและ
มาในท้องตลาดให้มากที่สุดก็จะมีได้ ก็คือ
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งมีอาจารย์
บุญเจือ อองคประดิษฐ์ เป็นกรรมการผู้
เข้มแข็ง และอาจารย์แมนมาด ขวลิศในการ

๖๕

ดำเนินการจัดทำอยู่ ในวันนี้ก็ขึ้น ตีพิมพ์ห้อง
สมุดแห่งประเทศไทย ได้ผลิตหนังสือเพิ่มชน
จากที่เคยทำมาแต่ครั้ง

“โสนน้อยเรือนงาม” โดย แมนมาด
ขวลิศ เป็นหนังสืออ่านเพื่อผลิตผลิต และ
ปลอบประโลมใจสำหรับเด็กและเยาวชนน้อย ๆ ผู้มี
ความปรารถนา และอยากเป็นเจ้าของอะไร
สักสิ่งหนึ่งตามธรรมชาติ จิตของมนุษย์ไม่
กลัวผู้ใหญ่หรือผู้เยาว์ ซึ่งผู้เขียนไม่เพียงแต่ให้
ความเพลิดเพลินเท่านั้น แต่ยังได้สอดแทรกข้อ
เตือนใจที่น่าคิดไว้สำหรับเด็กและผู้ใหญ่เหมือนกัน
ในความตลกและปกครองอีกด้วย

“ส้มทอง” โดย ปราณ พุกภักดี เป็น
เรื่องแปลในแนวผจญภัย ที่น่าอ่านเรื่องหนึ่ง
โดยเฉพาะสำหรับเด็กผู้ชาย

“ดาไลลามะ” โดย ปราณ พุกภักดี
เป็นหนังสือที่จะให้ความรู้แก่เยาวชน ในเรื่อง
บุคคลที่น่าสนใจ ของประเทศซึ่งได้ชื่อว่าเป็น
ประเทศที่แปลกอย่างน่าพิง

“แม่-ลูก” โดย “แม่อรุณ” และ
บุญเจือ อองคประดิษฐ์ เป็นหนังสือร้อยกรอง
ที่ให้ความเพลิดเพลินและความไพเราะแก่ผู้
อ่านอย่างชวนให้อ่านยิ่ง

“สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช” ของพระยา

ปริยัติธรรมธาดา เป็นหนังสืออ่านประกอบ
ให้นักเรียนให้ประโยชน์แก่อนักอ่านทั้งในด้านความ
ไพเราะของคำประพันธ์ และความรู้เกี่ยวกับ
ประวัติบุคคลสำคัญหนึ่งของชาติไทย

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยยังจะได้
จัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็ก ออกจำหน่ายใน
ราคาถูกเย็บเล่มไปอีกโดยดัดมาเล่ม

หนังสือฉบับคนอ่าน หนังสือฉบับชาว
ประจวบ หนังสือฉบับเด็ก ๆ จะเป็นสิ่ง
ที่เด็กไม่ออก ในปัจจุบันนี้ ถ้าจะมองดูโดย
รอบทั่วไป จะได้เห็นเด็กทั้งเด็กและใหญ่หัน
มาอ่านหนังสือเป็นเพื่อนอยู่ไม่ขาด ดังความ
จริงอันจะเห็นได้จาก รายการอภิปรายเรื่อง
“เราจะอ่านอย่างไรดี” ซึ่งสมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทยจัดพิมพ์ขึ้นสำหรับเด็ก ใน
ฉบับที่ ๓๓ ฉบับที่ ๓๔ ฉบับที่ ๓๕ ฉบับที่ ๓๖
ฉบับที่ ๓๗ ฉบับที่ ๓๘ ฉบับที่ ๓๙ ฉบับที่ ๔๐
ฉบับที่ ๔๑ ฉบับที่ ๔๒ ฉบับที่ ๔๓ ฉบับที่ ๔๔
ฉบับที่ ๔๕ ฉบับที่ ๔๖ ฉบับที่ ๔๗ ฉบับที่ ๔๘
ฉบับที่ ๔๙ ฉบับที่ ๕๐ ฉบับที่ ๕๑ ฉบับที่ ๕๒
ฉบับที่ ๕๓ ฉบับที่ ๕๔ ฉบับที่ ๕๕ ฉบับที่ ๕๖
ฉบับที่ ๕๗ ฉบับที่ ๕๘ ฉบับที่ ๕๙ ฉบับที่ ๖๐
ฉบับที่ ๖๑ ฉบับที่ ๖๒ ฉบับที่ ๖๓ ฉบับที่ ๖๔
ฉบับที่ ๖๕ ฉบับที่ ๖๖ ฉบับที่ ๖๗ ฉบับที่ ๖๘
ฉบับที่ ๖๙ ฉบับที่ ๗๐ ฉบับที่ ๗๑ ฉบับที่ ๗๒
ฉบับที่ ๗๓ ฉบับที่ ๗๔ ฉบับที่ ๗๕ ฉบับที่ ๗๖
ฉบับที่ ๗๗ ฉบับที่ ๗๘ ฉบับที่ ๗๙ ฉบับที่ ๘๐
ฉบับที่ ๘๑ ฉบับที่ ๘๒ ฉบับที่ ๘๓ ฉบับที่ ๘๔
ฉบับที่ ๘๕ ฉบับที่ ๘๖ ฉบับที่ ๘๗ ฉบับที่ ๘๘
ฉบับที่ ๘๙ ฉบับที่ ๙๐ ฉบับที่ ๙๑ ฉบับที่ ๙๒
ฉบับที่ ๙๓ ฉบับที่ ๙๔ ฉบับที่ ๙๕ ฉบับที่ ๙๖
ฉบับที่ ๙๗ ฉบับที่ ๙๘ ฉบับที่ ๙๙ ฉบับที่ ๑๐๐

สนใจในการอ่านได้แก่ วิทยาลัยศาสตร์
นักเรียนเตรียมวิทยาลัยศาสตร์ ของโรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา ปราณ นาคดี นักเรียน
มัธยม ๕ โรงเรียนสตรีศรีวิชัยชัย ขนิษฐา
แดงดีเลิศ นักเรียนชั้นมัธยม ๖ โรงเรียนสตรี
วัดระฆัง ขาววณิช พงษ์สุทธิรัตน์ นักเรียน
ชั้นมัธยม ๖ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
และสุพงษ์ นามไท นักเรียนมัธยม ๕ โรงเรียน
ราชบพิธ มี พ.ด.ด. ประสงค์ ปันยารชุน
เป็นบทปรึกษาของคณะผู้อภิปราย

จากการอภิปรายในวันนั้น ได้แสดงให้
ผู้ฟังโดยเฉพาะผู้ใหญ่ได้ความคิดเห็นในแง่การ
อ่านของเยาวชนว่าเขามักสนใจในเรื่องการอ่าน
ที่น่าสนใจ มีความคิด มีความรู้สึก ไม่แ
ความความคิดเห็นของผู้ใหญ่เลย ซึ่งทำให้ผู้ฟังได้
เกิดความเข้าใจและเข้าใจได้ว่า เยาวชนขอ
เราหนังสือ มีวิจารณ์ญาณในการอ่านที่น่าสนใจ
ทีเดียว

ท่านถาม - เราตอบ

แม่นมาสี ชาลิต

มีผู้ตั้งปัญหาผ่านวารสารจันทร์เกษมเกี่ยวกับการอ่านหนังสือมาดังนี้

△

เด็กนักเรียนในชั้นมัธยม ส่วนมากชอบอ่านหนังสือประเภทนวนิยาย หนังสือประเภทข่าวความรู้ สารคดีนั้นมักไม่นิยมอ่าน ปรากฏว่าจำนวนนักเรียนซึ่งนิยมหนังสือทั้งสองประเภทนี้แตกต่างกันมาก จะมีวิธีชักชวนให้เด็กสนใจอ่านข่าว ความรู้ และสารคดีพอๆ กับนวนิยายได้อย่างไรบ้าง?

คำตอบ ก่อนจะกล่าวถึงวิธีชักชวนให้เด็กสนใจในการอ่านข่าวและความรู้มากขึ้นนั้น ใครจะขอแรงถึงสาเหตุบางประการ ซึ่งทำให้เด็กไม่สนใจในหนังสือประเภทนี้เพียงพอ บางครั้งการที่เด็กไม่อ่านหนังสือสารคดีนั้นก็ไม่ใช่เพราะเด็กไม่รักจะแสวงหาความรู้แต่อย่างใด สาเหตุต่างๆ ที่ทำให้เกิดข้อสังเกตมาพอจะรวบรวมได้ดังนี้

๑. หนังสือสารคดี ซึ่งมีอยู่ในห้องสมุดโรงเรียน โดยมากไม่พอที่จะสนองความต้องการของเด็ก กล่าวคือ มีไม่ครบทุกเรื่องที่

เด็กสนใจอยากรู้ ที่มีอยู่แล้วโดยมากก็ยากเกินไปบ้าง เขียนให้อ่านเข้าใจไม่ได้บ้าง เป็นภาษาต่างประเทศบ้าง ไม่มีลักษณะชวนเชิญให้อ่านเลย หนังสือเช่นนั้น เด็กทราบดีกว่าเด็กธรรมดาอาจจะใช้ประโยชน์ได้ แต่เด็กทั่วไปย่อมไม่ต้องการจับต้อง

๒. ในการสอนหนังสือโดยทั่วไป ครูให้นักเรียนฟังครูเป็นส่วนใหญ่ ความรู้ต่างๆ ถูกรวบรวมจากครูเท่านั้น ถึงดัดถามครู เมื่อเป็นดังนี้แล้ว ความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาความรู้จากหนังสือก็ย่อมน้อยลงไป

๓. ไม่มีการเสนอแนะหนังสือ ทนายแก้
ผิด ไม่มีการช่วยเหลือแนะนำในเรื่องการอ่าน
หนังสือของเด็กแต่ละคน ซึ่งมีความจำเป็น
ในการอ่านและความสนใจแตกต่างกันไป เด็ก
ไทยหรือเด็กฝรั่งเหมือนกันในข้อนี้คือต้องการ
การแนะนำ หน้าที่นี้เป็นของครูบรรณารักษ์
โดยตรง เป็นงานหนักและยาก และต้องการ
เวลามาก แต่ได้ผลดี โรงเรียนของเรากลับ
ไปก็ไม่มีห้องสมุด ครูบรรณารักษ์ไม่ใช่ครู
บรรณารักษ์โดยตรง คือต้องสอนหนังสือ
จนเต็มอัตรา ไม่ต้องพูดถึงการแนะนำ
หนังสือแก่เด็ก เพียงแต่ให้เวลาจ่ายหนังสือ
ให้เด็กขยิบคางเดียว

๔. คนไทยทั่วไป ไม่มีนิสัยในการ
อ่านหนังสือ ไม่ค่อยจะอยากรู้อะไร ๆ เกิน
ความจำเป็นแก่การครองชีพ ยิ่งถ้าหากต้อง
ใช้สติปัญญา และความพยายามในการอ่าน
เพื่อความรู้อะไร ๆ ยิ่งไม่อยากทำเลย การ
ยืมหนังสือเป็นการกระทำที่ยากที่สุดอย่างหนึ่ง
เมื่อถึงเวลาที่สมควร ๆ ไปเป็นอย่างนี้ เด็กก็ยอม
จะเป็นอย่างนี้

วิธีเชิญชวนให้เด็กสนใจอ่านหนังสือ
ประเภทที่ไม่ใช่เรียนนั้นจะให้ได้อย่างไร ก็ต้อง

จัดคำเหตุเดี่ยวก่อน เรืองนเป็นเรื่องยากที่สุด
ต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย และต้องทำกันใน
ระยะยาวทีเดียว

๑. จะต้องจัดหาหนังสือซึ่งเหมาะแก่เด็ก
ให้เด็กอ่าน ในต่างประเทศนั้น นักเขียนนิพนธ์
หนังสือ ครูบรรณารักษ์และนักการศึกษาให้
ความร่วมมือกันอย่างดีที่สุดในการจัดทำ
หนังสือที่เหมาะสมแก่เด็ก ไม่ปล่อยให้แต่ละคนให้
อ่านหนังสือของผู้ใหญ่ดังเช่นเด็กของเรา เรา
มีหนังสือทุกประเภท ตั้งแต่หนังสือพิมพ์ข่าว
ไปจนถึงเรื่องวรรณคดี วิชาความรู้ เขียนให้
เหมาะแก่ความจำเป็นในการอ่าน ของเด็ก
รูปร่าง และภาพประกอบชวนอ่าน ภาษาที่
ใช้ก็ให้เด็กเข้าใจง่าย หนังสือเช่นนี้มีย่อยบาง
ในห้องสมุดบางโรงเรียนของเรา ทั้ง ๆ ที่พิมพ์
ด้วยภาษาต่างประเทศ ปรากฏว่าเด็กก็ชอบดู
อยากกรูเรื่องจนครอชบายไม่ทันเสียอีก

อย่างไรก็ดี หนังสือภาษาไทยที่เด็กพอ
จะอ่านได้ เราก็มีน้อยบาง ถ้าปรึกษาไป
ทางศึกษานิเทศก์ฝ่ายห้องสมุดของ แต่ละกรม
ก็จะได้รับความช่วยเหลือในการเลือกหนังสือ

๒. ในการสอนหนังสือ ครูควรหัดให้
เด็กฟังหนังสือบาง ค่อยๆ บอกเสียทุกอย่าง

ให้ไปค้นหาความรู้เพิ่มเติมเอาเองบ้าง, แต่ที่
จะทำให้ได้เช่นนี้ โรงเรียนจะต้องมีห้องสมุดที่ค
ครุวัจหนังสือต่าง ๆ ดี และแน่ใจว่าในห้อง
สมุดของโรงเรียน, หนังสือซึ่งครูแนะให้เด็ก
ไปค้นหาหนังสือจริง ๆ

หนังสือใดหมายความว่า เมื่อบอกให้

เด็กไปดูในหนังสือแล้ว ภาระของครูทั้งหมดไป
ครจะต้องทวน สอบซักถามความรู้ ที่เด็กคนมา
ได้ด้วย มิฉะนั้นแล้วผลที่จะได้ออก เด็กไม่รู้
อะไรเลย ได้เคยเห็นตัวอย่างที่น่าตกใจมา
แล้วในโรงเรียนแห่งหนึ่ง

๓. ต้องมีการ เสนอแนะ หนังสือแก่เด็ก
การเสนอแนะเป็นเรื่องยาก ครู หรือครู
บรรณารักษ์จะต้องรู้จัก ทงหนังสือ และเด็ก
หยิบหนังสือได้ในมือให้เหมาะสมแก่ความต้องการ
ของเด็ก เด็กจะได้รู้ถึงประโยชน์ที่ตนตาเห็น
ของหนังสือเล่มนั้น แล้วค่อยไปจึงค่อย ๆ แนะนำ

ให้อ่านหนังสืออื่น ๆ ค่อยไป วิชเสนอแนะมี
หลายอย่างที่ต้องดองกันมาโดยตลอดก็มี เช่น

- ก. การจัดนิทรรศการ คือแสดงหนังสือ
ที่น่าสนใจ
- ข. เสนอแนะหนังสือเป็นรายบุคคล
- ค. ชวนเล่นบทบาทของหนังสือ
- ง. พดถึงหนังสือที่น่าสนใจให้เด็กฟัง
- จ. จัดชุมนุม นักอ่านหนังสือ ชวนใหม่ใน
หมู่เด็ก

แต่ควรขอมมีวิธีการโดยเฉพาะ ซึ่งถ้า
จะนำมาเขียนในทบทวนจะต้องใช้กระดาษหลาย
หน้า ใครจะขอแนะแก่ท่านถามว่า เมื่อ
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เปิดการ
อบรมบรรณารักษ์ชน ขอให้ไปสมัครเข้ารับ
การอบรมเสีย เพราะในหลักสูตรการอบรม
นั้น มีวิชาเลือกหนังสือและเชิญชวนให้อ่าน
หนังสืออยู่ด้วย

ใคร ? อะไร ? ที่ไหน ?

หอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และแผนกบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย คงอบอุ่นคึกคักขึ้น เมื่อคุณ
อนิศา สุรวดี ผู้ซึ่งสำเร็จปริญญาโททางวิชา
บรรณารักษศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยอิน
เดียนา กลับมาประจำอยู่ ณ หอสมุดกลาง
จุฬาลงกรณ์ ตามเดิม

กิจการของหอสมุดกลางกำลังแผ่ขยาย
ออกไปเรื่อย ๆ ไม่หยุดยั้ง หนังสือที่เข้ามาใหม่
มีมากขึ้น หนังสือเก่าที่คงซอมสัดดั่งกันกม
อยู่ทางฝ่ายด้านโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์
ก็เพิ่มจำนวนขึ้นถึง ๔๒ คน ซึ่งเป็น
จำนวนที่น่าปลื้มใจ แต่ถนัดใจแต่เป็นงาน
ที่ต้องการบูรณงานรวมมอถนอกร ณะนการ
ของคุณอนิศา สุรวดี กลับมาในเดือนตุลาคม
๒๕๐๓ เพื่อร่วมงานกันต่อไปอีก จึงเป็นทนา
อันดีมาก

ระหว่างวันที่ ๓-๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ได้
มีการประชุมที่สำคัญ แก่งงานห้องสมุดฯ
ที่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดโดยองค์
การศึกษาศาสนาจารย์และวัฒนธรรม แห่ง
สหประชาชาติ (ยูเนสโก) หัวข้อเรื่องใหญ่
ในการประชุมแบ่งออกเป็นสอง คือเรื่องของ
ห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ประเทศที่เข้าร่วมประชุม มี อินเดีย
อาฟกานิสถาน พม่า ดังกาอีหร่าน เนปาล
ปากีสถาน และไทย ผู้แทนประเทศไทยซึ่ง
กระทรวงศึกษาธิการจัดส่งมีสองท่าน คือ
นางแม่นมาลี ขวดี หัวหน้าแผนกห้องสมุด
และพิพิธภัณฑสถานของกระทรวงศึกษาธิการ กับ
นางสาวอุทัยดิษณ อาพันธ์ บวรณารักษ์
หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ได้ส่งผู้
แทนอีก ๒ ท่าน คือ นายสุวิทย์ วงศ์
บวรณารักษ์หอสมุดศาลาอเมริกัน และ

ใคร ? อะไร ? ที่ไหน

๗๑

ดำรงตำแหน่งอุปนายกสมาคมห้องสมุด กับ
นายบุญจิตต์ ชูทรงเดช ศึกษาธิการกรม
การฝึกหัดครู และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขา
นุการ และประธานแผนกนิเทศห้องสมุดของ
สมาคมห้องสมุด ฯ

ทั้ง ๔ ท่านได้ออกเดินทางจากประเทศ
ไทยตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๖๖ กำหนดจะเดิน
ทางกลับในวันที่ ๒๓ เดือนเดียวกัน

๑

ขณะนั้นรู้ถึงว่า รายการซึ่งฝ่ายประชา
สัมพันธ์จัดขึ้น คือ รายการ “คุณงามเริง
หนังสือ” ซึ่งออกอากาศทางสถานีวิทยุท.พ.ท.
ทุกเช้าวันอาทิตย์ที่ ๓ ของเดือน เวลา ๘.๐๐ น.
เป็นประจำมาร่วมดำเนินปีแล้วนั้น ได้รับความ
สนใจจากวงการหนังสือทั่วไปเป็นอันมาก ดัง
จะได้ยินนักข่าววิทยุถึงอยู่ทั่วไป ในวงของนัก
อ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์
สยามรัฐได้ปรากฏหัวจารณ์ ได้นำรายการนั้น ๆ
มาลงพิมพ์ตลอดจน ตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็น
ต้นมา ซึ่งสมาคมห้องสมุดฯ จะขอขอบคุณ
หนังสือพิมพ์สยามรัฐได้ปรากฏหัวจารณ์ได้
ที่ได้นำรายการอภิปรายนั้นมาลงพิมพ์ แม้จะ
ด้วยความสนใจของผุ้จัดพิมพ์เองก็ตาม แต่

นับว่าเป็นการประชาสัมพันธ์ให้แก่สมาคมโดย
ทางอ้อม และนับว่าเป็นการประชาสัมพันธ์
ที่ดียิ่ง

ส่วนรายการประชาสัมพันธ์ด้านอื่นๆนั้น
ยังคงมีอยู่ต่อไป—เช่นเคย คือ ในรายการ
วันเด็กปี ๖๖ ก็มีรายการเล่านิทาน ทายปัญหา
และเล่นหุ่นกระบอก ให้แก่เด็กๆ ชม ที่ห้อง
สมุดประชาชนลุมพินี และห้องสมุดประชาชน
วัดเวฬุราชิน ชนบุรี โดยได้รับความร่วมมือ
จาก นิธิติ แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนรายการทางโทรทัศน์ เมื่อเดือน
มิถุนายนนั้น เป็นการแนะนำให้ผู้ชมได้ทราบ
วิธีที่จะหาประโยชน์จากห้องสมุด ในเดือน
สิงหาคม เป็นการแนะนำให้ผู้ชมได้รู้จักกับ
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้ชัดเจนขึ้น
เพื่อสะดวกแก่การติดต่อเรียกร้องประโยชน์จาก
สมาคมตามสมควร

๑

การอบรมวิชาการจัดห้องสมุดในปี ๖๖
ดีกว่ากว้างขวางมาก นับแต่มีการอบรม
บรรณารักษ์ของสมุดประชาชน ในเดือน
เมษายน เป็นต้นมา

วารสารห้องสมุด

๔-๓๗ กรกฎาคม ๒๕๐๓ มีการอบรม
บรรณารักษ์ศูนย์พัฒนาการศึกษาจังหวัด
อุดรธานี มีบรรณารักษ์จากจังหวัดเลย
ขอนแก่น ชอนแก่น และหนองคาย มารวม
อบรมด้วยรวมทั้งสิ้นประมาณ ๗๐ คน การ
อบรมครั้งนี้ มีถึงทนายสนใจเป็นพิเศษ คือ ใน
การเปิดการอบรมนั้น ผู้ตรวจราชการศึกษา
ภาคอุดรธานี ได้โทรเลขเชิญครูใหญ่โรงเรียน
ในจังหวัดต่าง ๆ ดังกล่าวมาร่วมฟังการสรุป
ผลของการอบรมด้วย เพื่อรับฟังผลของการ
อบรมและขอคำแนะนำไปเพื่อใช้ และปรับ
ปรุงกิจการห้องสมุดโรงเรียนต่อไป นับว่า
การดำเนินงานอบรมในแบบของท่านผู้ตรวจ
ราชการศึกษภาคอุดรธานี ได้สนับสนุนให้
การอบรมได้รับประโยชน์อย่างสมบูรณ์
และได้งานเป็นตัวอย่างที่น่าชมและน่าดำเนินการ
ต่อไป

๓๘-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๐๓ มีการอบรม
การจัดห้องสมุดแก่บรรณารักษ์ ขององค์
การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ที่ประสงค์เข้าร่วม
ในโครงการสหบัตร ของคณะรัฐประศาสน์
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งมีผู้
เข้าร่วมการอบรมอย่างคับคั่ง ทั้งทหารและพล

เรือน ทั้งผู้ช่วยผู้บังคับและคุณวุฒิ ซึ่งเป็น
การอบรมที่ออกจะทำความหนักใจให้แก่ผู้
การอบรม ซึ่งค่อนข้างจะอ่อนแอได้โดยไม่
น้อย แต่ด้วยความร่วมมือเป็นอันดีของผู้
รับการอบรม ก็พบว่า การอบรมครั้งนี้
ผ่านไปอย่างเป็นที่น่าพอใจแก่ทุกฝ่าย

๓๙-๒๖ กันยายน ๒๕๐๓ คณะผู้ทำกา
รอบรม ซึ่งประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ฝ่ายห
สมุดของกระทรวงศึกษาธิการ และวิทยากร
ของสมาคมห้องสมุดฯ ได้ย้ายที่อบรมไป
จังหวัดยะลา โดยรวมบรรณารักษ์บรรณารัก
จากโรงเรียนพระเคราะห์ในจังหวัดภูเก็ต แ
จังหวัดสงขลามาาร่วมด้วย การอบรมคร
ทั้งผู้อบรมและผู้รับการอบรมได้พักอยู่ด้วย
อย่างใกล้ชิดในสถานที่เดียวกัน ซึ่งนับ
สะดวกสบายมาก แม้ว่าจะมีผิดหวังในจำนวน
เข้าร่วมการอบรมว่าน้อยไปบ้างก็ตาม

๓๐-๒๒ ตุลาคม ๒๕๐๓ การอบรม
อบรมในจังหวัดภูเก็ตครั้งนี้ คือ ที่ศูนย์ราช
โดยรวมครู บรรณารักษ์ จากจังหวัดสุพรรณ
บุรี กาญจนบุรี สมุทรสงคราม ประจวบ
คีรีเขต และ เพชรบุรีมาร่วมด้วย รวมท
๘๕ คน ในวันเปิดการอบรม ได้มีการ

ใคร ? อะไร ที่ไหน

๗๓

อภิปรายที่น่าสนใจ และเชิญบุคคลภายนอก
ที่สนใจไปฟังด้วย ชื่อว่า

“เกิดเป็นชายชาวสยามตามวิถี หนังสือ
ไทยถ้าไม่รู้ไม่ดี” ผู้ร่วมอภิปรายที่เดินทาง
ไปจากพระนครมี นายเปลื้อง ณ นคร นาย
ประยัด ศ. นาคะนาท นายประยูร จรรยาวงศ์
และ พ.ศ.ดี. ประดัดถ์ บัณฑิต

จึงเป็นการอภิปรายที่ได้รับการต้อนรับ
จากชาวราชบุรีเป็นอย่างดี

การอบรมที่จังหวัดราชบุรีคราวนี้ ด.นา.
คมอดที่จะกล่าวแสดงความขอบคุณด้วยใจจริง
คือ โรงเรียนนครนาราชบุรี ซึ่งเป็นเจ้าของ
สถานที่ในการอบรม เป็นผู้ให้ความสะดวก
ในทุกอย่างในอันที่จะช่วยให้การอบรม ครบ
ถ้วนไปด้วยดี ไม่ว่าในเรื่องสถานที่ เครื่อง
ใช้ การจัดอาหารกลางวันตลอดจนอำนวยความสะดวก
อันนุ่มนวลและสนใจของบรรดาครูอาจารย์
ล้วนแต่เป็น ความเอื้อ อารมณ์ดี มาคม ห้อง
สมุดที่ดีถึงด้วยความชื่นชม

๑

เมื่อพูดถึงการอบรมแล้ว ขอมจะเว้นไม่
พูดถึงการอบรมครั้งใหญ่เสียไม่ได้ การอบรม

ครั้งใหญ่ในรอบปี ๕๕๕๕ การอบรมครู
บรรณารักษ์ในโรงเรียน ระหว่างปีการศึกษา

ถึงหาคม ๕๕๐๓ เนื่องจากทุก ๆ ปีมา ด.มาคม
ได้รับการติดต่อจากบรรดาครู ผู้สนใจว่า รม
น้อย ไม่เพียงพอ ปีนี้เราจึงเปิดเป็นสองเท่า
คือ รมเพิ่มวิชาละ ๒ ห้อง แต่แม้กระนั้นพอ
ประกาศรับสมัครได้ ๓ วันก็เต็มจำนวน ๕๕๐ คน
ที่ทางด.มาคมได้กำหนดไว้เสียแล้ว จึงได้มีรับ
เพิ่มขนตามความจำเป็นอีก ๒๐ คน เป็น ๕๗๐

คน แม้กระนั้นยังไม่สามารถสนองความ
ปรารถนาของผู้เข้ารับการอบรมได้ทุกท่าน

อย่างไรก็ตาม ด.มาคมขอขอบคุณท่านผู้
มีความตั้งใจจริง ในอันที่จะเข้าร่วมของ
บรรณารักษ์กับเราเสมอมา หวังว่าจะได้พบ
กันในการอบรมคราวต่อไป

๑

รู้ดีกว่า ฉบับนี้ ออกจะเต็มไปด้วยเรื่อง
ของการอบรม แต่ไหน ๆ ก็ได้พูดถึงเรื่องการ
อบรมมาแล้ว ก็ใคร่ขอฝากถวญผู้ปกครอง
ห้องสมุดศุภพรบุรี ชาวกลอนเก่าที่ไดรับ
มาจากการอบรมที่ราชบุรี เพื่อเป็นเครื่อง
แสดงว่า เพื่อนบรรณารักษ์เราอนัน ใจเก่ง
แต่อ่านหนังสืออย่างเดียว

“คำทัก ทานถาม พวกเราว่า

บรรยายมา ใครดังดัย หรือไม่หนอ

ที่พูดมา มีตอนไหน ไม่ดีพอ

มีไรขอ คำอาจารย์ ชื่นนาฟัง

อย่าลืมแนม แจ่มได้ หน้าไม่บัง

อย่าลืมตั้งหนึ่ง หน้าจาก อากศมขลัง

อย่าลืมเทียบ เปรียบทุกสิ่ง ยิ่งน่าฟัง

อย่าลืมเหมือนคนดั่ง วิชา พาเจริญ

อย่าลืมศึกษา มาใช้ ได้พอเหมาะ

อย่าลืมพบเพราะ วิทยา นำธรรมเจริญ

อย่าลืมนำทาง งานห้องสมุด ให้รู้เดิน

อย่าลืมการพูดจา ทำทางดี

อย่าลืมความ มคายัง

อย่าลืมดั่ง ด่วนแต่ทาง สร้างศักดิ์ศรี

อย่าลืมจากอาจารย์ ท่านปรานี

อย่าลืมขอรำลึก บันทึกคุณ

อย่าลืมห้องสมุด จงรดน้ำ

อย่าลืมสร้างไทย ได้เกอหนุน

อย่าลืมขออาจารย์ รวมเจดย เคยคาจุน

อย่าลืมจงบอก เกษมสวัสดิ์ พัฒนาไทย”

การประชุมใหญ่ประจำปี ๒๕๐๓

คณะกรรมการสมาคมได้ลงมติให้จัดให้
การประชุมใหญ่ของสมาคมขึ้น ๓ วัน ในวันที่
๒๔-๒๕-๒๖ ธันวาคม

ในการประชุมใหญ่จะเชิญสมาชิกทุก
ท่านเข้าร่วมประชุม จะมีการกรรมาชนำเสนอ
หลายประการ เช่น การแต่งปาฐกถา การ
อภิปรายหมู่ การแต่งหนังสือของร้านหนังสือ
และสำนักพิมพ์ต่าง ๆ การแต่งหนังสือ
คำขวัญของหมวดวิชาต่าง ๆ การแต่งวัตถุ
อุปกรณ์และเครื่องใช้ต่าง ๆ ในห้องสมุด

การประชุมครั้งนี้จะอำนวยความสะดวก
อย่างใหญ่หลวงแก่สมาชิก และแก่ผู้สนใจ
งานห้องสมุด เป็นครั้งสำคัญอีกครั้งหนึ่งใน
ประวัติความเป็นมาของสมาคมของเรา ที่ได้
จัดให้มีการประชุมใหญ่ แบบ Convention
อย่างต่างประเทศ

คณะกรรมการกำลังร่างรายละเอียด
เกี่ยวกับการประชุมนี้ ทราบว่าคงจะถึงมือ
ท่านในไม่ช้า

หนังสืออ่านสำหรับเด็ก

ตามที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ได้จัดพิมพ์หนังสืออ่านภาษาไทย ที่ดีสำหรับเด็กขึ้น จำหน่ายเป็นครั้งแรกในงานวันเด็กประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๒ นั้น ปรากฏว่าหนังสือได้จำหน่ายหมดในเวลารวดเร็วเกินคาดแสดงให้เห็นว่าเยาวชนของเราต้องการหนังสือทำนองนี้อย่างมาก ในครั้งนี้ สมาคมจึงได้จัดพิมพ์

หนังสือสำหรับเด็กอีกชุดหนึ่งเพื่อจำหน่ายในวันเด็ก พ.ศ. ๒๕๐๓ การจัดพิมพ์หนังสือนี้สมาคมยึดหลัก ๒ ประการ คือ หนังสือที่สมาคมจัดพิมพ์จะต้องเป็นหนังสือดี มีคุณค่าให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน ใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบได้เป็นอย่างดีประการหนึ่งและจำหน่ายในราคาเยาอีกประการหนึ่ง

รายชื่อหนังสือที่สมาคมจัดพิมพ์เพื่อจำหน่าย ในงานวันเด็ก ๒๕๐๓

๑. เทียวประเทศตะวันออก ฉบับแก้ไขใหม่ พระนิพนธ์หม่อมเจ้าหญิงสิรินพารเสนอสโณกุล (สำหรับเด็กชั้นมัธยมศึกษา)

บรรยายแบบจดหมายเหตุ ประจำวันที่ได้เสด็จประพาสตาม ฮังกง มะนิลา เซี่ยงไฮ้ เกียนสิน บักกิง มุกเดม เกาหลี ญี่ปุ่น และอินโดจีนฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นหนังสือท่องเที่ยวที่ใช้สำนวนภาษาดี อ่านเข้าใจง่าย นักเรียนควรยึดถือเป็นแบบอย่างได้ มีภาพประกอบ ผู้อ่านจะได้รับความรู้ทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ โบราณคดี ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา ศิลปกรรม ความบันเทิง ฯลฯ ห้องสมุดควรมีไว้ ผู้ปกครองควรหาให้เด็กอ่าน เพื่อจะได้คุ้นกับสำนวนภาษาดี และช่วยความรู้ทางประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะประวัติศาสตร์ของประเทศแถบเอเชียตะวันออกอันเป็นเพื่อนบ้านของเรา แม้จะทรงนิพนธ์ไว้นานแล้ว แต่เรื่องก็ยังไม่ทันสมัย ขวณอ่านอยู่เสมอ (ปกแข็งราคาเล่มละ ๓๐ บาท ปกอ่อน ๘ บาท)

๒. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระยาปริยัติธรรมธาดา (แพ ตาละดักขณ) ผู้แต่ง (สำหรับเด็กชั้นมัธยมศึกษา)

ชีวประวัติบุรุษเรื่องนามของชาติไทย เขียนเป็นคำกลอนสุภาพ กล่าวถึงชีวิตของเด็กทองขาวเพชรบุรีที่กำพร้า และยากจนถึงขนาดแอบหนีไปลี้ภัยตามแม่น้ำเพราะความหิว อาศัยความบากบั่นพยายามหมั่นศึกษาเล่าเรียนจนได้เป็นพระราชาคณะ ประวัติชีวิตของท่านควรจะให้ผู้อ่านยึดถือเป็นแบบอย่างได้ คำกลอนไพเราะ เหมาะสำหรับการอ่านประกอบวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา (ราคาเล่มละ ๑.๕๐ บาท)

๓. สามสามเถรน้อย เสนาะจิตร สุวรรณไพศิตรี ผู้แต่ง (สำหรับเด็กชั้นประถม ๔ และชั้นมัธยมศึกษา)

การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ระหว่างปิดภาคปลายโครงการบวชเณร (เรื่องนี้ผู้เขียน เขียนจากเรื่องจริง) ได้กล่าวถึงแผนการเตรียมงานอย่างรอบคอบ นับตั้งแต่ความจำเป็นที่จะบวช การเตรียมการบวช ระหว่างบวช วันสึก ตลอดจนการวัดผลว่าบวชแล้วจะได้อะไรบ้าง เด็กจะเข้าใจเหตุผลเกี่ยวกับขบ